



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ  
**ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ  
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ  
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

-----  
Ταχ.Δ/νση : Γ. Γενναδίου 4 - Τ.Κ.106 78, Αθήνα  
Τηλέφωνα : 210-3307450,60,70,80,90  
FAX : 210-3848335  
E-mail : notaries@notariat.gr  
Πληρ/ρίες : Θεόδωρος Χαλκίδης

## ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2021

Αριθμ. πρωτ. **404**

Προς  
Όλους τους συμβολαιογράφους  
της χώρας

### **ΘΕΜΑ: «Τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας»**

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (Α' 190) ο Ν. 4842/2021, με τίτλο «*Ταχεία πολιτική δίκη, προσαρμογή των διατάξεων της πολιτικής δικονομίας για την ψηφιοποίηση της πολιτικής δικαιοσύνης, άλλες τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας*».

Με τον συγκεκριμένο νόμο, μεταξύ άλλων, στο Κεφάλαιο Η': ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΟΓΔΟΟΥ του Α' μέρους, τροποποιούνται διατάξεις που αφορούν στην αναγκαστική εκτέλεση.

Σύμφωνα με το άρθρ. 120 Ν. 4842/2021, **η ισχύς του Μέρους Α' (που αφορούν στις τροποποιήσεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) και των άρθρων 116 και 119 του Μέρους Δ' αρχίζει την 1η.1.2022.**

Σε νεότερη ανακοίνωση θα αναρτηθεί συγκριτικός πίνακας αντιπαραβολής των διατάξεων του ΚΠολΔ όπως ισχύουν σήμερα, με τις αντίστοιχες διατάξεις του νέου νόμου 4842/2021.

Με τιμή

Ο Πρόεδρος  
Γεώργιος Ρούσκας



# ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Οκτωβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 190

## ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4842

**Ταχεία πολιτική δίκη, προσαρμογή των διατάξεων της πολιτικής δικονομίας για την ψηφιοποίηση της πολιτικής δικαιοσύνης, άλλες τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και λοιπές επείγουσες διατάξεις.**

### Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Πίνακας περιεχομένων

ΜΕΡΟΣ Α': ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

Άρθρο 1: Αρμοδιότητα Μονομελών Πρωτοδικείων - Τροποποίηση του άρθρου 17Α του ΚΠολΔ

Άρθρο 2: Επιτάχυνση της πολιτικής δίκης - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ΚΠολΔ

Άρθρο 3: Αρχές έγγραφης και προφορικής διεξαγωγής της δίκης - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 115 του ΚΠολΔ

Άρθρο 4: Στοιχεία δικογράφων - με ηλεκτρονικά μέσα - Τροποποίηση του άρθρου 118 του ΚΠολΔ

Άρθρο 5: Ακριβής καθορισμός διεύθυνσης - Ηλεκτρονική υποβολή δικογράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 119 του ΚΠολΔ

Άρθρο 6: Επίδοση δικογράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή - Αντικατάσταση του άρθρου 122Α του ΚΠολΔ

Άρθρο 7: Άσκηση και περιεχόμενο αίτηση επαναφοράς - Άσκηση με τις προτάσεις του άρθρου 237 του ΚΠολΔ - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 155 του ΚΠολΔ

Άρθρο 8: Συμψηφισμός μέρους των δικαστικών εξόδων όταν υπάρχει εύλογη αμφιβολία για την έκβαση της δίκης - Τροποποίηση του άρθρου 179 του ΚΠολΔ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Άρθρο 9: Ηλεκτρονική τήρηση πινακίου - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 226 του ΚΠολΔ

Άρθρο 10: Πρόσκληση για συμπλήρωση τυπικών παραλείψεων από τον γραμματέα με μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαδίκου - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 227 του ΚΠολΔ

Άρθρο 11: Ενέργειες του δικαστηρίου πριν τη δικάσιμο - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 232 του ΚΠολΔ

Άρθρο 12: Προθεσμία κατάθεσης προτάσεων και αποδεικτικών εγγράφων - Αντίκρουση και συμπλήρωση - Ορισμός δικαστών - Διάταξη περί αποδείξεων - Εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο - Ανάλυση σχετικών - Αντικατάσταση του άρθρου 237 του ΚΠολΔ

Άρθρο 13: Παρεμπίπτουσες αγωγές, ανταγωγές, προσεπικλήσεις και ανακοινώσεις - Αντικατάσταση της παρ. 1 και τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 238 του ΚΠολΔ

Άρθρο 14: Εκφώνηση της υπόθεσης και συζήτηση - Συμφωνία των διαδίκων να δικασθούν χωρίς να παραστούν κατά την εκφώνηση - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 242 του ΚΠολΔ

Άρθρο 15: Επανάληψη συζήτησης για τη συμπλήρωση κενών - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 254 του ΚΠολΔ

Άρθρο 16: Ματαίωση συζήτησης - Προθεσμίες - Κατάργηση δίκης - Αυτεπάγγελτος προσδιορισμός δικασίμου - Αντικατάσταση της παρ. 2 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 260 του ΚΠολΔ

Άρθρο 17: Αδυναμία έκδοσης απόφασης - Επανάληψη συζήτησης - Τροποποίηση του άρθρου 307 του ΚΠολΔ

Άρθρο 18: Οριστική απόφαση - Πότε εκδίδεται - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 308 του ΚΠολΔ

Άρθρο 19: Εξαίρεση μαρτύρων - Τροποποίηση της περ. 1 του άρθρου 400 του ΚΠολΔ

Άρθρο 20: Δικαιούμενοι σε άρνηση μαρτυρίας - Τροποποίηση της περ. 1 του άρθρου 401 του ΚΠολΔ

Άρθρο 21: Λήψη ενόρκων βεβαιώσεων ενώπιον δικηγόρου - Αντικατάσταση του άρθρου 421 του ΚΠολΔ

Άρθρο 22: Επίδοση κλήσης - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 422 του ΚΠολΔ

Άρθρο 23: Ένορκη βεβαίωση που δίδεται κατά παράβαση των προηγούμενων διατάξεων - Αντικατάσταση του άρθρου 424 του ΚΠολΔ

Άρθρο 24: Μικροδιαφορές - Άσκηση αγωγής - Επίδοσεις - Προθεσμίες - Αποδεικτικά μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 468 του ΚΠολΔ

Άρθρο 25: Συζήτηση - Ανακοπή ερημοδικίας- Ελαστικότητα διαδικασίας - Αντικατάσταση του άρθρου 469 του ΚΠολΔ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΠΕΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Άρθρο 26: Χρόνος κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης ενώπιον του δικαστηρίου της ανακοπής - Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 509 του ΚΠολΔ

Άρθρο 27: Ποιοι έχουν δικαίωμα έφεσης - Προσθήκη προσεπικληθέντων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 516 του ΚΠολΔ

Άρθρο 28: Απόρριψη έφεσης ως απαράδεκτης - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 524 του ΚΠολΔ

Άρθρο 29: Προβολή νέων πραγματικών ισχυρισμών - Εναρμόνιση με το άρθρο 237 - Τροποποίηση των περ. 2 και 4 του άρθρου 527 του ΚΠολΔ

Άρθρο 30: Ποιοι έχουν δικαίωμα αναψηλάφησης - Προσθήκη προσεπικληθέντων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 542 του ΚΠολΔ

Άρθρο 31: Λόγοι αναψηλάφησης - Τροποποίηση της περ. 7 του άρθρου 544 του ΚΠολΔ

Άρθρο 32: Πότε αναστέλλεται η εκτέλεση - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 546 του ΚΠολΔ

Άρθρο 33: Διαδικασία της κατ' αναψηλάφησης δίκης - Τροποποίηση του άρθρου 548 του ΚΠολΔ

Άρθρο 34: Ποιοι έχουν δικαίωμα αναίρεσης - Προσθήκη προσεπικληθέντων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 556 του ΚΠολΔ

Άρθρο 35: Λόγοι αναίρεσης κατά αποφάσεων ειρηνοδικείων - Τροποποίηση των περ. 2 και 3 του άρθρου 560 του ΚΠολΔ

Άρθρο 36: Απαράδεκτα - Τροποποίηση των παρ. 2 και 4 του άρθρου 562 του ΚΠολΔ

Άρθρο 37: Πρόσθετοι λόγοι - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 569 του ΚΠολΔ

Άρθρο 38: Προτάσεις - Πότε είναι υποχρεωτικές - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 570 του ΚΠολΔ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Άρθρο 39: Ειδικές διαδικασίες - Εφαρμογή γενικών διατάξεων - Τροποποίηση των παρ. 1, 2, 4, 7 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 591 του ΚΠολΔ

Άρθρο 40: Απόφαση επί ανακοπής - Νέα επίδοση διαταγής πληρωμής - Αναστολή - Επαναφορά των πραγμάτων - Τροποποίηση της παρ. 2 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 633 του ΚΠολΔ

Άρθρο 41: Διαταγή πληρωμής οφειλόμενου μισθού - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 636Α του ΚΠολΔ

Άρθρο 42: Αποτελέσματα ανακοπής - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 644 του ΚΠολΔ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Άρθρο 43: Αρμόδιο δικαστήριο - Τροποποίηση της παρ. 3 και προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 683 του ΚΠολΔ

Άρθρο 44: Αρμοδιότητα πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα όταν η κύρια υπόθεση εκκρεμεί σε αυτό - Τροποποίηση του άρθρου 684 του ΚΠολΔ

Άρθρο 45: Αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων - Τροποποίηση των παρ. 5 και 6 και προσθήκη παρ. 7 και 8 στο άρθρο 686 του ΚΠολΔ

Άρθρο 46: Πιθανολόγηση - Συζήτηση της αίτησης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 690 του ΚΠολΔ

Άρθρο 47: Ανακριτικό σύστημα - Απόφαση - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 691 του ΚΠολΔ

Άρθρο 48: Ισχύς προσωρινής διαταγής, όταν η συζήτηση της αίτησης αναβληθεί - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 691Α του ΚΠολΔ

Άρθρο 49: Προθεσμία άσκησης αγωγής από τη δημοσίευση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 693 ΚΠολΔ

Άρθρο 50: Ανάκληση - Μεταρρύθμιση απόφασης ασφαλιστικών μέτρων από το δικαστήριο της κύριας δίκης - Τροποποίηση του άρθρου 697 του ΚΠολΔ

Άρθρο 51: Συντηρητική κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη - Επίδοση στον γραμματέα του ειρηνοδικείου - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 711 του ΚΠολΔ

Άρθρο 52: Προσωρινή ρύθμιση κατάστασης - Προθεσμία άσκησης αγωγής - Προσθήκη άρθρου 732Α του ΚΠολΔ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΚΤΟΥ

Άρθρο 53: Παράσταση με δήλωση - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 764 του ΚΠολΔ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ

Άρθρο 54: Αναστολή δίκης σε περίπτωση αμφισβήτησης κύρους διαιτητικής ρήτηρας - Προσθήκη άρθρου του 870Α του ΚΠολΔ

Άρθρο 55: Διαιτητική απόφαση - Υπογραφή με ηλεκτρονικά μέσα - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 892 του ΚΠολΔ

Άρθρο 56: Κατάθεση διαιτητικής απόφασης - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 893 του ΚΠολΔ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΟΓΔΟΟΥ

Άρθρο 57: Αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης - Κατά ποιων απευθύνεται η ανακοπή κατά του πλειστηριασμού - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 933 του ΚΠολΔ

Άρθρο 58: Ανακοπή τρίτου - Σώρευση αιτήματος απόδοσης του πράγματος - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 936 του ΚΠολΔ

Άρθρο 59: Δίκες περί την εκτέλεση - Παρέμβαση - Ένδικα μέσα - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 937 του ΚΠολΔ

Άρθρο 60: Αναστολή της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης - Προσθήκη άρθρου 938 του ΚΠολΔ

Άρθρο 61: Απόδοση ή παράδοση τέκνου - Τροποποίηση της παρ. 2 και κατάργηση της παρ. 3 του άρθρου 950 του ΚΠολΔ

Άρθρο 62: Κατάσχεση βιβλίων - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 953 του ΚΠολΔ

Άρθρο 63: Κατάσχεση - Έκθεση κατάσχεσης - Ανακοπή - Τροποποίηση των παρ. 2 και 4 του άρθρου 954 του ΚΠολΔ

Άρθρο 64: Δυνατότητα πλειοδοσίας από κοινού - Τροποποίηση των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 959 του ΚΠολΔ

Άρθρο 65: Χρόνος πλειστηριασμού πραγμάτων υποκειμένων σε φθορά - Καταβολή εγγύησης σε μετρητά - Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 962 του ΚΠολΔ

Άρθρο 66: Από κοινού πλειοδοσία - Τροποποίηση των παρ. 1, 4 και 5 του άρθρου 965 του ΚΠολΔ

Άρθρο 67: Μη εμφάνιση πλειοδοτών - Χρόνος υποβολής της αίτησης του επισπεύδοντος για κατακύρωση σε αυτόν - Αντικατάσταση του άρθρου 966 του ΚΠολΔ

Άρθρο 68: Αναγγελία - Υπογραφή υποχρεωτικά από δικηγόρο - Τροποποίηση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 972 του ΚΠολΔ

Άρθρο 69: Δήλωση συνέχισης πλειστηριασμού - Τροποποίηση των παρ. 1, 3 και 6 του άρθρου 973 του ΚΠολΔ

Άρθρο 70: Γενικά προνόμια - Σειρά κατάταξης - Τροποποίηση των παρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 975 του ΚΠολΔ

Άρθρο 71: Σειρά κατάταξης προνομιούχων και μη - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 977 του ΚΠολΔ

Άρθρο 72: Σειρά κατάταξης υπερπρονομιούχων, προνομιούχων και μη - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 977Α του ΚΠολΔ

Άρθρο 73: Ανακοπή κατά του πίνακα - Υποχρεώσεις υπαλλήλου πλειστηριασμού - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 979 του ΚΠολΔ

Άρθρο 74: Δήλωση τρίτου στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου - Τροποποίηση του άρθρου 985 του ΚΠολΔ

Άρθρο 75: Ανακοπή κατά δήλωσης - Εφαρμογή ειδικής διαδικασίας περιουσιακών διαφορών - Τροποποίηση του άρθρου 986 του ΚΠολΔ

Άρθρο 76: Κατάσχεση ακινήτων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 993 του ΚΠολΔ

Άρθρο 77: Κατάσχεση ακινήτων - Επιδόσεις - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 995 του ΚΠολΔ

Άρθρο 78: Προθεσμία - Καταγγελία μίσθωσης από τον υπερθεματιστή - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 997 του ΚΠολΔ

Άρθρο 79: Προϋποθέσεις ματαίωσης πλειστηριασμού και άρση κατάσχεσης - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 1002 του ΚΠολΔ

Άρθρο 80: Προθεσμία καταβολής πλειστηριασματος - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 1004 του ΚΠολΔ

Άρθρο 81: Δικαίωμα του υπερθεματιστή έναντι του μισθωτή - Τροποποίηση του άρθρου 1009 του ΚΠολΔ

Άρθρο 82: Αξίωση του υπερθεματιστή για την καταβολή τόκων σε περίπτωση ακύρωσης - Τροποποίηση του άρθρου 1018 του ΚΠολΔ

ΜΕΡΟΣ Β': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 83: Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικών Συμβουλίων - Τροποποίηση των άρθρων 67 και 78 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ

Άρθρο 84: Εισαγωγική εκπαίδευση και πρακτική άσκηση των δικαστικών υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση του άρθρου 74 του ν. 4798/2021

Άρθρο 85: Μονιμοποίηση υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. - Τροποποίηση του άρθρου 223 του ν. 4798/2021

Άρθρο 86: Ασφαλιστικό καθεστώς μονιμοποιούμενων υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. στα δικαστήρια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΡΟΔΟΥ

Άρθρο 87: Καταχώριση ενδίκων βοηθημάτων στο Κτηματολογικό Γραφείο Ρόδου - Τροποποίηση του άρθρου 51 του ν. 4821/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Άρθρο 88: Περιεχόμενο της άσκησης του ασκούμενου δικηγόρου - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4194/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Άρθρο 89: Εκκαθάριση και καταβολή αποζημίωσης - Αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3226/2004

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 90: Δίκαιη ικανοποίηση λόγω καθυστέρησης εκδίκασης υπόθεσης - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4239/2014

Άρθρο 91: Αυτεπάγγελτη αναβολή λόγω μη εμφάνισης συνηγόρου νομικής βοήθειας - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 7 του ν. 3226/2004

Άρθρο 92: Διορισμός σε θέσεις στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων - Τροποποίηση του άρθρου 63 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 93: Δυνατότητα κάλυψης κενών θέσεων με πρόσληψη, μετάταξη ή μεταφορά υπηρετούντων ήδη υπαλλήλων του κλάδου πληροφορικής στα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια - Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 4745/2020

Άρθρο 94: Συνυπογραφή κοινής υπουργικής απόφασης από τον Υπουργό Οικονομικών - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου του ν. 4786/2021

ΜΕΡΟΣ Γ': ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 95: Καταβολή μισθοδοσίας προσωπικού της Δράσης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4483/2017

Άρθρο 96: Τροποποίηση της κατά χρόνο άσκησης αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών δόμησης των δήμων - Τροποποίηση του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010

Άρθρο 97: Τροποποίηση της κατά χρόνο άσκησης αρμοδιοτήτων από τους δήμους στο πλαίσιο υφιστάμενης διοικητικής υποστήριξης - Τροποποίηση του άρθρου 376 του ν. 4700/2020

Άρθρο 98: Ορισμός αμίσθων αντιδημάρχων σε δήμους ή δημοτικές ενότητες που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης - Τροποποίηση του άρθρου 59 του ν. 3852/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 99: Επανετάξη πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 στις ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως και 17 του ν. 4321/2015, των άρθρων 98 έως και 109



του ν. 4611/2019 και στον ν. 4469/2017 - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 291 του ν. 4738/2020

Άρθρο 100: Επέκταση του χρόνου συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων με εμπράγματα εξασφαλίσεις στην κύρια κατοικία για δανειολήπτες που έχουν πληγεί από τις δυσμενείς συνέπειες του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 101: Εμπρόθεσμο καταβολής του ποσού που βαρύνει τον οφειλέτη - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4714/2020

Άρθρο 102: Παράταση της προθεσμίας ρύθμισης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 69 του ν. 4790/2021

Άρθρο 103: Εμπρόθεσμο καταβολής του ποσού που βαρύνει τον οφειλέτη - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4790/2021

Άρθρο 104: Εξαίρεση από την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 16Γ του ν. 3864/2010

Άρθρο 105: Διαδικασία ανάθεσης στο Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. ως φορέα ωρίμανσης, διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας και παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 130 του ν. 4799/2021

Άρθρο 106: Σύσταση - Σκοπός - Επωνυμία - Έδρα - Διάρκεια Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. - Τροποποίηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011

Άρθρο 107: Ωρίμανση συμβάσεων στρατηγικής σημασίας, διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση αυτών και παρακολούθηση της εκτέλεσής τους - Τροποποίηση του άρθρου 5B του ν. 3986/2011

Άρθρο 108: Χρηματοδότηση δράσεων Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 109: Πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών νοσηλευτών - Τροποποίηση του άρθρου 165 του ν. 4763/2020

Άρθρο 110: Πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών βοηθών βρεφολόγων - παιδοκόμων - Τροποποίηση του άρθρου 102 του ν. 4790/2021

Άρθρο 111: Ειδική προκήρυξη κάλυψης κενών σε σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σε σχολικές μονάδες της ειδικής αγωγής και στα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης - Τροποποίηση του τίτλου και της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4547/2018

Άρθρο 112: Μεταβατικές διατάξεις για τους Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 231 του ν. 4823/2021

Άρθρο 113: Τροποποίηση του συντελεστή της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 - Τροποποίηση του άρθρου 54 του ν. 4777/2021

Άρθρο 114: Ρυθμίσεις για την πράξη «Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ) - Νέα Φάση» - Τροποποίηση του άρθρου 169 του ν. 4763/2020

Άρθρο 115: Στεγαστικό επίδομα καταρτιζόμενων των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Τροποποίηση του άρθρου 10 του ν. 3220/2004

ΜΕΡΟΣ Δ': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 116: Μεταβατικές διατάξεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 117: Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 157 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

Άρθρο 118: Μεταβατική διάταξη για την κατά τόπον αρμοδιότητα εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 119: Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 120: Έναρξη ισχύος

## ΜΕΡΟΣ Α' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

#### Άρθρο 1 Αρμοδιότητα Μονομελών Πρωτοδικείων - Τροποποίηση του άρθρου 17Α του ΚΠολΔ

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 17Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) αντικαθίσταται και το άρθρο 17Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17Α

Στην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων υπάγονται και οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων της περιφέρειάς τους. Στην περίπτωση αυτή τα μονομελή πρωτοδικεία συγκροτούνται από πρόεδρο πρωτοδικών ή έναν από τους αρχαιότερους κατά διορισμό πρωτοδικές που ορίζεται με πράξη του προϊσταμένου ή του εκτελούντος χρέη προϊσταμένου προέδρου πρωτοδικών.»

#### Άρθρο 2 Επιτάχυνση της πολιτικής δίκης - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ΚΠολΔ

Προστίθεται άρθρο 20Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως εξής:

«Άρθρο 20Α

1. Οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο που ασκήθηκε ενώπιον οποιουδήποτε πολιτικού δικαστηρίου μπορεί να εισαχθεί στην πλήρη ολομέλεια του Αρείου Πάγου με απλή πράξη τριμελούς επιτροπής, που αποτελείται από τον Πρόεδρό του, τον αρχαιότερο Αντιπρόεδρο και τον Πρόεδρο του αρμόδιου καθ' ύλην Τμήματος, ύστερα από αίτημα ενός εκ των διαδίκων που κατατίθεται ενώπιον της η ύστερα από προδικαστικό ερώτημα που υποβάλλεται από το δικαστήριο της ουσίας, με απόφαση που δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα, όταν με αυτό τίθεται

νέο δυσχερές ερμηνευτικό νομικό ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων. Τα ως άνω ένδικα βοηθήματα ή μέσα μπορούν να εισαχθούν και απευθείας στην πλήρη ολομέλεια του Αρείου Πάγου με απλή πράξη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Η πλήρης ολομέλεια του Αρείου Πάγου εκδίδει την απόφασή της σε προθεσμία έξι (6) μηνών. Η ως άνω διαδικασία δεν εφαρμόζεται όταν εκκρεμεί αναίρεση για το νομικό αυτό ζήτημα.

2. Τα αιτήματα των διαδικών υπογράφονται επί ποι-νή απαραδέκτου από δικηγόρο και συνοδεύονται από παράβολο τριακοσίων (300) ευρώ, το οποίο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος. Το ύψος του ποσού μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Πριν από την έκδοση της πράξης, η Επιτροπή καλεί όλους τους διαδίκους, να εμφανισθούν ενώπιόν της και να εκθέσουν τις απόψεις τους αυτοπροσώπως ή με υπόμνημα, που κατατίθεται σε οριζόμενη από αυτήν προθεσμία.

3. Η πράξη της Επιτροπής ή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου δημοσιεύεται σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών και συνεπάγεται την αναστολή της εκδίκασης των εκκρεμών υποθέσεων, στις οποίες τίθεται το ίδιο ζήτημα, με απόφαση των κατά περίπτωση επιλαμβανομένων δικαστηρίων της ουσίας. Η αναστολή δεν καταλαμβάνει την προσωρινή δικαστική προστασία.

4. Στη δίκη ενώπιον της πλήρους ολομέλειας του Αρείου Πάγου μπορεί να παρέμβει κάθε διάδικος σε εκκρεμή δίκη, στην οποία τίθεται το ίδιο ως άνω ζήτημα, και να προβάλει τους ισχυρισμούς του σχετικά με το ζήτημα αυτό. Για την εν λόγω παρέμβαση δεν καταλογίζεται δικαστική δαπάνη, η δε μη άσκησή της δεν δημιουργεί δικαίωμα άσκησης ανακοπής ή τριτανakoπής.

5. Μετά από την επίλυση του ζητήματος, η πλήρης ολομέλεια του Αρείου Πάγου παραπέμπει το ένδικο μέσο ή βοήθημα στο αρμόδιο δικαστήριο. Η απόφαση της πλήρους ολομέλειας του Αρείου Πάγου δεσμεύει τους διαδίκους της ενώπιόν του δίκης, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι παρεμβάντες.

6. Μετά από την επίλυση του ζητήματος κατά την παρ. 1, οι υποθέσεις, των οποίων είχε ανασταλεί η εκδίκαση, επαναφέρονται για συζήτηση σε νέα δικάσιμο με κλήση, η οποία κατατίθεται με επιμέλεια οποιουδήποτε διαδίκου στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου.»

### **Άρθρο 3**

#### **Αρχές έγγραφης και προφορικής διεξαγωγής της δίκης - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 115 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 115 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η επιφύλαξη των άρθρων 237 και 238 αντικαθίσταται από τις λέξεις «αν δεν ορίζεται διαφορετικά» και το άρθρο 115 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 115**

1. Η διαδικασία πριν από τη δημόσια συνεδρίαση και έξω από το ακροατήριο είναι πάντοτε έγγραφη.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, στον πρώτο βαθμό, καθώς και στις υποθέσεις της εκούσιας δικαιοδοσίας η προφορική συζήτηση είναι υποχρεωτική.

3. Με την επιφύλαξη των υποθέσεων των μικροδιαφορών, η κατάθεση προτάσεων είναι υποχρεωτική.»

### **Άρθρο 4**

#### **Στοιχεία δικογράφων - Ηλεκτρονική ταυτοποίηση - Τροποποίηση του άρθρου 118 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 118 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 118 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 118**

Τα δικόγραφα που επιδίδονται από έναν διάδικο σε άλλον ή υποβάλλονται στο δικαστήριο πρέπει να αναφέρουν: 1) το δικαστήριο ή τον δικαστή, ενώπιον του οποίου διεξάγεται η δίκη ή η διαδικαστική πράξη, 2) το είδος του δικογράφου, 3) το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία και τη διεύθυνση όλων των διαδικών και των νόμιμων αντιπροσώπων τους, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του διαδίκου που επιδίδει ή υποβάλλει το δικόγραφο και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, την επωνυμία, τη διεύθυνση της έδρας τους, καθώς και τον αριθμό του φορολογικού μητρώου τους, 4) το αντικείμενο του δικογράφου, κατά τρόπον σαφή, ορισμένο και ευσύνοπτο και 5) τη χρονολογία και την υπογραφή του διαδίκου ή του νομίμου αντιπροσώπου ή του δικαστικού πληρεξουσίου του και, όταν είναι υποχρεωτική η παράσταση με δικηγόρο, την υπογραφή του δικηγόρου. Η υπογραφή μπορεί να τεθεί και με μόνη την ηλεκτρονική επαλήθευση της ταυτότητας των παραπάνω προσώπων, όπως ο νόμος ορίζει.»

### **Άρθρο 5**

#### **Ακριβής καθορισμός διεύθυνσης - Ηλεκτρονική υποβολή δικογράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 119 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 4 του άρθρου 119 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) τροποποιούνται το πρώτο και το τρίτο εδάφιο ως προς την αναφορά σε ισοδύναμη της ιδιόχειρης ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα, β) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 119 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 119**

1. Τα δικόγραφα της αγωγής, της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης, της αναίρεσης, της αναψηλάφησης, της τριτανakoπής, της ανακοπής εναντίον εξώδικων και δικαστικών πράξεων, της κύριας και πρόσθετης παρέμβασης, της ανακοίνωσης και της προσεπίκλησης πρέπει να περιέχουν, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 118, και ακριβή καθορισμό της διεύθυνσης, και ιδίως οδό και αριθμό της κατοικίας ή του γραφείου ή του καταστήματος του διαδίκου που ενεργεί τη διαδικαστική πράξη, του νόμιμου αντιπροσώπου του και του δικαστικού πληρεξουσίου του. Τα δικόγραφα περιέχουν

επίσης τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των πληρεξούσιων δικηγόρων.

2. Η διάταξη της παρ. 1 εφαρμόζεται και στο δικόγραφο της δήλωσης για την εκούσια επανάληψη της δίκης, καθώς και στις προτάσεις που υποβάλλονται για πρώτη φορά σε κάθε δικαστήριο, εφόσον ο διάδικος δεν είχε κοινοποιήσει δικόγραφο από εκείνα που αναφέρονται στην παρ. 1.

3. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης πρέπει να γνωστοποιείται με τα δικόγραφα που κοινοποιεί ο ένας διάδικος στον άλλον ή με τις προτάσεις ή με χωριστό δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση, επισυνάπτεται στη δικογραφία και κοινοποιείται στον αντίδικο.

4. Τα δικόγραφα κάθε φύσεως, είναι δυνατόν να υποβάλλονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν ισοδύναμη της ιδιόχειρης ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα. Κατά τον ίδιο τρόπο είναι δυνατό να υποβάλλονται και τα επικαλούμενα με τις προτάσεις αποδεικτικά μέσα. Το δικόγραφο που έχει υποβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη, που θα φέρει ισοδύναμη της ιδιόχειρης ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και θα περιέχει και την έκθεση κατάθεσης. Δεν απαιτείται η παραπάνω υπογραφή ή σφραγίδα, αν υφίσταται ηλεκτρονικό σύστημα επικοινωνιών στα δικαστήρια, στο οποίο έχουν πρόσβαση προεγγεγραμμένοι χρήστες με πιστοποίηση ταυτότητας, το οποίο επιτρέπει την επαλήθευση της ταυτότητας αυτών, την υποβολή του δικογράφου ηλεκτρονικά και την αυτοματοποιημένη αποστολή σε αυτούς αντιγράφου του κατατεθειμένου δικογράφου.».

#### **Άρθρο 6**

#### **Επίδοση δικογράφων με ηλεκτρονικά μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 122Α του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 122Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) διαγράφεται ο τίτλος, β) στην παρ. 2 προστίθεται νέο πρώτο εδάφιο και τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς τις προϋποθέσεις ηλεκτρονικής απόδειξης παραλαβής του εγγράφου, γ) στην παρ. 3 αντικαθίσταται η κεντρική βάση μοναδικής καταχώρισης των στοιχείων επικοινωνίας της παρ. 5 του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 (Α' 134) από το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133) και διαγράφεται το τρίτο εδάφιο, δ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4, οι λέξεις «στην ανωτέρω κεντρική βάση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο Ε.Μ.Επ.», ε) η παρ. 5 διαγράφεται, στ) στην παρ. 6 αντικαθίσταται η αναφορά της παρ. 5 του άρθρου 48 του ν. 4623/2019 από το άρθρο 17 του ν. 4704/2020, ζ) στην εξουσιοδοτική της παρ. 9 προστίθεται η γενική αναφορά σε κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, η) η παρ. 10 καταργείται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 122Α**

1. Επίδοση εγγράφου είναι δυνατόν να διενεργείται και με ηλεκτρονικά μέσα από πιστοποιημένο για τον σκοπό αυτόν δικαστικό επιμελητή, διορισμένο στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία ή τη δια-

μονή του ή την έδρα του, κατά τον χρόνο διενέργειας της επίδοσης, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς το οποίο αυτή απευθύνεται.

2. Τα δικόγραφα είναι δυνατόν να επιδίδονται, σύμφωνα με την παρ. 1, και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια της περ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται συντελεσμένη μόνο εφόσον επιστραφεί στον διενεργούντα την επίδοση δικαστικό επιμελητή, ηλεκτρονική απόδειξη παραλαβής του εγγράφου, η οποία φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια της περ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020, του προσώπου προς το οποίο γίνεται η επίδοση. Επί ποινή ακυρότητας, η ηλεκτρονική απόδειξη περιέχεται στην έκθεση επίδοσης την οποία συντάσσει ο δικαστικός επιμελητής σύμφωνα με το άρθρο 139 ΚΠολΔ. Η επίδοση θεωρείται ανυπόστατη αν η ηλεκτρονική απόδειξη δεν περιέλθει στον διενεργούντα την επίδοση μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες από την αποστολή. Συνέπεια του ανυπόστατου της ηλεκτρονικής επίδοσης είναι η αυτοδίκαιη διενέργειά της με φυσικό τρόπο επίδοσης, όπως ορίζουν τα άρθρα 122 επ.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, φυσικό πρόσωπο ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, που επιθυμεί να αποστέλλει ή να λαμβάνει έγγραφα με ηλεκτρονικά μέσα υποχρεούται να δηλώσει μία μοναδική ηλεκτρονική διεύθυνση στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133). Αν πρόκειται για κάτοικο εξωτερικού ή νομικό πρόσωπο με έδρα στην αλλοδαπή, η δήλωση υποβάλλεται στο ανωτέρω Μητρώο.

4. Η επίδοση με ηλεκτρονικά μέσα, όπως ορίζεται στις παρ. 1 έως 3, με παραλήπτη το Δημόσιο, πιστωτικό ίδρυμα, ίδρυμα πληρωμών, κατάσταση ηλεκτρονικού χρήματος ή ασφαλιστική εταιρεία διενεργείται στην εκάστοτε αρμόδια αποκεντρωμένη υπηρεσία ή κεντρικό υποκατάστημα της περιφέρειας, όπου κατά τον χρόνο επίδοσης, έχει την έδρα του, ο διενεργών την επίδοση δικαστικός επιμελητής. Σε περίπτωση μη ύπαρξης αρμόδιας αποκεντρωμένης υπηρεσίας ή κεντρικού υποκαταστήματος της περιφέρειας, η επίδοση διενεργείται στην κεντρική έδρα των φορέων του πρώτου εδαφίου. Για τον σκοπό αυτόν, οι νόμιμοι εκπρόσωποι των νομικών προσώπων υποχρεούνται να δηλώνουν την ηλεκτρονική τους διεύθυνση στο Ε.Μ.Επ., όπως επίσης και το όνομα του αντιπροσώπου, εκπροσώπου ή υπαλλήλου που είναι εξουσιοδοτημένος να παραλαμβάνει ηλεκτρονικά το έγγραφο που επιδίδεται.

5. [Καταργείται].

6. Αντικατάσταση ή κατάργηση της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που έχει καταχωριστεί γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4704/2020.

7. Η επίδοση στον αντίκλητο πληρεξούσιο δικηγόρο, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 143, μπορεί να γίνεται και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που περιέχεται σε δικόγραφο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 119 ΚΠολΔ.

8. Στις περιπτώσεις ηλεκτρονικής επίδοσης οι δικονομικές προθεσμίες παρατείνονται κατά μία (1) ημέρα.



9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εξειδικεύονται οι όροι δημιουργίας και λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής για την επίδοση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα και καθορίζεται κάθε αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος 10.

[Καταργείται].».

#### **Άρθρο 7**

##### **Άσκηση και περιεχόμενο αίτηση επαναφοράς - Άσκηση με τις προτάσεις του άρθρου 237 ΚΠολΔ - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 155 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 155 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και το άρθρο 155 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 155**

1. Η αίτηση για την επαναφορά ασκείται με τα δικόγραφα που κοινοποιεί ο ένας διάδικος στον άλλον ή με τις προτάσεις ή με χωριστό δικόγραφο που κατατίθεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την άσκηση της αγωγής και κοινοποιείται στον αντίδικο. Όταν στις περιπτώσεις των άρθρων 237 και 238 υποβάλλεται με τις προτάσεις και αίτημα επαναφοράς στην προηγούμενη κατάσταση, αυτές κατατίθενται στη γραμματεία του δικαστηρίου, εφόσον ο διάδικος έχει ενημερώσει προηγουμένως τον αντίδικο του περί της ενέργειάς του αυτής, με την αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη δηλωθείσα ηλεκτρονική διεύθυνση, η αποτύπωση του οποίου προσκομίζεται στον σχετικό φάκελο. Στην περίπτωση αυτή η αντίκρουση από τον αντίδικο γίνεται σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κατάθεση των εκπρόθεσμων προτάσεων.

2. Η αίτηση της παρ. 1 πρέπει να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν ήταν δυνατό να τηρηθεί η προθεσμία, καθώς και τα αποδεικτικά μέσα για την εξακρίβωση της αλήθειας τους και να περιέχει την πράξη που παραλείφθηκε ή να αναφέρει ότι έχει ήδη ενεργηθεί και εφόσον για την άσκηση της πράξης χρειάζεται ιδιαίτερος τύπος, πρέπει να αναφέρεται και ότι τηρήθηκε ο τύπος.».

#### **Άρθρο 8**

##### **Συμψηφισμός μέρους των δικαστικών εξόδων όταν υπάρχει εύλογη αμφιβολία για την έκβαση της δίκης - Τροποποίηση του άρθρου 179 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 179 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 179 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 179**

Το δικαστήριο μπορεί να συμψηφίσει όλα τα έξοδα ή ένα μέρος τους, μόνο όταν πρόκειται για διαφορές ανάμεσα σε συζύγους ή σε συγγενείς εξ αίματος έως και τον δεύτερο βαθμό ή όταν η ερμηνεία του κανόνα δικαίου που εφαρμόστηκε ήταν ιδιαίτερα δυσχερής. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να συμψηφίσει ένα μέρος των εξόδων, εάν, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, υπήρχε εύλογη αμφιβολία για την έκβαση της δίκης.».

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**

##### **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ**

#### **Άρθρο 9**

##### **Ηλεκτρονική τήρηση πινακίου - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 226 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 3 του άρθρου 226 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το πινάκιο είναι βιβλίο με αριθμημένες σελίδες, μονογραφημένες από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή τον ειρηνοδίκη, στο οποίο καταχωρίζονται οι υποθέσεις που θα συζητηθούν σε κάθε δικάσιμο. Στα δικαστήρια που έχουν ενταχθεί στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων το πινάκιο τηρείται και ηλεκτρονικά. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή ο ειρηνοδίκης ορίζει τον αριθμό των υποθέσεων που θα εκδικασθούν σε κάθε δικάσιμο.».

#### **Άρθρο 10**

##### **Πρόσκληση για συμπλήρωση τυπικών παραλείψεων από τον γραμματέα με μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαδίκου - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 227 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 227 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η πρόσκληση γίνεται και τηλεφωνικά, ο δε γραμματέας βεβαιώνει με σημείωση στο εσωτερικό του φακέλου της δικογραφίας τον χρόνο της ειδοποίησης, τα ζητούμενα στοιχεία και την προθεσμία. Αν η τηλεφωνική πρόσκληση είναι αδύνατη ή δυσχερής, αποστέλλεται έγγραφο, αντίγραφο του οποίου τηρείται στο φάκελο της δικογραφίας. Στο αντίγραφο αυτό σημειώνεται η ημερομηνία αποστολής του εγγράφου. Η πρόσκληση μπορεί επίσης να γίνει με αποστολή από τον γραμματέα ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαδίκου.».

#### **Άρθρο 11**

##### **Ενέργειες του δικαστηρίου πριν τη δικάσιμο - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 232 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 232 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) τροποποιείται το εισαγωγικό εδάφιο με τη διαγραφή των λέξεων «πριν από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης των προτάσεων και πάντως», β) διαγράφεται η περ. α' και το άρθρο 232 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 232**

1. Ο Πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου, ο δικαστής του μονομελούς ή ο ειρηνοδίκης μπορούν ύστερα από αίτηση των διαδίκων, που υποβάλλεται με την αγωγή ή και αυτοτελώς πριν από την ορισμένη δικάσιμο:



α) [Καταργείται],  
β) να ζητήσουν εγγράφως από δημόσια αρχή την προσαγωγή ή αποστολή εγγράφου, που βρίσκεται στην κατοχή της,

γ) να διατάξουν την προσαγωγή εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή ενός των διαδίκων ή τρίτου εντός προθεσμίας που ορίζει το δικαστήριο. Ο τρίτος δεν υποχρεούται στην προσαγωγή αν συντρέχουν λόγοι για τους οποίους δεν υπάρχει υποχρέωση μαρτυρίας ή υπάρχει δικαίωμα αρνήσεως μαρτυρίας ή η προσαγωγή θα συνιστούσε ιδιαίτερη επιβάρυνση για τον τρίτο.

2. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος κληθεί και αδικαιολόγητα δεν προσκομίσει τα έγγραφα της παρ. 1 εδάφιο γ', καταδικάζεται, εκτός από τα δικαστικά έξοδα και σε χρηματική ποινή εκατό (100) ευρώ έως διακοσίων (200) ευρώ, που περιέρχεται στο δημόσιο ως δημόσιο έσοδο. Η άρνηση του διαδίκου ή του τρίτου να προσκομίσει τα έγγραφα εκτιμάται ελεύθερα από το δικαστήριο. Αντίγραφο της απόφασης με την οποία καταδικάζεται ο διάδικος ή ο τρίτος γνωστοποιείται αμέσως στο Υπουργείο Οικονομικών με επιμέλεια της γραμματείας.».

#### **Άρθρο 12**

#### **Προθεσμία κατάθεσης προτάσεων και αποδεικτικών εγγράφων - Αντίκρουση και συμπλήρωση - Ορισμός δικαστών - Διάταξη περί αποδείξεων - Εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο - Ανάλυση σχετικών - Αντικατάσταση του άρθρου 237 του ΚΠολΔ**

Το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

#### **«Άρθρο 237**

1. Μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της αγωγής κατά την παρ. 2 του άρθρου 215, οι διάδικοι οφείλουν να καταθέσουν τις προτάσεις και να προσκομίσουν όλα τα αποδεικτικά μέσα και τα διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με αυτές. Μέσα στην ίδια προθεσμία κατατίθενται το αποδεικτικό επίδοσης της αγωγής, καθώς και τα πληρεξούσια έγγραφα προς τους δικηγόρους κατά το άρθρο 96. Σε περίπτωση έλλειψης των πληρεξουσίων εγγράφων εφαρμόζεται το άρθρο 227. Αν δεν κατατεθούν τα πληρεξούσια έγγραφα μέσα στην προθεσμία που θα ταχθεί, το δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση επί της αγωγής. Το δικαστικό ένσημο κατατίθεται το αργότερο μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής για όλους τους διαδίκους, αν ο εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής.

2. Οι αμοιβαίες αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις, η οποία κατατίθεται μέσα στις επόμενες δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις. Εκπρόθεσμες προτάσεις και προσθήκες δεν λαμβάνονται υπόψη.

3. Στην περίπτωση έκδοσης παραπεμπτικής απόφασης λόγω καθ' ύλην ή κατά τόπον αναρμοδιότητας ή λόγω μη εισαγωγής της υπόθεσης κατά την προσήκουσα διαδικασία, οι ως άνω προθεσμίες των ενενήντα (90) ή εκατόν είκοσι (120) ημερών για την κατάθεση των προτάσεων αρχίζουν από την κατάθεση της κλήσης για τον προσδιορισμό δικασίμου. Το ίδιο ισχύει, αν το δικαστήριο κηρύξει απαράδεκτη τη συζήτηση της αγωγής. Στις περιπτώσεις των άρθρων 249 και 250 οι διάδικοι μπορούν να καταθέτουν συμπληρωματικές προτάσεις το αργότερο μέχρι τη νέα συζήτηση της υπόθεσης, δίχως να προτείνονται νέοι ισχυρισμοί και νέα αποδεικτικά μέσα με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος.

4. Η κατάθεση γίνεται στον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας, που βεβαιώνει με επισημείωση τη χρονολογία της κατάθεσης των προτάσεων και των αντικρούσεων. Η κατάθεση των προτάσεων και των αντικρούσεων γίνεται μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας για την κατάθεσή τους. Κάθε διάδικος δικαιούται να πάρει ατελώς με δική του δαπάνη αντίγραφα των προτάσεων και των αντικρούσεων των αντιδίκων του και των εγγράφων που έχουν προσκομίσει. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί και από τον δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, την παρέμβαση ή τις προτάσεις ή από τρίτο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον δικηγόρο αυτόν.

5. Ισχυρισμοί που γεννήθηκαν μετά την παρέλευση της προθεσμίας για την κατάθεση των προτάσεων και της προθεσμίας αντίκρουσης ή αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου μπορούν να προταθούν με προσθήκη στις προτάσεις το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ορισθείσα συζήτηση. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των άρθρων 249 και 250. Η αντίκρουση γίνεται το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από την ορισθείσα συζήτηση. Στην ίδια προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου ο Πρόεδρος του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, ο δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης μπορούν, ύστερα από αίτηση των διαδίκων που υποβάλλεται με την αγωγή ή και αυτοτελώς πριν από την ορισμένη δικάσιμο, να καλέσουν εγγράφως τους διαδίκους ή τους νομίμους αντιπροσώπους τους να εμφανιστούν αυτοπροσώπως κατά τη συζήτηση για να τους υποβληθούν ερωτήσεις και να δώσουν διασαφήσεις για την υπόθεση.

6. Μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 2 με πράξη του Προέδρου του τριμελούς συμβουλίου ή του αρμόδιου δικαστή, ορίζεται, σύμφωνα με τον κανονισμό του δικαστηρίου, ο δικαστής και για τις υποθέσεις αρμοδιότητας του πολυμελούς πρωτοδικείου, η σύνθεση του δικαστηρίου για την εκδίκαση της υπόθεσης. Στην τελευταία περίπτωση ο Πρόεδρος του Πολυμελούς Πρωτοδικείου ορίζει τον εισηγητή. Συγχρόνως ορίζεται ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροατήριο σε χρόνο όχι μεγαλύτερο από τριάντα (30) ημέρες από την παρέλευση της δεκαπενθήμερης προθεσμίας του πρώτου εδαφίου. Κατ' εξαίρεση, αν ο προβλεπόμενος από τον κανονισμό του δικαστηρίου αριθμός υποθέσεων, που ανατίθεται σε κάθε δικαστή, καλυφθεί, ο ορισμός δικαστή και χρόνου συζήτησης της

υπόθεσης γίνεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο. Η έγγραφη της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίστηκε με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων. Κατά την ορισμένη δικάσιμο δεν εξετάζονται μάρτυρες και η υπόθεση συζητείται και χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους. Αναβολή της συζήτησης κατά το άρθρο 241 δεν επιτρέπεται.

7. Με την επιφύλαξη της παρ. 8, μετά τη συζήτηση εκδίδεται η οριστική απόφαση με βάση τα στοιχεία του φακέλου της δικογραφίας.

8. Αν από τη μελέτη του φακέλου της δικογραφίας κρίνεται απολύτως αναγκαία η εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο, ενός από κάθε πλευρά από εκείνους, που έδωσαν ένορκη βεβαίωση ή σε περίπτωση ανυπαρξίας αυτών, από τους προτεινόμενους από κάθε πλευρά, ή η εξέταση των διαδίκων, με απλή διάταξη του δικαστηρίου, διατάσσεται η επανάληψη της συζήτησης στο ακροατήριο σε χρόνο όχι συντομότερο από δεκαπέντε (15) ημέρες, για την εξέταση των μαρτύρων ή των διαδίκων ενώπιον του ήδη ορισμένου δικαστή, στον τόπο και στην ημέρα και ώρα που ορίζεται με τη διάταξη αυτή μέσα στο ίδιο δικαστικό έτος, εκτός αν αυτό είναι χρονικά αδύνατο. Αν ο χρόνος εξέτασης των μαρτύρων δεν επαρκεί, επιτρέπεται μόνο διακοπή για άλλη ημέρα και ώρα ενώπιον του ίδιου δικαστή, με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δεν παρίστανται. Αν ο χρόνος εξέτασης των μαρτύρων οριστεί για οποιοδήποτε λόγο μέσα στο επόμενο δικαστικό έτος και η εξέταση των μαρτύρων ενώπιον του ίδιου δικαστή δεν είναι δυνατή, η υπόθεση διαγράφεται από τη χρέωση του συγκεκριμένου δικαστή και ακολουθεί νέα χρέωση για την εξέταση των μαρτύρων και την έκδοση της απόφασης. Στη θέση της διαγραφείσας υπόθεσης, στον εισηγητή ή στον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου ή του ειρηνοδικείου ανατίθεται άλλη υπόθεση. Με τη διάταξη του πρώτου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη στην οποία προσδιορίζονται ο τόπος, ο χρόνος, τα ονόματα των πραγματογνωμόνων, το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, η προθεσμία για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εξήντα (60) ημέρες, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο. Η καταχώριση της διάταξης στο οικείο βιβλίο του δικαστηρίου, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων. Η καταχώριση της διάταξης μπορεί επίσης να γνωστοποιείται με πρωτοβουλία του γραμματέα με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων. Ο δικαστής που έχει οριστεί ως εισηγητής ή ο πρωτοδίκης ή ο ειρηνοδίκης αποφασίζει για όλα τα σχετικά με την απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των μαρτύρων ή των διαδίκων

ή την κατάθεση της έκθεσης αυτοψίας ή της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης θεωρείται συντελεσμένη και η επανάληψη της συζήτησης. Η άνω διάταξη ανακαλείται είτε αυτεπαγγέλτως είτε με αίτηση των διαδίκων.

9. Μέσα σε οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες από την εξέταση των μαρτύρων ή των διαδίκων ή τη διενέργεια της αυτοψίας ή της πραγματογνωμοσύνης οι διάδικοι δικαιούνται με προσθήκη να προβούν μόνο σε αξιολόγηση των αποδείξεων αυτών.

10. Μετά την περάτωση της δίκης οι διάδικοι οφείλουν να αναλάβουν όλα τα σχετικά έγγραφα τους. Ο γραμματέας βεβαιώνει στις προτάσεις κάθε διαδίκου ότι ανέλαβε τα έγγραφα του. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, ο πρόεδρος του δικαστηρίου επιτρέπει στον διάδικο να αναλάβει ορισμένο έγγραφο και πριν από την περάτωση της δίκης. Αν το έγγραφο αυτό είναι αναγκαίο, η ανάληψη επιτρέπεται μόνο αφού κατατεθεί επικυρωμένο αντίγραφο. Οι προτάσεις παραμένουν στο αρχείο του δικαστηρίου.

11. Η κατάθεση των προτάσεων, καθώς και της προσθήκης, μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 119. Επίσης, με ηλεκτρονικά μέσα μπορεί να υποβάλλονται και τα σχετικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους οι διάδικοι.

12. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει, οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους, κατά τη διάρκεια της συζήτησης, να παρίστανται σε άλλον τόπο και να ενεργούν εκεί διαδικαστικές πράξεις. Η συζήτηση αυτή μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο, όπου παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους.

13. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδρίασής του, η δε σχετική απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η εξέταση μεταδίδεται ταυτοχρόνως με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο εξέτασης των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η εξέταση αυτή, η οποία θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο.».

### **Άρθρο 13**

#### **Παρεμπίπτουσες αγωγές, ανταγωγές, προσεπικλήσεις και ανακοινώσεις - Αντικατάσταση της παρ. 1 και τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 238 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) αντικαθίσταται η παρ. 1, β) στην παρ. 2 διορθώνονται νομοτεχνικά οι λέξεις «επικαλούμενα με αυτές» και το άρθρο 238 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 238**

1. Παρεμπίπτουσες αγωγές, ανταγωγές, παρεμβάσεις, προσεπικλήσεις και ανακοινώσεις στην περίπτωση του άρθρου 237 κατατίθενται και επιδίδονται σε όλους τους

διαδίκους μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση της αγωγής. Παρεμβάσεις μετά από προσεπίκληση ή ανακοίνωση κατατίθενται και επιδίδονται σε όλους τους διαδίκους μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την κατάθεση της αγωγής. Αν ο αρχικός εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, οι ως άνω προθεσμίες παρατείνονται σε ενενήντα (90) και εκατόν είκοσι (120) ημέρες, αντίστοιχα, από την κατάθεση της αγωγής. Η κατάθεση των προτάσεων γίνεται σε προθεσμία εκατόν είκοσι (120) ημερών και στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου σε προθεσμία εκατόν ογδόντα (180) ημερών από την κατάθεση της αγωγής. Για την προσθήκη ισχύει η παρ. 2 του άρθρου 237 ΚΠολΔ.

2. Μέσα στην προθεσμία της κατάθεσης των προτάσεων προσκομίζονται και όλα τα αποδεικτικά μέσα και διαδικαστικά έγγραφα που οι διάδικοι επικαλούνται με αυτές.»

**Άρθρο 14**  
**Εκφώνηση της υπόθεσης και συζήτηση - Συμφωνία των διαδίκων να δικασθούν χωρίς να παραστούν κατά την εκφώνηση - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 242 του ΚΠολΔ**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 242 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται οι λέξεις «[α]ν δεν ορίζεται διαφορετικά» και το άρθρο 242 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 242

1. Η συζήτηση αρχίζει μετά την εκφώνηση των ονομάτων των διαδίκων και τη δήλωση των παραστάσεών τους. Οι διάδικοι που παρίστανται νόμιμα έχουν δικαίωμα να αναπτύξουν στο ακροατήριο προφορικά τους ισχυρισμούς τους.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, στις περιπτώσεις που η προφορική συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν με κοινή δήλωση, που υπογράφεται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους ότι δε θα παραστούν κατά την εκφώνηση. Τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει και από έναν ή ορισμένους μόνο πληρεξούσιους. Η δήλωση αυτή παραδίδεται στην περίπτωση κοινής δήλωσης από έναν τουλάχιστον πληρεξούσιο δικηγόρο και στην περίπτωση μονομερούς δήλωσης από τον πληρεξούσιο δικηγόρο, στον αρμόδιο γραμματέα το αργότερο την παραμονή της δικασίμου και σημειώνεται αμέσως στο πινάκιο. Στις παραπάνω περιπτώσεις η συζήτηση περατώνεται με μόνη την εκφώνηση της υπόθεσης. Μόνο δήλωση βίαιης διακοπής της δίκης είναι παραδεκτή. Μπορεί όμως το δικαστήριο, αν προβάλονται άλλοι διαδικαστικοί ισχυρισμοί, να αναβάλει την υπόθεση σε σύντομη δικάσιμο με πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται και οι ισχυρισμοί αυτοί. Στη δικάσιμο αυτή καλούνται όσοι διάδικοι δεν ήταν παρόντες κατά την αναβολή, ενώ οι παρόντες οφείλουν να εμφανιστούν χωρίς κλήτευση και αν δεν παραστούν κατά τη νέα δικάσιμο δικάζονται εξαρχώς ερήμην.»

**Άρθρο 15**  
**Επανάληψη συζήτησης για τη συμπλήρωση κενών - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 254 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 254 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) διαγράφονται από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 οι λέξεις «ή όταν επιβάλλεται η διενέργεια αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνης ή εξέτασης των διαδίκων στο ακροατήριο», β) διαγράφεται το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1, γ) στην παρ. 3 προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και το άρθρο 254 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 254

1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επανάληψη της συζήτησης, η οποία έχει κηρυχθεί περατωμένη, όταν κατά τη μελέτη της υπόθεσης ή τη διάσκεψη παρουσιάζονται κενά ή αμφίβολα σημεία που χρειάζονται συμπλήρωση ή επεξήγηση. Η απόφαση μνημονεύει απαραίτητως τα ειδικά θέματα που αποτελούν αντικείμενο της επαναλαμβανόμενης συζήτησης. Η συζήτηση αυτή θεωρείται συνέχεια της προηγούμενης.

2. Στην επαναλαμβανόμενη συζήτηση, η οποία ορίζεται το συντομότερο δυνατό, οι διάδικοι κλητεύονται τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτήν.

3. Η υπόθεση εκδικάζεται από τον ίδιο δικαστή και από την ίδια σύνθεση επί πολυμελούς δικαστηρίου, εκτός αν αυτό είναι για φυσικούς ή νομικούς λόγους αδύνατο. Σε προθεσμία τριών (3) εργασιμών ημερών από τη συζήτηση της υπόθεσης μπορεί να καταθεθεί προσθήκη επί των ζητημάτων της παρ. 1. Νέοι ισχυρισμοί και νέα αποδεικτικά μέσα δεν επιτρέπονται.»

**Άρθρο 16**  
**Ματαίωση συζήτησης - Προθεσμίες - Κατάργηση δίκης - Αυτεπάγγελτος προσδιορισμός δικασίμου - Αντικατάσταση της παρ. 2 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 260 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 260 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) αντικαθίσταται η παρ. 2, β) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 260 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 260

1. Αν κατά την εκφώνηση της υπόθεσης δεν εμφανίζονται όλοι οι διάδικοι ή εμφανίζονται, αλλά δεν μετέχουν κανονικά στη συζήτηση, η συζήτηση ματαιώνεται.

2. Στην τακτική διαδικασία και στις δίκης των ειδικών διαδικασιών, αν οι διάδικοι δεν λάβουν κανονικά μέρος στη δίκη ή δεν εμφανιστούν στο ακροατήριο, η συζήτηση της υπόθεσης ματαιώνεται. Αν παρέλθουν ενενήντα (90) ημέρες από τη ματαίωση χωρίς να ζητηθεί ο προσδιορισμός νέας συζήτησης, η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο από τον γραμματέα με εντολή του διευθύνοντος το δικαστήριο και η δίκη καταργείται. Για τη νέα συζήτηση της τακτικής διαδικασίας εφαρμόζονται αναλόγως οι προθεσμίες της παρ. 2 του άρθρου 215 και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 237.

3. Η με οποιονδήποτε τρόπον ματαίωση της συζήτησης της υπόθεσης αποτελεί διαδικαστική πράξη του δικαστηρίου.



4. Όταν οι υποθέσεις που είναι γραμμένες στο πινάκιο δεν εισάγονται προς συζήτηση συνεπεία λόγων ανώτερης βίας ορίζεται αυτεπαγγέλτως, με πράξη του διευθύνοντος το δικαστήριο, ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροατήριο σε σύντομη κατά το δυνατόν δικάσιμο. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Με πρωτοβουλία του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η νέα δικάσιμος με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων ή με ανάρτηση στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων [solon.gov.gr](http://solon.gov.gr) για όσα δικαστήρια και διαδικασίες έχουν ενταχθεί στο εν λόγω σύστημα.».

**Άρθρο 17**  
**Αδυναμία έκδοσης απόφασης -**  
**Επανάληψη συζήτησης - Τροποποίηση**  
**του άρθρου 307 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 307 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) διαγράφονται το έκτο και το δέκατο εδάφιο, β) προστίθενται στο τέλος δύο νέα εδάφια και το άρθρο 307 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 307

Αν για οποιονδήποτε λόγο που παρουσιάστηκε μετά το τέλος της συζήτησης είναι αδύνατο να εκδοθεί η απόφαση, η συζήτηση επαναλαμβάνεται αφού οριστεί νέα δικάσιμος και κοινοποιηθεί κλήση. Ο ορισμός της δικάσιμους μπορεί να γίνει και η κλήση για τη συζήτηση μπορεί να κοινοποιηθεί με την επιμέλεια είτε κάποιου διαδίκου, είτε της γραμματείας του δικαστηρίου. Το ίδιο εφαρμόζεται και όταν το δικαστήριο διατάζει να επαναληφθεί η συζήτηση. Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, οι κλήσεις για συζήτηση και τα αποδεικτικά της επίδοσης συντάσσονται ατελώς.

Μόλις συμπληρωθεί το οκτάμηνο, ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Επιθεώρησης των Δικαστηρίων επιλαμβάνεται και ερευνά αν είναι δικαιολογημένη ή μη η καθυστέρηση. Όταν αυτή κριθεί δικαιολογημένη, παρέχεται στον δικαστή προθεσμία δύο (2) μηνών για τη δημοσίευση των αποφάσεων που καθυστερούν πέραν του οκταμήνου. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης, όπως και όταν παρέλθει η προθεσμία των δύο (2) μηνών που χορηγήθηκε, κατά το προηγούμενο εδάφιο, χωρίς να έχουν δημοσιευθεί οι αποφάσεις που καθυστερούν, ο δικαστής υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή του Προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης αυτού. Για τις υποθέσεις αυτές ορίζεται δικάσιμος για νέα συζήτηση, υποχρεωτικώς, εντός τριών (3) μηνών για τις υποθέσεις ειδικών διαδικασιών και έξι (6) μηνών για τις υποθέσεις τακτικής διαδικασίας, από τη συμπλήρωση των παραπάνω προθεσμιών των οκτώ ή των δέκα (10) μηνών.

Επιφυλασσομένων των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων, εάν διαπιστωθεί μετά το τέλος της συζήτησης ότι η διάσκεψη δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός ευλόγου χρόνου για λόγους ανωτέρας βίας, όπως μεταξύ άλλων αναρρωτικής άδειας δικαστικού λειτουργού, μέλους

της σύνθεσης του δικαστηρίου, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη της συζήτησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων σχετικά με τον ορισμό δικάσιμους, την κλήση προς συζήτηση και τα αποδεικτικά επίδοσης. Οι διάδικοι μπορούν να καταθέτουν συμπληρωματικές προτάσεις στο ακροατήριο, εφόσον είχαν παραστεί στην αρχική συζήτηση. Νέοι ισχυρισμοί και νέα αποδεικτικά μέσα δεν επιτρέπονται.».

**Άρθρο 18**  
**Οριστική απόφαση - Πότε εκδίδεται -**  
**Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 308**  
**του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 308 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 308 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 308

1. Το δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση, αν κρίνει πως η υπόθεση είναι ώριμη γι' αυτό. Συμφωνία των διαδίκων για μη έκδοση απόφασης μετά τη συζήτηση δεν παράγει έννομες συνέπειες.

2. Σε περίπτωση που σωρεύονται αγωγές ή που συνεκδικάζονται υποθέσεις, το δικαστήριο μπορεί, είτε να εκδώσει οριστική απόφαση για τις ώριμες υποθέσεις, είτε να αναβάλει να αποφασίσει οριστικά, εωσότου γίνουν όλες ώριμες, αν το κρίνει σκόπιμο για την καλύτερη διάγνωση της διαφοράς.».

**Άρθρο 19**  
**Εξαίρεση μαρτύρων - Τροποποίηση της περ. 1**  
**του άρθρου 400 του ΚΠολΔ**

Η περ. 1 του άρθρου 400 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται με την προσθήκη των ψυχολόγων στους μάρτυρες που εξαιρούνται της εξέτασης και το άρθρο 400 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 400

Δεν εξετάζονται, όταν κληθούν ως μάρτυρες: 1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, ψυχολόγοι, οι βοηθοί τους, καθώς και οι σύμβουλοι των διαδίκων, για τα πραγματικά γεγονότα που τους εμπιστεύτηκαν ή που διαπίστωσαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους για τα οποία έχουν καθήκον εχεμύθειας, εκτός αν το επιτρέψει εκείνος που τους τα εμπιστεύθηκε και εκείνος τον οποίο αφορά το απόρρητο, 2) δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί εν ενεργεία ή όχι, για πραγματικά γεγονότα για τα οποία υπάρχει καθήκον εχεμύθειας, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός επιτρέψει να εξεταστούν.».

**Άρθρο 20**  
**Δικαιούμενοι σε άρνηση μαρτυρίας -**  
**Τροποποίηση της περ. 1 του άρθρου 401**  
**του ΚΠολΔ**

Η περ. 1 του άρθρου 401 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται με την προσθήκη των ψυχολόγων σε όσους έχουν δικαίωμα άρνησης μαρτυρίας και το άρθρο 401 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 401**

Έχουν δικαίωμα να αρνηθούν να εξεταστούν ως μάρτυρες: 1) οι κληρικοί, δικηγόροι συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, ψυχολόγοι, οι βοηθοί τους, καθώς και σύμβουλοι των διαδίκων, για τα γεγονότα που έμαθαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους, 2) οι συγγενείς κάποιου από τους διαδίκους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή υιοθεσίας έως και τον τρίτο βαθμό σε ευθεία ή σε πλάγια γραμμή, εκτός αν έχουν τον ίδιο βαθμό συγγένειας με όλους τους διαδίκους, οι σύζυγοι και μετά τη λύση του γάμου, καθώς και οι μνηστευμένοι.».

**Άρθρο 21****Λήψη ενόρκων βεβαιώσεων ενώπιον δικηγόρου - Αντικατάσταση του άρθρου 421 του ΚΠολΔ**

Το άρθρο 421 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 421**

Οι διάδικοι μπορούν να προσκομίσουν προαποδεικτικώς ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον αυτές λαμβάνονται ενώπιον του ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή δικηγόρου της έδρας του δικαστηρίου ή της κατοικίας ή της διαμονής του μάρτυρα ή ενώπιον του προξένου της κατοικίας ή της διαμονής του μάρτυρα κατά τη διαδικασία των άρθρων 422 έως 424. Η ένορκη βεβαίωση, που λαμβάνεται ενώπιον δικηγόρου, δεν μπορεί να ληφθεί ενώπιον των πληρεξουσίων δικηγόρων των διαδίκων. Αμέσως μετά τη λήψη της ένορκης βεβαίωσης, ο δικηγόρος ενώπιον του οποίου αυτή δόθηκε την αποστέλλει ηλεκτρονικά στον δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει και λαμβάνει ηλεκτρονική απόδειξη λήψης. Με την ηλεκτρονική απόδειξη η ένορκη βεβαίωση αποκτά βέβαιη χρονολογία και μοναδικό αριθμό. Ο δικηγόρος χορηγεί αντίγραφο της ένορκης βεβαίωσης μαζί με την ως άνω ηλεκτρονική απόδειξη λήψης. Όμοια αντίγραφο χορηγεί και ο οικείος δικηγορικός σύλλογος μέσω της διαδικτυακής πύλης portal.olomeleia.gr. Τα αρχεία των ένορκων βεβαιώσεων που λαμβάνονται ενώπιον δικηγόρου τηρούνται στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους, σύμφωνα με αποφάσεις των διοικητικών τους συμβουλίων.».

**Άρθρο 22****Επίδοση κλήσης - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 422 του ΚΠολΔ**

Η παρ. 3 του άρθρου 422 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως προς τον αριθμό των ένορκων βεβαιώσεων και το άρθρο 422 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 422****Επίδοση κλήσης**

1. Ο διάδικος που επιδιώκει τη λήψη ένορκης βεβαίωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, επιδίδει δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την βεβαίωση στον αντίδικο κλήση, η οποία αναφέρει την αγωγή, το ένδικο βοήθημα ή μέσο, που αφορά η βεβαίωση, τόπον, ημέρα και ώρα που θα δοθεί, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση της κατοικίας του μάρτυρα.

2. Κατά τη βεβαίωση παρίστανται, εφόσον το επιθυμούν, οι διάδικοι.

3. Δεν επιτρέπεται η λήψη ένορκων βεβαιώσεων πάνω από τριών (3) για κάθε διάδικο και δυο (2) για την αντίκρουση, για κάθε βαθμό δικαιοδοσίας.».

**Άρθρο 23****Ένορκη βεβαίωση, που δίδεται κατά παράβαση των προηγούμενων διατάξεων - Αντικατάσταση του άρθρου 424 του ΚΠολΔ**

Το άρθρο 424 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 424**

Ένορκη βεβαίωση σε δίκη για την οποία δίδεται δεν λαμβάνεται υπόψη, ούτε για συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, όταν: α) δεν έχει γίνει εμπρόθεσμη κλήση του αντιδίκου, β) δίδεται ενώπιον άλλου από τα αναφερόμενα στο άρθρο 421 όργανα ή σε διαφορετικό τόπο, ημέρα και ώρα από αυτήν που αναφέρεται στην κλήση, γ) η κλήση δεν αναφέρει το ονοματεπώνυμο του μάρτυρα, την αγωγή, το ένδικο βοήθημα ή μέσο, που αφορά η βεβαίωση, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα που θα δοθεί, και δ) όταν παραβιάζεται το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 421. Ένορκη βεβαίωση κατά παράβαση των λοιπών διατάξεων λαμβάνεται υπόψη, εκτός αν συντρέχει δικονομική βλάβη του αντιδίκου.».

**Άρθρο 24****Μικροδιαφορές - Άσκηση αγωγής - Επίδοσεις - Προθεσμίες - Αποδεικτικά μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 468 του ΚΠολΔ**

Το άρθρο 468 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 468**

1. Η αγωγή κατατίθεται στη γραμματεία του ειρηνοδίκου και επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κατάθεσή της. Αν ο εναγόμενος διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστος διαμονής η αγωγή επιδίδεται σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 215 εφαρμόζεται αναλόγως.

2. Μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της αγωγής, οι διάδικοι προσκομίζουν στο ειρηνοδικείο τα αποδεικτικά τους μέσα και ο εναγόμενος υποβάλλει με έγγραφο υπόμνημα τους ισχυρισμούς του. Μέχρι δύο (2) ένορκες βεβαιώσεις, επιτρέπονται και χωρίς κλήση του αντιδίκου. Εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ως άνω προθεσμίας οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν έγγραφη προσθήκη-αντίκρουση. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στο ως άνω υπόμνημα. Εκπρόθεσμα αποδεικτικά μέσα και ισχυρισμοί των διαδίκων δεν λαμβάνονται υπόψη.

3. Παρεμβάσεις και ανταγωγές κατατίθενται και επιδίδονται στους διαδίκους μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κατάθεση της αγωγής. Η προθε-

σμία αυτή παρατείνεται κατά είκοσι (20) ημέρες αν ο εναγόμενος διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής. Η προσκομιδή των αποδεικτικών μέσων και το έγγραφο υπόμνημα των ισχυρισμών στις περιπτώσεις του δεύτερου εδαφίου γίνονται σε προθεσμία τριάντα (30) ή πενήντα (50) ημερών, αντίστοιχα, από την κατάθεση της αγωγής και η έγγραφη προσθήκη-αντίκρουση στην προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παρ. 2.

4. Η προηγούμενη διαδικασία μπορεί να γίνει και με χρήση τυποποιημένων εγγράφων ή Τεχνολογίας Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας με χρήση Τεχνολογίας Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζεται το περιεχόμενο των τυποποιημένων εγγράφων.

5. Αμέσως μετά την παρέλευση των ως άνω προθεσμιών προσδιορίζεται αρμοδίως η ημέρα συζήτησης με εγγραφή της υπόθεσης σε πινάκιο. Τα εδάφια πέμπτο και έκτο της παρ. 6 του άρθρου 237 ισχύουν αναλόγως.»

#### **Άρθρο 25**

##### **Συζήτηση - Ανακοπή ερημοδικίας - Ελαστικότητα διαδικασίας - Αντικατάσταση του άρθρου 469 του ΚΠολΔ**

Το άρθρο 469 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

#### **«Άρθρο 469**

1. Κατά την ορισμένη δικάσιμο η υπόθεση συζητείται με την παρουσία των διαδίκων. Αν αυτοί συμφωνούν, μπορούν να καταθέσουν κοινή δήλωση κατά την παρ. 2 του άρθρου 242. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 237, το άρθρο 260, η παρ. 3 του άρθρου 271, οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 272 και το άρθρο 501 εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Ο ειρηνοδίκης λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου. Οι παριστάμενοι κατά τη συζήτηση διάδικοι μπορούν, κατά την κρίση του ειρηνοδίκη, να εξετάζονται κατ' άρθρο 415 ή να παρέχουν διασαφήσεις για την υπόθεση, οι δε ενόρκως βεβαιώσαντες να καταθέτουν συμπληρωματικώς, εφόσον είναι παρόντες και ο ειρηνοδίκης κρίνει τούτο απολύτως αναγκαίο. Νέοι ισχυρισμοί μπορούν να προταθούν μόνον εάν αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου ή προέκυψαν μεταγενέστερα, αποδεικνυόμενοι με την προσκομιδή μέχρι δύο (2) ενόρκων βεβαιώσεων.»

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΠΕΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ**

#### **Άρθρο 26**

##### **Χρόνος κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης ενώπιον του δικαστηρίου της ανακοπής - Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 509 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 509 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 509 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 509**

1. Αν η ανακοπή ασκήθηκε εμπρόθεσμα και κατά τις νόμιμες διατυπώσεις και το δικαστήριο πιθανολογεί ότι είναι βάσιμοι οι λόγοι που προτάθηκαν, εξαφανίζει την απόφαση που ανακοπήκε και τις πράξεις που ενεργήθηκαν μετά την απόφαση αυτή, διατάσσει να επιστραφεί το παράβολο και αμέσως προχωρεί στην εξέταση της διαφοράς, αφού οι διάδικοι επανέλθουν στην κατάσταση που υπήρχε πριν από την απόφαση που εξαφανίστηκε. Αλλιώς απορρίπτει την ανακοπή και διατάσσει να εισαχθεί το παράβολο στο δημόσιο ταμείο.

2. Η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης και η κατάθεση της προσθήκης σε αυτές έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση. Το ίδιο ισχύει για τις διαδικαστικές πράξεις της ανταγωγής, της προσεπίκλησης, της ανακοίνωσης και της παρέμβασης.»

#### **Άρθρο 27**

##### **Ποιοι έχουν δικαίωμα έφεσης - Προσθήκη προσεπικληθέντων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 516 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 516 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται οι λέξεις «οι προσεπικληθέντες» και το άρθρο 516 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 516**

1. Δικαίωμα έφεσης έχουν, εφόσον νικήθηκαν ολικά ή εν μέρει στην πρωτόδικη δίκη, ο ενάγων, ο εναγόμενος, εκείνοι που άσκησαν κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, οι προσεπικληθέντες, οι καθολικοί διάδοχοί τους, οι ειδικοί διάδοχοί τους εφόσον απέκτησαν την ιδιότητα αυτή μετά την άσκηση της αγωγής και οι εισαγγελείς πρωτοδικών, αν ήταν διάδικοι.

2. Έφεση έχει δικαίωμα να ασκήσει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον έχει έννομο συμφέρον.»

#### **Άρθρο 28**

##### **Απόρριψη έφεσης ως απαράδεκτης - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 524 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 524 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 ως προς την αναφορά στο άρθρο 237 και γίνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 προστίθενται οι λέξεις «εφόσον είναι παραδεκτή» και το άρθρο 524 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 524**

1. Στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 236, των παρ. 8 και 10 έως 13 του άρθρου 237, 240 έως 312, περ. α' έως γ' της παρ. 1 του άρθρου 591 και παρ. 4 του άρθρου 591. Η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης και η κατάθεση της προσθήκης σε αυτές έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση.

2. Η προφορική συζήτηση είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση του άρθρου 528. Η κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης σε αυτές γίνεται στις προθεσμίες του εδαφίου β' της παρ. 1.



3. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος η έφεση απορρίπτεται, εφόσον είναι παραδεκτή. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου ως προς την αντέφεση.

4. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου ως προς την έφεση η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν και αυτός παρών. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος ως προς την αντέφεση. Ο παριστάμενος διάδικος υποχρεούται μέσα σε πέντε(5) ημέρες από τη συζήτηση να προσκομίσει αντίγραφο του εισαγωγικού δικογράφου και των προτάσεων του αντιδίκου του, που κατατέθηκαν στην πρωτοβάθμια δίκη, καθώς και τα πρακτικά και τις εκθέσεις που λήφθηκαν κατ' αυτήν. Διαφορετικά κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση.

5. Τους Εισαγγελείς Πρωτοδικών, αν έχουν την ιδιότητα του εκκαλούντος ή του εφεσιβλήτου, εκπροσωπεί ο Εισαγγελέας Εφετών.»

#### **Άρθρο 29**

##### **Προβολή νέων πραγματικών ισχυρισμών - Εναρμόνιση με το άρθρο 237 - Τροποποίηση των περ. 2 και 4 του άρθρου 527 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 527 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στην περ. 2 διαγράφονται οι λέξεις «και στην περίπτωση των άρθρων 237 και 238 μετά την παρέλευση της προθεσμίας για την κατάθεση των προτάσεων», β) στην περ. 4 προστίθενται οι λέξεις «ή, στην περίπτωση της παρ. 5 του άρθρου 237 και της παρ. 1 του άρθρου 238, με τις συμπληρωματικές προτάσεις» και το άρθρο 527 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 527**

Είναι απαράδεκτη η προβολή στην κατ' έφεση δίκη πραγματικών ισχυρισμών που δεν προτάθηκαν στην πρωτόδικη δίκη, εκτός αν: 1) προτείνονται από τον εφεσίβλητο, ενάγοντα, εναγόμενο ή εκείνον που είχε παρέμβει, ως υπεράσπιση κατά της έφεσης και δεν μεταβάλλεται με τους ισχυρισμούς αυτούς η βάση της αγωγής ή της παρέμβασης, ή προτείνονται από εκείνον που παρεμβαίνει για πρώτη φορά στην κατ' έφεση δίκη με πρόσθετη παρέμβαση, θεωρείται όμως αναγκαίος ομόδικος του αρχικού διαδίκου, 2) γεννήθηκαν μετά τη συζήτηση στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, 3) λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή μπορούν να προταθούν σε κάθε στάση της δίκης, 4) το δικαστήριο κρίνει ότι δεν προβλήθηκαν εγκαίρως με τις προτάσεις ή, στην περίπτωση της παρ. 5 του άρθρου 237 και της παρ. 1 του άρθρου 238, με τις συμπληρωματικές προτάσεις από δικαιολογημένη αιτία· αυτό ισχύει και για την ένσταση κατάχρησης δικαιώματος, 5) προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα και 6) αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου. Το απαράδεκτο λαμβάνεται υπόψη και αυτεπαγγέλτως.»

#### **Άρθρο 30**

##### **Ποιοι έχουν δικαίωμα αναψηλάφησης - Προσθήκη προσεπικληθέντων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 542 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 542 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται οι λέξεις «οι προσεπικληθέντες» και το άρθρο 542 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 542**

1. Δικαίωμα αναψηλάφησης έχουν, εφόσον νικήθηκαν ολικά ή εν μέρει στη δίκη που εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, ο ενάγων, ο εναγόμενος, ο εκκαλών, ο εφεσιβλήτος, ο αναιρεσείων, ο αναιρεσιβλήτος, εκείνοι που παρενέβησαν κυρίως και προσθέτως, οι προσεπικληθέντες, οι καθολικοί διάδοχοί τους, οι ειδικοί διάδοχοί τους που απέκτησαν την ιδιότητα αυτή μετά την άσκηση της αγωγής, καθώς και οι εισαγγελείς, αν ήταν διάδικοι.

2. Αναψηλάφηση έχει δικαίωμα να ασκήσει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον έχει έννομο συμφέρον.»

#### **Άρθρο 31**

##### **Λόγοι αναψηλάφησης - Τροποποίηση της περ. 7 του άρθρου 544 του ΚΠολΔ**

Στην περ. 7 του άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται οι λέξεις «από τα οποία προκύπτει ισχυρισμός που προβλήθηκε ή δεν μπορούσε να προβληθεί και» και το άρθρο 544 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 544**

Αναψηλάφηση επιτρέπεται μόνο:

1) Αν στην ίδια υπόθεση εκδόθηκαν, μεταξύ των ιδίων διαδίκων που είχαν παραστεί με την ίδια ιδιότητα, από το ίδιο ή διαφορετικά δικαστήρια αποφάσεις που αντιφάσκουν μεταξύ τους,

2) αν διάδικος δεν εκπροσωπήθηκε νόμιμα στη δίκη, εφόσον ύστερα δεν εγκρίθηκε ρητά ή σιωπηρά η διεξαγωγή της δίκης,

3) αν το ίδιο πρόσωπο είχε παραστεί ως διάδικος στο όνομά του ή εκπροσώπησε διαδίκους με περισσότερες ιδιότητες, οι οποίοι είχαν αντίθετα συμφέροντα στη δίκη,

4) αν κάποιος είχε παραστεί ως πληρεξούσιος διαδίκου χωρίς πληρεξουσιότητα, εφόσον δεν εγκρίθηκε ύστερα η διεξαγωγή της δίκης,

5) αν η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλαστή, είτε διότι γράφει ψευδώς ότι το δικαστήριο συγκροτήθηκε από τον αναγκαίο σύμφωνα με τον νόμο αριθμό δικαστών, είτε διότι, όπως προκύπτει από το πρακτικό της διάσκεψης, δεν εκδόθηκε με την πλειοψηφία που απαιτεί ο νόμος ή δεν έχει τις υπογραφές που ορίζει ο νόμος και δεν είναι δυνατή η υπογραφή της από τα πρόσωπα αυτά,

6) αν η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε ψευδή κατάθεση μάρτυρα ή διαδίκου, σε ψευδή όρκο διαδίκου ή ενόρκως βεβαιώσαντος ή σε πλαστά έγγραφα, εφόσον το ψεύδος ή η πλαστότητα αναγνωρίστηκαν με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου και, αν πρόκειται για κατάθεση διαδίκου, και με δικαστική ή δημόσια, προφορική ή έγγραφη, ομολογία του δια του τύπου και λοιπών ΜΜΕ ή μέσω του διαδικτύου. Αν η άσκηση της ποινικής αγωγής ή η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας είναι αδύνατη, η αναγνώριση γίνεται με απόφαση που εκδίδεται σε κύρια αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης και, αν η αδυναμία επήλθε κατόπιν, μέσα σε έξι (6) μήνες από αυτήν,

7) αν ο διάδικος που ζητεί την αναψηλάφηση βρήκε ή πήρε στην κατοχή του μετά την έκδοση της προ-

σβαλλόμενης απόφασης νέα κρίσιμα έγγραφα, από τα οποία προκύπτει ισχυρισμός που προβλήθηκε ή που δεν μπορούσε να προβληθεί και τα οποία δεν μπορούσε να τα προσκομίσει εγκαίρως από ανώτερη βία ή τα οποία κατακράτησε ο αντίδικός του ή τρίτος που είχε συνεννοηθεί με τον αντίδικό του και των οποίων την ύπαρξη αγνοούσε, όπως αγνοούσε και την κατοχή τους από τον αντίδικο ή τον τρίτο κατά τη διάρκεια της δίκης,

8) αν η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε απόφαση πολιτικού, ποινικού ή διοικητικού δικαστηρίου, η οποία ανατράπηκε αμετάκλητα ύστερα από την τελευταία συζήτηση, μετά την οποία εκδόθηκε η απόφαση που προσβάλλεται,

9) αν ο διάδικος κλήτευσε στη δίκη τον αντίδικο του ως άγνωστης διαμονής, αν και γνώριζε τη διαμονή του,

10) αν το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης επηρεάστηκε ουσιωδώς από δωροληψία ή από άλλη εκ προθέσεως παράβαση καθήκοντος συμπράττοντος στην έκδοση της δικαστή, εφόσον η δωροληψία ή η παράβαση καθήκοντος αποδεικνύονται με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου. Αν η άσκηση της ποινικής αγωγής ή η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας είναι αδύνατη, η αναγνώριση της δωροληψίας ή της παράβασης καθήκοντος γίνεται με απόφαση που εκδίδεται σε κύρια αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, και αν η αδυναμία επήλθε κατόπιν, μέσα σε έξι (6) μήνες από αυτήν.».

### **Άρθρο 32**

#### **Πότε αναστέλλεται η εκτέλεση - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 546 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 546 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 546 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 546**

1. Η προθεσμία της αναψηλάφησης, καθώς και η άσκησή της, δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, εκτός αν πρόκειται για αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται στις γαμικές διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 1 ή στις διαφορές που αφορούν τις σχέσεις γονέων και τέκνων, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 2 ή διατάζουν την εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης ή κατάσχεσης ή κηρύσσουν έγγραφο πλαστό και εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις αυτές η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης. Μπορεί όμως το δικαστήριο που δικάζει την αναψηλάφηση με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους που υποβάλλεται με τις προτάσεις να διατάξει σε περίπτωση εξάλειψης υποθήκης, προσημείωσης ή κατάσχεσης την άρση του ανασταλτικού αποτελέσματος με παροχή ανάλογης εγγύησης.

2. Το δικαστήριο που δικάζει την Αναψηλάφηση μπορεί, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους που υποβάλλεται με τις προτάσεις, να διατάξει να ανασταλεί η εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, ολικά ή εν μέρει, με παροχή ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση. Η απόφαση αυτή μπορεί να ανακληθεί από το δικαστήριο εωσότου εκδοθεί η οριστική απόφαση για

την Αναψηλάφηση, ύστερα από αίτηση κάποιου από τους διαδίκους που υποβάλλεται κατά τον ίδιο τρόπον.

3. Με τους όρους των παρ. 1 και 2 μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.».

### **Άρθρο 33**

#### **Διαδικασία της κατ' αναψηλάφηση δίκης - Τροποποίηση του άρθρου 548 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 548 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την αναφορά των άρθρων στα οποία γίνεται παραπομπή, β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 548 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 548**

Στη διαδικασία της κατ' αναψηλάφηση δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 236, των παρ. 10 έως 13 του άρθρου 237, 240 έως 312, εδάφια πρώτο έως τρίτο της παρ. 1 του άρθρου 591 και της παρ. 4 του άρθρου 591. Η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης και η κατάθεση της προσθήκης σε αυτές έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση.».

### **Άρθρο 34**

#### **Ποιοι έχουν δικαίωμα αναίρεσης - Προσθήκη προσημειωθέντων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 556 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 556 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται οι λέξεις «οι προσημειωθέντες» και το άρθρο 556 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 556**

1. Δικαίωμα αναίρεσης έχουν, εφόσον νικήθηκαν ολικά ή εν μέρει στη δίκη που εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, ο ενάγων, ο εναγόμενος, ο εκκαλών, ο εφεσίβλητος, εκείνος που ζητεί την αναψηλάφηση, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η αναψηλάφηση, εκείνοι που είχαν ασκήσει κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, οι προσημειωθέντες, οι καθολικοί διάδοχοι και οι ειδικοί διάδοχοι, εφόσον απέκτησαν την ιδιότητα αυτή μετά την άσκηση της αγωγής, καθώς και οι εισαγγελείς, μόνο αν ήταν διάδικοι.

2. Αναίρεση δικαιούται να ασκήσει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον έχει έννομο συμφέρον.».

### **Άρθρο 35**

#### **Λόγοι αναίρεσης κατά αποφάσεων ειρηνοδικείων - Τροποποίηση των περ. 2 και 3 του άρθρου 560 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 560 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στην περ. 2 αντικαθίσταται η λέξη «ειρηνοδίκης» από τη λέξη «δικαστής», β) στην περ. 3 οι λέξεις «έχει υπερβεί» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δέχτηκε ή δεν δέχτηκε» και το άρθρο 560 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 560**

Κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, καθώς και των αποφάσεων των πρωτοδικείων που εκδίδονται σε

εφέσεις κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, επιτρέπεται αναίρεση μόνο:

1) αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών, αδιάφορο αν πρόκειται για νόμο ή έθιμο, ελληνικό ή ξένο, εσωτερικού ή διεθνούς δικαίου. Η παράβαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας αποτελεί λόγο αναίρεσης μόνο αν τα διδάγματα αυτά αφορούν την ερμηνεία κανόνων δικαίου ή την υπαγωγή των πραγματικών γεγονότων σε αυτούς. Ο λόγος αυτός αναίρεσης δεν μπορεί να προβληθεί σε μικροδιαφορές,

2) αν το δικαστήριο δεν συγκροτήθηκε, όπως ορίζει ο νόμος ή δίκασε δικαστής του οποίου είχε γίνει δεκτή η εξαίρεση,

3) αν το δικαστήριο δέχτηκε ή δεν δέχτηκε τη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων ή δεν είχε καθ' ύλην αρμοδιότητα,

4) αν παράνομα αποκλείστηκε η δημοσιότητα της διαδικασίας,

5) αν το δικαστήριο παρά τον νόμο έλαβε υπόψη πράγματα που δεν προτάθηκαν ή δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης,

6) αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης.»

#### **Άρθρο 36**

##### **Απαράδεκτα - Τροποποίηση των παρ. 2 και 4 του άρθρου 562 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 562 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στην περ. γ' της παρ. 2 προστίθενται οι λέξεις «ή το δεδικασμένο», β) στην παρ. 4 προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 562 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 562**

1. Είναι απαράδεκτος λόγος αναίρεσης κατά απόφασης του δικαστηρίου της παραπομπής, εφόσον με τον λόγο αυτόν προσβάλλεται η απόφαση κατά το τμήμα της εκείνο κατά το οποίο συμμορφώθηκε προς την αναιρετική.

2. Είναι απαράδεκτος λόγος αναίρεσης που στηρίζεται σε ισχυρισμό, ο οποίος δεν προτάθηκε νόμιμα στο δικαστήριο της ουσίας, εκτός αν πρόκειται:

α) για παράβαση που δεν μπορεί να προβληθεί στο δικαστήριο της ουσίας,

β) για σφάλμα που προκύπτει από την ίδια την απόφαση,

γ) για ισχυρισμό που αφορά στη δημόσια τάξη, ή το δεδικασμένο.

3. Κανείς δεν μπορεί να δημιουργήσει λόγο αναίρεσης από τις δικές του πράξεις ή από πράξεις προσώπων που ενεργούν στο όνομά του, εκτός αν πρόκειται για λόγους που αφορούν τη δημόσια τάξη.

4. Κατ' εξαίρεση ο Άρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως, λόγο αναίρεσης από εκείνους που αναφέρονται στους αριθμούς 1, 4, 14, 16, 17 και 19 του άρθρου 559. Ο Άρειος Πάγος με απλή διάταξή του, αν υπάρχουν λόγοι,

οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως κατά το πρώτο εδάφιο, καλεί τους διαδίκους να διατυπώσουν με υπόμνημα τις απόψεις τους στην οριζόμενη από αυτόν προθεσμία. Η γνωστοποίηση της διάταξης αυτής γίνεται με επιμέλεια του γραμματέα με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων. Η απόφαση δεν εκδίδεται πριν από τη συμπλήρωση της προθεσμίας αυτής.»

#### **Άρθρο 37**

##### **Πρόσθετοι λόγοι - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 569 του ΚΠολΔ**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 569 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται οι λέξεις «όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 281» και το άρθρο 569 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 569**

1. Πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης είναι παραδεκτοί, και αν η αίτηση της αναίρεσης δεν περιέχει λόγο τυπικά παραδεκτό και ορισμένο.

2. Οι πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης ως προς τα ίδια κεφάλαια της προσβαλλόμενης απόφασης και τα κεφάλαια εκείνα που αναγκαστικά συνέχονται με αυτά, ασκούνται μόνο με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, τριάντα (30) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση της αναίρεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 281, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται πριν από την ίδια προθεσμία στον αναιρεσίβλητο και τους άλλους διαδίκους. Η επίδοση μπορεί να γίνει και στον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσίβλητου, αν αυτός επισπεύδει τη συζήτηση. Αντίγραφα των προσθέτων λόγων, τα οποία εκδίδονται ατελώς, αφού κατατεθούν από τον αναιρεσείοντα, παραδίδονται από τον γραμματέα του Αρείου Πάγου ένα στον εισηγητή της υπόθεσης για τους σκοπούς του άρθρου 571 και ένα στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου μέσα στην παραπάνω προθεσμία των τριάντα ημερών. Τα ίδια εφαρμόζονται και όταν τη συζήτηση επισπεύδει ο αναιρεσίβλητος ή ο άλλος διάδικος εκτός από τον αναιρεσείοντα.»

#### **Άρθρο 38**

##### **Προτάσεις - Πότε είναι υποχρεωτικές - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 570 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 570 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στην παρ. 1 τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς το ποιος διάδικος καταθέτει τις προτάσεις, β) στην παρ. 1 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 διαγράφονται οι λέξεις «καθώς και τα έγγραφα εκείνα που η υποβολή τους είναι παραδεκτή κατά την παρ. 2» και το άρθρο 570 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 570**

1. Οι διάδικοι δεν είναι υποχρεωμένοι να καταθέσουν προτάσεις, εκτός αν προβάλλονται ενστάσεις ως προς το παραδεκτό και το εμπρόθεσμο της αίτησης της αναίρεσης και των πρόσθετων λόγων. Σε αυτή την περίπτωση, ο προβάλλων τις ενστάσεις διάδικος καταθέτει τις προ-



τάσεις του είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Σε κάθε άλλη περίπτωση, οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να καταθέτουν υπόμνημα έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση, εφόσον παρέστησαν σε αυτή.

2. Νέοι ισχυρισμοί των διαδίκων και νέα αποδεικτικά μέσα για την ουσιαστική εκδίκαση της υπόθεσης από τον Άρειο Πάγο μετά την αναίρεση υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα δικαστήρια της ουσίας.

3. Μέσα στην προθεσμία της παρ. 1 οφείλουν όλοι οι διάδικοι να καταθέσουν στη γραμματεία του Αρείου Πάγου τα έγγραφα που χρησιμεύουν για να υποστηριχθεί ή να αποκρουστεί η αναίρεση. Η κατάθεση και η ημερομηνία της βεβαιώνεται με σημείωση επάνω στο φάκελο της δικογραφίας.

4. Τα αντίγραφα των διαδικαστικών εγγράφων των διαδίκων, των αντιδίκων τους ή των άλλων διαδίκων, τα οποία προσάγονται, υποβάλλονται ατελώς, νόμιμα επικυρωμένα.».

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ**

##### **Άρθρο 39 Ειδικές διαδικασίες - Εφαρμογή γενικών διατάξεων - Τροποποίηση των παρ. 1, 2, 4, 7 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 591 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) η περ. στ' της παρ. 1 τροποποιείται ως προς την προθεσμία, β) στην παρ. 2 προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο, γ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 7 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, ε) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 591 διαμορφώνεται ως εξής:

##### **«Άρθρο 591**

1. Τα άρθρα 1 έως 590 εφαρμόζονται και στις ειδικές διαδικασίες, εκτός αν αντιβαίνουν προς τις ειδικές διατάξεις των διαδικασιών αυτών. Αν στις ειδικές αυτές διατάξεις δεν ορίζεται διαφορετικά:

α) Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων είναι τριάντα (30) ημέρες και αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, εξήντα (60) ημέρες πριν από τη συζήτηση.

β) Η παρέμβαση, η προσεπίκληση και η ανακοίνωση ασκούνται, με ποινή απαραδέκτου, με δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί η δίκη και επιδίδεται στους διαδίκους τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά κατά την ημερομηνία συζήτησης της κύριας υπόθεσης. Παρέμβαση μετά από προσεπίκληση ή ανακοίνωση κατατίθεται και επιδίδεται στους διαδίκους, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση.

γ) Οι προτάσεις κατατίθενται το αργότερο κατά τη συζήτηση.

δ) Τα περιεχόμενα στις προτάσεις μέσα επίθεσης και άμυνας προτείνονται συνοπτικά και προφορικά και καταχωρίζονται στα πρακτικά συζήτησεως, διαφορετικά είναι απαράδεκτα.

ε) Οι διάδικοι το αργότερο κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο προσάγουν όλα τα αποδεικτικά τους μέσα.

στ) Οι διάδικοι μπορούν έως τη δωδέκατη ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, με την οποία αξιολογούνται οι αποδείξεις, προτείνονται ισχυρισμοί και προσκομίζονται ένορκες βεβαιώσεις, έγγραφα και γνωμοδοτήσεις κατά το άρθρο 390 μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που προτάθηκαν.

ζ) Ανταγωγή, αντέφεση και πρόσθετοι λόγοι έφεσης και αναψηλάφησης ασκούνται με ποινή απαραδέκτου με δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο απευθύνονται και επιδίδεται στον αντίδικο τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από τη συζήτηση, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά κατά την ημερομηνία συζήτησης της κύριας υπόθεσης.

2. Ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων η συζήτηση είναι προφορική. Με εξαίρεση τις διαφορές από την οικογένεια, τον γάμο και την ελεύθερη συμβίωση, οι διάδικοι μπορούν, κατ' εφαρμογήν της παρ. 2 του άρθρου 242, να συμφωνήσουν μόνο με κοινή δήλωση ότι δεν θα παραστούν στη συζήτηση. Η δήλωση υπογράφεται από τους πληρεξουσίου δικηγόρους όλων των μερών, κατατίθεται με τις προτάσεις το αργότερο ως την παραμονή της δικάσιμου και ισχύει μόνο για τη συγκεκριμένη δικάσιμο.

3. Το δικαστήριο ζητεί τις αναγκαίες πληροφορίες και διασαφήσεις από τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους και τους εξετάζει κατά την κρίση του σύμφωνα με τα άρθρα 415 επ.

4. Το δικαστήριο, αν είναι αναγκαίο, διατάσσει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 237.

5. Η οριστική απόφαση εκδίδεται με βάση τα αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι έχουν προσκομίσει και τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί στο ακροατήριο.

6. Αν η υπόθεση δεν υπάγεται στη διαδικασία κατά την οποία έχει εισαχθεί, το δικαστήριο αποφαινεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και διατάζει την εκδίκαση της υπόθεσης, κατά τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία δικάζεται.

7. Κατά την εκδίκαση της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης και της αναψηλάφησης, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την εκδίκαση της υπόθεσης, επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση που προσβάλλεται με το ένδικο μέσο. Σε περίπτωση ερημοδικίας του ανακόπτοντος, του εκκαλούντος, του αντεκκαλούντος ή του αιτούντος την αναψηλάφηση, το αντίστοιχο ένδικο μέσο απορρίπτεται. Η αναίρεση εκδικάζεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις των άρθρων 591 έως 645.

8. Τα άρθρα 466 έως 471 δεν εφαρμόζονται στις ειδικές διαδικασίες.».

**Άρθρο 40**  
**Απόφαση επί ανακοπής - Νέα επίδοση διαταγής πληρωμής - Αναστολή - Επαναφορά των πραγμάτων - Τροποποίηση της παρ. 2 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 633 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 633 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται ως προς την παραπομπή στην παρ. 4 του άρθρου 632, β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 633 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 633

1. Αν η ανακοπή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και νόμιμα και οι λόγοι της είναι νόμιμοι και βάσιμοι, το δικαστήριο ακυρώνει τη διαταγή πληρωμής. Διαφορετικά απορρίπτει την ανακοπή και επικυρώνει τη διαταγή πληρωμής.

2. Αν δεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή, εκείνος υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί η διαταγή πληρωμής μπορεί να επιδώσει πάλι τη διαταγή στον οφειλέτη, ο οποίος έχει το δικαίωμα να ασκήσει την ανακοπή μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη νέα επίδοση. Στην περίπτωση αυτή δεν χορηγείται η αναστολή εκτέλεσης, που προβλέπεται στις παρ. 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου. Αν περάσει άπρακτη και η παραπάνω προθεσμία, η διαταγή πληρωμής αποκτά δύναμη δεδικασμένου και είναι δυνατό να προσβληθεί μόνο με αναψηλάφηση.

3. Εάν η διαταγή πληρωμής που έχει εκτελεστεί, ακυρωθεί εν όλω ή εν μέρει με τελεσίδικη δικαστική απόφαση επί της ανακοπής, το δικαστήριο διατάζει, εάν το ζητήσει εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρισκόταν πριν εκτελεστεί η ακυρωθείσα διαταγή πληρωμής. Η αίτηση υποβάλλεται είτε με τα δικόγραφα της έφεσης και των προσθέτων λόγων είτε με τις ενώπιον του εφετείου προτάσεις του ανακόπτοντος. Η εκτέλεση της απόφασης πρέπει να προαποδεικνύεται.»

**Άρθρο 41**  
**Διαταγή πληρωμής οφειλόμενου μισθού - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 636Α του ΚΠολΔ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 636Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται με την προσθήκη επιφύλαξης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 621 και το άρθρο 636Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 636Α

1. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 621 μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής οφειλόμενου μισθού κατά τις διατάξεις των άρθρων 623 έως 636, εφόσον η σύμβαση της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας και το ύψος του μισθού αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο ή με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, η οποία εκδόθηκε μετά από ομολογία ή αποδοχή της αίτησης από τον οφειλέτη, και εφόσον έχει επιδοθεί έγγραφη όχληση με δικαστικό επιμελητή δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την κατάθεση της αίτησης. Η εργασία που αντιστοιχεί

στον μισθό για τον οποίο ζητείται η έκδοση διαταγής πληρωμής, τεκμαίρεται ότι έχει παρασχεθεί.

2. Η αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής υποβάλλεται και στον κατά τόπο αρμόδιο δικαστή της παρ. 1 του άρθρου 621.

3. Η συζήτηση της ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής, που εκδόθηκε για απαιτήσεις της παρ. 1, προσδιορίζεται κατά προτεραιότητα στη συντομότερη διαθέσιμη δικαιοσύνη και πάντως όχι πέραν των τριών (3) μηνών από την κατάθεσή της. Αν αναβληθεί η συζήτηση, αυτή προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε τριάντα (30) ημέρες.

4. Τυχόν ειδικότερες διατάξεις που ισχύουν για τις διαφορές του άρθρου 614 αριθμ. 3, σχετικά με την καταβολή δικαστικού ενσήμου, τέλους απογράφου, παραβόλου και κάθε άλλου τέλους ή φόρου, ισχύουν ανάλογα και για τη διαταγή πληρωμής του παρόντος άρθρου, την ανακοπή που ασκείται κατ' αυτής, καθώς και για τα ένδικα μέσα και βοηθήματα που ασκούνται κατά της απόφασης επί της ανακοπής.»

**Άρθρο 42**  
**Αποτελέσματα ανακοπής - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 644 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 644 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 644 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 644

1. Αν η ανακοπή ασκήθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα και οι λόγοι της είναι νόμιμοι και βάσιμοι, το δικαστήριο ακυρώνει τη διαταγή απόδοσης της χρήσης του μισθίου, διαφορετικά απορρίπτει την ανακοπή και επικυρώνει τη διαταγή.

2. Η διάταξη του άρθρου 634 εφαρμόζεται αναλόγως.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 633 εφαρμόζεται και σε περίπτωση ακύρωσης με τελεσίδικη δικαστική απόφαση επί της ανακοπής της διαταγής απόδοσης του μισθίου που έχει εκτελεσθεί.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**  
**ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ**

**Άρθρο 43**  
**Αρμόδιο δικαστήριο - Τροποποίηση της παρ. 3 και προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 683 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 683 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) τροποποιείται η παρ. 3 ως προς την κατάργηση της αποκλειστικής αρμοδιότητας των ειρηνοδικείων, β) προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 683 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 683

1. Τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται από τα μονομελή πρωτοδικεία.

2. Αν η κύρια υπόθεση υπάγεται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων, τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται από αυτά.

3. Τα ειρηνοδικεία είναι αρμόδια και για την εγγραφή ή άρση προσημείωσης υποθήκης.

4. Τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται και από το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο που βρίσκεται πλησιέστερα προς τον τόπο όπου πρόκειται να εκτελεστούν.

5. Αν το δικαστήριο δεν είναι καθ' ύλην ή κατά τόπον αρμόδιο, αποφαινεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και απορρίπτει την αίτηση.»

**Άρθρο 44**  
**Αρμοδιότητα πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα, όταν η κύρια υπόθεση εκκρεμεί σε αυτό - Τροποποίηση του άρθρου 684 του ΚΠολΔ**

Το άρθρο 684 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως προς το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η κύρια υπόθεση και διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 684**

Αν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής σε πολυμελές πρωτοδικείο ή σε δευτεροβάθμιο δικαστήριο, τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται και από το δικαστήριο αυτό.»

**Άρθρο 45**  
**Αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων - Τροποποίηση των παρ. 5 και 6 και προσθήκη παρ. 7 και 8 στο άρθρο 686 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 686 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας:

α) τροποποιείται η αναφορά του δευτέρου εδαφίου της παρ. 5 ως προς την περίπτωση που το δικαστήριο της κύριας υπόθεσης δικάζει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων μόνο κατά τη συζήτηση της κύριας υπόθεσης, β) η παρ. 6 τροποποιείται με την κατάργηση της δυνατότητας προφορικής άσκησης ανταίτησης, γ) προστίθενται παρ. 7 και 8 και το άρθρο 686 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 686**

1. Η αίτηση πρέπει να κατατεθεί στη γραμματεία του δικαστηρίου.

2. Η γραμματεία του δικαστηρίου υποβάλλει αμέσως την αίτηση στον δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου ή τον ειρηνοδίκη, ο οποίος ορίζει τόπο, ημέρα και ώρα για τη συζήτησή της, διατάζει την κλήση εκείνων κατά των οποίων απευθύνεται η αίτηση, ορίζει τον τρόπο κατά τον οποίο θα γνωστοποιηθεί σε αυτούς η κλήση, καθώς και το χρονικό διάστημα που πρέπει να μεσολαβήσει κατά την κρίση του μεταξύ της επίδοσης της κλήσης και της συζήτησης.

3. Ως τόπος συζήτησης μπορεί να οριστεί και η κατοικία του δικαστή που δικάζει την υπόθεση ή άλλος κατά την κρίση του κατάλληλος για την ταχύτερη εκδίκαση της υπόθεσης. Η συζήτηση μπορεί να οριστεί και Κυριακή ή εορτή.

4. Η γνωστοποίηση γίνεται με επίδοση εγγράφου που εκδίδεται από τη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο αναγράφεται ο τόπος, η ημέρα και η ώρα της συζήτησης ή με τηλεγραφική ή με τηλεφωνική πρόσκληση της γραμματείας του δικαστηρίου ή με ηλεκτρονικά μέσα με δαπάνες του αιτούντος. Ο δικαστής του μονομελούς

πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης μπορεί συγχρόνως με την επίδοση της κλήσης να διατάξει και την επίδοση αντιγράφου της αίτησης.

5. Κατά τη συζήτηση της κύριας υπόθεσης η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και με τις προτάσεις. Στην περίπτωση του άρθρου 684 η αίτηση δικάζεται μόνον κατά τη συζήτηση της κύριας υπόθεσης.

6. Στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων στο μονομελές πρωτοδικείο ή στο ειρηνοδικείο η πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να ασκηθεί και προφορικά.

7. Αν κατά τη συζήτηση της αίτησης ή της αναιτήσης στο ακροατήριο δεν εμφανιστεί κάποιος διάδικος ή εμφανιστεί και δεν λάβει νόμιμο μέρος στη συζήτηση, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι.

8. Η αίτηση για εγγραφή συναινετικής προσημείωσης ή ανάκλησης συναινετικής προσημείωσης κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου. Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί και τα δικαιολογητικά έγγραφα να υποβληθούν ηλεκτρονικά κατά την παρ. 2 του άρθρου 117 και την παρ. 4 του άρθρου 119.»

**Άρθρο 46**  
**Πιθανολόγηση - Συζήτηση της αίτησης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 690 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 690 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 690 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 690**

1. Σε υποθέσεις που αφορούν ασφαλιστικά μέτρα αρκεί η πιθανολόγηση των ισχυρισμών.

2. Ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης δικάζει την αίτηση χωρίς τη σύμπραξη γραμματέα, εκτός αν κρίνει αναγκαία την τήρηση πρακτικών. Αν δεν συμπράττει γραμματέας, ο δικάζων μπορεί να επιτρέψει τη μαγνητοφώνηση της διαδικασίας, μετά το πέρας της οποίας η μαγνητοταινία παραλαμβάνεται από αυτόν και, αφού εκδοθεί η απόφαση, φυλάσσεται στο αρχείο του δικαστηρίου.

3. Η συζήτηση για την εγγραφή συναινετικής προσημείωσης ή ανάκλησης συναινετικής προσημείωσης διεξάγεται εγγράφως, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 115 και οι διάδικοι μπορούν να παραστούν με δήλωση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 242.»

**Άρθρο 47**  
**Ανακριτικό σύστημα - Απόφαση - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 691 του ΚΠολΔ**

Η παρ. 3 του άρθρου 691 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται και το άρθρο 691 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 691**

1. Το δικαστήριο μπορεί και αυτεπαγγέλτως να συγκεντρώσει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για το σχηματισμό της κρίσης του.

2. Η απόφαση που διατάζει ασφαλιστικά μέτρα πρέπει να ορίζει το ασφαλιστικό μέτρο, καθώς και το δικαίωμα,



στην εξασφάλιση ή διατήρηση του οποίου αποβλέπει ή την κατάσταση την οποία ρυθμίζει.

3. Η απόφαση του δικαστηρίου περιέχει συνοπτική αιτιολογία ως προς την ύπαρξη ή ανυπαρξία του δικαιώματος του οποίου γίνεται επίκληση και τη συνδρομή ή μη επικείμενου κινδύνου ή επείγουσας περίπτωσης και δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση μετά την περάτωση της ακροαματικής διαδικασίας.»

#### **Άρθρο 48**

##### **Ισχύς προσωρινής διαταγής, όταν η συζήτηση της αίτησης αναβληθεί - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 691Α του ΚΠολΔ**

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 691Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως προς το επιτρεπόμενο της αναβολής της συζήτησης και το άρθρο 691Α διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 691Α**

1. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη, έχει το δικαίωμα, μόλις κατατεθεί η αίτηση και ώσπου να εκδοθεί η απόφασή του, να εκδώσει και αυτεπαγγέλτως προσωρινή διαταγή, που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν έως την έκδοση της απόφασής του για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του δικαιώματος ή τη ρύθμιση της κατάστασης.

2. Για την έκδοση προσωρινής διαταγής καλείται με οποιονδήποτε τρόπο ο καθ' ου η αίτηση, αν ο δικαστής κρίνει αναγκαία την εμφάνισή του. Αν γίνει δεκτό το αίτημα για έκδοση προσωρινής διαταγής, η σχετική αίτηση ασφαλιστικών μέτρων προσδιορίζεται για συζήτηση μέσα σε τριάντα (30) ημέρες. Αν η συζήτηση της αίτησης αναβληθεί, παύει αυτοδικαίως η ισχύς της προσωρινής διαταγής, εκτός αν αυτή παραταθεί από το δικαστήριο που δικάζει την αίτηση. Σε κάθε περίπτωση ο καθ' ου η αίτηση διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την ανάκληση της προσωρινής διαταγής.

3. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων επί της οποίας εκδόθηκε προσωρινή διαταγή που έχει ως αντικείμενο την απαγόρευση μεταβολής της πραγματικής ή νομικής κατάστασης ακινήτου ή πλοίου ή αεροσκάφους επιδίδεται στην αρμόδια αρχή και εγγράφεται στο αντίστοιχο βιβλίο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 713 και 714, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.»

#### **Άρθρο 49**

##### **Προθεσμία άσκησης αγωγής από τη δημοσίευση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 693 του ΚΠολΔ**

Η παρ. 1 του άρθρου 693 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως προς την προθεσμία και το άρθρο 693 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 693**

1. Αν το ασφαλιστικό μέτρο έχει διαταχθεί πριν από την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, ο δικαστής που το διατάσσει, μπορεί να ορίσει, κατά την κρίση του, προθεσμία για την άσκησή της, όχι όμως μικρότερη από

εξήντα (60) ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων.

2. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παραγράφου 1, αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο, εκτός αν ο αιτών μέσα στην προθεσμία αυτή επιδώσει διαταγή πληρωμής.»

#### **Άρθρο 50**

##### **Ανάκληση - Μεταρρύθμιση απόφασης ασφαλιστικών μέτρων από το δικαστήριο της κύριας δίκης - Τροποποίηση του άρθρου 697 του ΚΠολΔ**

Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 697 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι λέξεις «και στο πολυμελές πρωτοδικείο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και στα πολυμελή δικαστήρια» και το άρθρο 697 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 697**

Το αρμόδιο για την κύρια υπόθεση δικαστήριο όσο διαρκεί η εκκρεμοδικία μπορεί, με αίτηση του διαδίκου που έχει έννομο συμφέρον, η οποία υποβάλλεται και αυτοτελώς, να μεταρρυθμίσει ή να ανακαλέσει ολικά ή εν μέρει την απόφαση που δέχεται ή απορρίπτει αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Ο δικαστής, και στα πολυμελή δικαστήρια ο πρόεδρος, ορίζουν τη δικάσιμο και την προθεσμία κλήτευσης.»

#### **Άρθρο 51**

##### **Συντηρητική κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη - Επίδοση στον γραμματέα του ειρηνοδικείου - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 711 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 711 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι λέξεις «στον ειρηνοδίκη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στον γραμματέα του ειρηνοδικείου» και το άρθρο 711 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 711**

1. Η συντηρητική κατάσχεση κινητών ή εμπράγματων δικαιωμάτων επάνω σ' αυτά στα χέρια του οφειλέτη γίνεται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής κατάσχεσης, χωρίς να επιδοθεί προηγουμένως η απόφαση που διατάζει την κατάσχεση. Αντίγραφο ή περίληψη της έκθεσης της κατάσχεσης επιδίδεται σε εκείνον σε βάρος του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση, αν δεν ήταν παρών κατά την επιβολή της, το αργότερο την επόμενη ημέρα εφόσον έχει την κατοικία του στον τόπο της κατάσχεσης, διαφορετικά μέσα σε οκτώ ημέρες από αυτήν.

2. Αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης επιδίδεται από τον δικαστικό επιμελητή στον γραμματέα του ειρηνοδικείου του τόπου της κατάσχεσης, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να καταχωρίσει περίληψή της σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο εκείνων κατά των οποίων έχει επιβληθεί κατάσχεση.»

#### **Άρθρο 52**

##### **Προσωρινή ρύθμιση κατάστασης - Προθεσμία άσκησης αγωγής - Προσθήκη άρθρου 732Α του ΚΠολΔ**

Προστίθεται άρθρο 732Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως εξής:

## «Άρθρο 732Α

Μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης που ρυθμίζει προσωρινά την κατάσταση κατά τα άρθρα 731 και 732, εκείνος, υπέρ του οποίου έγινε η προσωρινή ρύθμιση, οφείλει να ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση. Η απόφαση που διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα κατά το πρώτο εδάφιο παύει αυτοδικαίως να ισχύει, αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή. Δεν απαιτείται να ασκηθεί αγωγή, αν έχει ασκηθεί πριν από τη δημοσίευση της παραπάνω απόφασης.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**  
**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ -**  
**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΚΤΟΥ**

**Άρθρο 53**  
**Παράσταση με δήλωση - Τροποποίηση**  
**της παρ. 2 του άρθρου 764 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 764 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 764 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 764

1. Οι πρόσθετοι λόγοι της έφεσης και η αντέφεση ασκούνται και με τις προτάσεις.

2. Αν όταν εκφωνείται η υπόθεση, δεν εμφανιστεί κανείς διάδικος, η συζήτηση ματαιώνεται. Αν κάποιος από τους διαδίκους εμφανιστεί, το δικαστήριο εξετάζει την υπόθεση κατ' ουσίαν. Η παρ. 2 του άρθρου 242 εφαρμόζεται και εδώ.

3. Ανακοπή ερημοδικίας επιτρέπεται, αν όποιος δικάστηκε ερήμην δεν κλητεύθηκε καθόλου ή εμπρόθεσμα ή δεν κλητεύθηκε κανονικά ή αν συντρέχει λόγος ανώτερης βίας.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'**  
**ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ**

**Άρθρο 54**  
**Αναστολή δίκης σε περίπτωση**  
**αμφισβήτησης κύρους διαιτητικής ρήτηρας -**  
**Προσθήκη άρθρου 870Α του ΚΠολΔ**

Προστίθεται νέο άρθρο 870Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως εξής:

«Άρθρο 870Α

Αν ενώπιον του πολιτικού ή του διαιτητικού δικαστηρίου ανακύπτει ζήτημα κύρους της συμφωνίας διαιτησίας μεταξύ των διαδίκων, το μεταγενεστέρως επιληφθέν δικαστήριο αναστέλλει την εκδίκαση της ενώπιόν του δίκης μέχρι να εκδοθεί απόφαση από το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο.»

**Άρθρο 55**  
**Διαιτητική απόφαση - Υπογραφή**  
**με ηλεκτρονικά μέσα - Τροποποίηση**  
**της παρ. 1 του άρθρου 892 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 892 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και β) τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο με την προσθήκη της δυνατότητας υπογραφής με ηλεκτρονικά μέσα και το άρθρο 892 διαμορφώνεται ως εξής:

## «Άρθρο 892

1. Η διαιτητική απόφαση πρέπει να συντάσσεται εγγράφως και να υπογράφεται ιδιοχείρως από τους διαιτητές. Μπορεί ακόμα να συντάσσεται και να υπογράφεται από τους διαιτητές και σε ηλεκτρονική μορφή με τη χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής κατά την έννοια της περ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Αν κάποιος από τους διαιτητές αρνείται ή κωλύεται να υπογράψει, πρέπει αυτό να βεβαιώνεται στο έγγραφο της απόφασης, καθώς και ότι εκείνος που αρνείται ή κωλύεται έλαβε μέρος στη διαιτητική διαδικασία και στη διάσκεψη, και να υπογράφεται από την πλειοψηφία των διαιτητών. Στη δεύτερη περίπτωση του άρθρου 891 αρκεί η υπογραφή από τον επιδιαιτητή. Με τη συμφωνία για διαιτησία μπορεί να οριστεί ότι η διαιτητική απόφαση υπογράφεται ιδιοχείρως ή με ηλεκτρονικά μέσα μόνο από τον επιδιαιτητή ή από αυτόν και κάποιον από τους διαιτητές.

2. Η διαιτητική απόφαση πρέπει να αναφέρει:

- α) το όνομα και το επώνυμο του επιδιαιτητή και των διαιτητών,
- β) τον τόπο και το χρόνο της έκδοσής τους,
- γ) τα ονόματα και τα επώνυμα εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαιτητική διαδικασία,
- δ) τη συμφωνία για διαιτησία στην οποία βασίστηκε,
- ε) το αιτιολογικό και
- στ) το διατακτικό.

Με τη συμφωνία διαιτησίας μπορεί να οριστεί ότι η διαιτητική απόφαση αρκεί να αναφέρει τη συμφωνία διαιτησίας και το διατακτικό.»

**Άρθρο 56**  
**Κατάθεση διαιτητικής απόφασης -**  
**Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 893**  
**του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 893 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται οι λέξεις «σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή» και το άρθρο 893 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 893

1. Η διαιτητική απόφαση ολοκληρώνεται από τη στιγμή που θα υπογραφεί σύμφωνα με το άρθρο 892.

2. Ο διαιτητής ή, αν είναι περισσότεροι διαιτητές, ο επιδιαιτητής ή με εντολή του ένας από τους διαιτητές, είναι υποχρεωμένος, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τη συμφωνία διαιτησίας, να καταθέσει το πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας στην οποία εκδόθηκε και να παραδώσει αντίγραφο της σ' αυτούς που συνομολόγησαν τη συμφωνία διαιτησίας.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'**  
**ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ -**  
**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΟΓΔΟΥ**

**Άρθρο 57**  
**Αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης -**  
**Κατά ποίων απευθύνεται η ανακοπή κατά**  
**του πλειστηριασμού - Τροποποίηση της παρ. 1**  
**του άρθρου 933 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) προστίθενται στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις

«σε κάθε περίπτωση», β) προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο και το άρθρο 933 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 933**

1. Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον και αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, ή την απαίτηση ασκούνται μόνο με ανακοπή, που εισάγεται στο ειρηνοδικείο, αν ο εκτελεστός τίτλος, έχει εκδοθεί από το δικαστήριο αυτό, και στο μονομελές πρωτοδικείο σε κάθε άλλη περίπτωση. Αν ασκηθούν περισσότερες ανακοπές με χωριστά δικόγραφα, με επιμέλεια της γραμματείας προσδιορίζονται και εκδικάζονται όλες υποχρεωτικά στην ίδια δικάσιμο. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση και κοινοποιείται στον αντίδικο, σε κάθε περίπτωση οκτώ (8) τουλάχιστον μέρες πριν τη συζήτηση. Η ανακοπή κατά του πλειστηριασμού απευθύνεται, με ποινή το απαράδεκτο, κατά του επισπεύδοντα δανειστή και του υπερθεματιστή. Επί κοινής δε πλειοδοσίας η ανακοπή ασκείται από όλους και κατά όλων των πλειοδοτών.

2. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της και η κλήτευση του καθ' ου η ανακοπή γίνεται είκοσι (20) ημέρες πριν από τη συζήτηση.

3. Αρμόδιο κατά τόπο είναι πάντοτε το δικαστήριο της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης, εφόσον μετά την επίδοση της επιταγής ακολούθησαν και άλλες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, αλλιώς αρμόδιο είναι το δικαστήριο του άρθρου 584. Αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, τόπος εκτέλεσης είναι ο τόπος κατάσχεσης, ακόμη και εάν έχει οριστεί υπάλληλος του πλειστηριασμού συμβολαιογράφος που έχει την έδρα του σε άλλη περιφέρεια.

4. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής, οι αντιρρήσεις είναι απαράδεκτες στην έκταση που ισχύει το δεδικασμένο σύμφωνα με τα άρθρα 330 και 633 παράγραφος 2 εδάφιο γ', αντίστοιχα.

5. Οι ισχυρισμοί που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης, πρέπει να αποδεικνύονται μόνο με έγγραφα ή με δικαστική ομολογία.

6. Η απόφαση επί της ανακοπής εκδίδεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη συζήτησή της.».

**Άρθρο 58**

**Ανακοπή τρίτου - Σώρευση αιτήματος απόδοσης του πράγματος - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 936 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 936 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 936 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 936**

1. Τρίτος έχει δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης, αν προσβάλλεται δικαίωμά

του επάνω στο αντικείμενο της εκτέλεσης, το οποίο δικαιούται να αντιτάξει σε εκείνον κατά του οποίου έχει στραφεί η εκτέλεση και ιδίως: α) δικαίωμα εμπράγματο που αποκλείει ή περιορίζει το δικαίωμα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, β) απαγόρευση διάθεσης που έχει ταχθεί υπέρ αυτού και συνεπάγεται σύμφωνα με το νόμον την ακυρότητα της διάθεσης. Έχει, επίσης, δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή και ο νομέας, εκτός αν εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση αποδείξει πως εκείνος κατά του οποίου στρέφεται έχει επάνω στο αντικείμενο που έχει κατασχεθεί εμπράγματο δικαίωμα επικρατέστερο από τη νομή. Η ανακοπή εισάγεται στο καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο του τόπου όπου γίνεται η εκτέλεση.

2. Η ανακοπή πρέπει να απευθύνεται κατά του δανειστή και του οφειλέτη και αν πρόκειται για ακίνητο εγγράφεται στο βιβλίο διεκδικήσεων κατά το άρθρο 220. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της, μπορεί δε να επιδοθεί και στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε την επιταγή του άρθρου 924 ή παρέσχε την εντολή για τη διενέργεια οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης. Στην ανακοπή μπορεί να σωρευτεί και αίτημα απόδοσης του πράγματος.

3. Τρίτος που απέκτησε το δικαίωμα από τον καθ' ου η εκτέλεση με απαλλοτρίωση που διαρρήχθηκε ως καταδολιευτική κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα, δεν μπορεί να αντιτάξει το δικαίωμα αυτό κατά του επισπεύδοντος που πέτυχε τη διάρρηξη ούτε κατά του υπερθεματιστή και των διαδόχων του.».

**Άρθρο 59**

**Δίκες περί την εκτέλεση - Παρέμβαση - Ένδικα Μέσα - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 937 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 937 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) οι περ. β) και γ) της παρ. 1 αντικαθίστανται, β) στο τέλος της παρ. 3 προστίθενται οι λέξεις «εκτός αν ορίζεται διαφορετικά» και το άρθρο 937 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 937**

1. Στις δίκες τις σχετικές με την εκτέλεση:

α) έχει δικαίωμα να παρέμβει κάθε δανειστής εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση,  
β) δεν επιτρέπεται η ανακοπή ερημοδικίας ούτε στο πρωτοβάθμιο ούτε και στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο,  
γ) η προθεσμία και η άσκηση του ενδίκου μέσου δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης.

2. Στις δίκες αυτές η προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 564 είναι εξήντα (60) ημέρες. Η δικάσιμος για τη συζήτηση της αναιρέσης δεν μπορεί να οριστεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 568, σε χρόνο που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Οι προθεσμίες της παραγράφου 4 του άρθρου 568 είναι τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες σε κάθε περίπτωση. Αναβολή της συζήτησης, σύμφωνα με το άρθρο 575, δεν μπορεί να είναι κάθε φορά μεγαλύτερη από σαράντα πέντε (45) ημέρες.

3. Στις δίκες σχετικά με την εκτέλεση για την εκδίκαση των ανακοπών εφαρμόζονται οι διατάξεις της διαδικα-



σίας των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 επ., εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.».

#### **Άρθρο 60**

##### **Αναστολή της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης - Προσθήκη άρθρου 938 του ΚΠολΔ**

Προστίθεται άρθρο 938 στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το οποίο έχει ως εξής:

#### **«Άρθρο 938**

1. Με εξαίρεση την κατάσχεση ακινήτων, ως προς τα οποία εφαρμόζεται η παρ. 2, όπως επίσης με εξαίρεση την κατάσχεση κινητών που υπόκεινται σε φθορά, με αίτηση του ανακόπτοντος μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση, αν το δικαστήριο κρίνει ότι η ενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης θα προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα και πιθανολογεί την ευδοκίμηση της ανακοπής. Επίσης μπορεί να διαταχθεί να προχωρήσει η αναγκαστική εκτέλεση αφού δοθεί εγγύηση. Η αίτηση ασκείται στο αρμόδιο κατά τα άρθρα 933 και 936 δικαστήριο και δικάζεται κατά τα άρθρα 686 επ.

2. Ειδικώς επί κατάσχεσης ακινήτου δεν εφαρμόζεται η παρ. 1, η δε άσκηση του ενδίκου μέσου δεν αναστέλλει την πρόοδο της εκτέλεσης, εκτός εάν το δικαστήριο του ενδίκου μέσου, μετά από αίτηση του ασκούντος αυτό, που υποβάλλεται με το ένδικο μέσο ή με τις προτάσεις, δικάζοντας με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., διατάξει την αναστολή με ή χωρίς παροχή εγγύησης, εφόσον κρίνει ότι η διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης θα προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα και πιθανολογεί την ευδοκίμηση του ενδίκου μέσου. Επίσης μπορεί να διαταχθεί να προχωρήσει η αναγκαστική εκτέλεση αφού δοθεί εγγύηση.

3. Στις προηγούμενες περιπτώσεις είναι δυνατή η έκδοση σημειώματος με το οποίο εμποδίζεται η εκτέλεση μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης αναστολής ή επί του ενδίκου μέσου.

4. Η αίτηση με την οποία ζητείται η αναστολή πλειστηριασμού είναι απαράδεκτη, αν δεν κατατεθεί το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Η απόφαση πρέπει να δημοσιεύεται έως τις 12.00 το μεσημέρι της Δευτέρας που προηγείται του πλειστηριασμού.

5. Η αναστολή των παρ. 1 και 2 ή η εγγυοδοσία μπορεί να διαταχθεί μόνο μέχρι να εκδοθεί η οριστική απόφαση επί της ανακοπής, ή η απόφαση επί του ενδίκου μέσου.».

#### **Άρθρο 61**

##### **Απόδοση ή παράδοση τέκνου - Τροποποίηση της παρ. 2 και κατάργηση της παρ. 3 του άρθρου 950 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 950 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) η παρ. 2 αντικαθίσταται, β) η παρ. 3 καταργείται και το άρθρο 950 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 950**

1. Με την απόφαση με την οποία διατάζεται η απόδοση ή παράδοση τέκνου, καταδικάζεται ο γονέας που έχει το τέκνο να εκτελέσει αυτήν την πράξη και με την

ίδια απόφαση, για την περίπτωση που δεν την εκτελέσει, απαγγέλλεται αυτεπαγγέλτως χρηματική ποινή έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ υπέρ του αιτούντος την απόδοση ή παράδοση και σε προσωπική κράτηση έως ένα (1) έτος. Αν το τέκνο δεν βρεθεί, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 861 έως 866.

2. Αν παρεμποδίζεται το δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας του γονέα με το τέκνο, το δικαστήριο, που ρυθμίζει το δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας του γονέα με το τέκνο, καθορίζει τα χρονικά διαστήματα αυτής και απειλεί, και αυτεπάγγελτα, σε βάρος εκείνου που εμποδίζει κάθε φορά την επικοινωνία, για κάθε παράβαση, χρηματική ποινή έως δέκα χιλιάδες (10.000.00) ευρώ και προσωπική κράτηση έως ένα (1) έτος. Η παρεμπόδιση του δικαιώματος της προσωπικής επικοινωνίας του γονέα με το τέκνο διαπιστώνεται με έκθεση δικαστικού επιμελητή, ο οποίος παρευρίσκεται κατά τον ορισθέντα χρόνο έναρξης της επικοινωνίας.

3. (Καταργείται).».

#### **Άρθρο 62**

##### **Κατάσχεση βιβλίων - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 953**

Η παρ. 3 του άρθρου 953 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται και το άρθρο 953 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 953**

1. Κατάσχεση μπορεί να γίνει στα κινητά πράγματα που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη, καθώς και στα χέρια μεσεγγυούχου κατά την έννοια του άρθρου 956 παράγραφος 1 ως συνέπεια προηγούμενης κατάσχεσης.

2. Οι διατάξεις για την κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη εφαρμόζονται και

α) όταν κινητά πράγματα του οφειλέτη βρίσκονται στα χέρια του δανειστή ή τρίτου πρόθυμου να τα αποδώσει, β) όταν κατάσχεται εμπράγματο δικαίωμα του οφειλέτη επάνω σε ξένο κινητό πράγμα, γ) όταν πρόκειται για κινητά πράγματα που είχαν μεταβιβαστεί από τον οφειλέτη σε τρίτο, εφόσον η κατάσχεση επιβάλλεται από δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη της μεταβίβασης ως καταδολιευτικής κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα.

3. Εξαιρούνται από την κατάσχεση:

α) τα πράγματα που είναι απολύτως απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του,

β) προκειμένου για πρόσωπα που με την προσωπική τους εργασία αποκτούν όσα τους χρειάζονται για να ζήσουν, τα πράγματα που είναι απαραίτητα για την εργασία τους,

γ) τα πάσης φύσεως βιβλία που δεν είναι εμπόρευμα, τα οποία, ως πολιτιστικά αγαθά, ο δικαστικός επιμελητής που διενεργεί την αναγκαστική εκτέλεση τα αφαιρεί και τα παραδίδει μετά από δημόσια πρόσκληση, σε πολιτιστικούς οργανισμούς αντί τιμήματος που συμφωνείται από τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο και αυτούς. Ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να προβεί σε κάθε κατάλληλη ενέργεια για την εξασφάλιση δημοσιότητας. Αν

διαφωνήσει εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται ή εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αποφασίζει το ειρηνοδίκηίο του τόπου της εκτέλεσης, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.

4. Αν τα κατασχεμένα πράγματα είναι ασφαλισμένα η κατάσχεση ισχύει και για την αποζημίωση που οφείλεται από την ασφάλιση.».

**Άρθρο 63**  
**Κατάσχεση - Έκθεση κατάσχεσης -**  
**Ανακοπή - Τροποποίηση των παρ. 2 και 4**  
**του άρθρου 954 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 954 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) η περ. ε' του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 τροποποιείται ως προς τον ορισμό ημέρας διενέργειας πλειστηριασμού και προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, μετά τη λέξη «έκθεσης», προστίθενται οι λέξεις «και του αποσπάσματος αυτής» και στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), και το άρθρο 954 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 954

1. Η κατάσχεση, με την επιφύλαξη του άρθρου 956 παράγραφος 1 εδάφιο γ', γίνεται με την αφαίρεση του πράγματος από το δικαστικό επιμελητή και συντάσσεται σχετική έκθεση μπροστά σε ενήλικο μάρτυρα. Το κατασχεμένο το εκτιμά ο δικαστικός επιμελητής ή ο πραγματογνώμονας που ο επιμελητής προσλαμβάνει κατά την κρίση του για αυτόν τον σκοπό.

2. Η κατασχετήρια έκθεση πρέπει να περιέχει, εκτός από τα ουσιώδη που απαιτούνται από το άρθρο 117 και α) ακριβή περιγραφή του κατασχεμένου πράγματος, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητά του, β) αναφορά της εκτίμησης του κατασχεμένου που έκανε ο δικαστικός επιμελητής ή ο πραγματογνώμονας, γ) τιμή πρώτης προσφοράς που πρέπει να είναι τουλάχιστον τα δύο τρίτα της αξίας, στην οποία εκτιμήθηκε το κατασχεμένο κινητό πράγμα, δ) αναφορά του εκτελεστού τίτλου, στον οποίο βασίζεται η εκτέλεση, της επιταγής που επιδόθηκε στον οφειλέτη και του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, ε) αναφορά της ημέρας του πλειστηριασμού, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά σε πέντε (5) μήνες από την ημέρα περάτωσης της κατάσχεσης και όχι πάντως μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την ημερομηνία αυτή, του τόπου του πλειστηριασμού, καθώς και του ονόματος του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Εάν η παραπάνω προθεσμία συμπληρώνεται τον Αύγουστο, τότε για τον υπολογισμό της λαμβάνεται υπόψη ο επόμενος μήνας. Στην έκθεση αναφέρονται επίσης οι όροι που τυχόν έθεσε, σχετικά με τον πλειστηριασμό, ο υπέρ ου η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 εντολή, καθώς επίσης και η τυχόν διενέργειά του ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Ο δικαστικός επιμελητής βεβαιώνει στην

κατασχετήρια έκθεση τον λόγο της αδυναμίας ορισμού συμβολαιογράφου του τόπου εκτέλεσης ή της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης.

3. Την κατασχετήρια έκθεση υπογράφουν ο δικαστικός επιμελητής και ο μάρτυρας και αν είναι παρόντες εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται και εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση την υπογράφουν και αυτοί. Αν κάποιος από αυτούς αρνηθεί να υπογράψει, η άρνησή του αναφέρεται στην έκθεση.

4. Ύστερα από ανακοπή του επισπεύδοντος ή του καθ' ου η εκτέλεση ή οποιουδήποτε άλλου έχει έννομο συμφέρον, το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να διατάξει τη διόρθωση της έκθεσης και του αποσπάσματος αυτής, ιδίως ως προς την περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση και την τιμή πρώτης προσφοράς. Η ανακοπή είναι απαράδεκτη, αν δεν κατατεθεί το αργότερο δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Η απόφαση πρέπει να δημοσιεύεται έως τις 12:00' το μεσημέρι της όγδοης πριν από τον πλειστηριασμό ημέρας και αναρτάται την ίδια ημέρα με επιμέλεια της γραμματείας στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ).».

**Άρθρο 64**  
**Δυνατότητα πλειοδοσίας από κοινού -**  
**Τροποποίηση των παρ. 4, 5 και 6**  
**του άρθρου 959 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στην παρ. 4 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο και προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) στην παρ. 5 προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο και τροποποιούνται το πρώτο και το έκτο εδάφιο με προσθήκη αντίστοιχων ρυθμίσεων για την από κοινού πλειοδοσία, γ) στην παρ. 6 η λέξη «πλειστηριασμού» αντικαθίσταται με τις λέξεις «πλειστηριασμών ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ.», δ) το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 8» τροποποιούνται ως προς τη διάρκεια του πλειστηριασμού και το τρίτο εδάφιο ως προς τη διάρκεια της παράτασης του πλειστηριασμού, και το άρθρο 959 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 959

1. Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατό να ορισθεί συμβολαιογράφος του τόπου εκτέλεσης (κατάσχεσης), τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Ο πλειστηριασμός των κατασχεμένων διενεργείται μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού από τον πιστοποιημένο, για το σκοπό αυτόν, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον του ίδιου συμβολαιογράφου του τόπου εκτέλεσης ή της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Ο πλειστηριασμός των κατασχεμένων διενεργείται μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού από τον πιστοποιημένο, για το σκοπό αυτόν, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον του ίδιου συμβολαιογράφου του τόπου εκτέλεσης ή της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή, αν και αυτό δεν είναι δυνατό, του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους.

λαιογράφου που ορίστηκε αρχικά και στην περίπτωση πολλαπλών κατασχέσεων.

2. Η κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού ανήκει στους κατά τόπον αρμοδίους συμβολαιογραφικούς συλλόγους.

3. Τα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού περιέχουν όλα τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στο απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης.

4. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό λαμβάνουν μέρος υποψήφιοι πλειοδότες που έχουν προηγουμένως πιστοποιηθεί στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών. Πλειοδοσία περισσότερων από κοινού είναι εφικτή, μόνο εάν χορηγηθεί σε οποιονδήποτε εξ αυτών ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο από τους λοιπούς ενδιαφερόμενους πλειοδότες και αυτός προβεί στη σχετική δήλωση συμμετοχής και υποβολής του πληρεξουσίου, πριν τον πλειστηριασμό, σύμφωνα με την παρ. 5. Στην περίπτωση αυτή, και εφόσον κατακυρωθεί στους περισσότερους πλειοδότες το πράγμα, αυτοί ενέχονται εις ολόκληρον για την καταβολή του πλειστηριασμού.

5. Κάθε υποψήφιος πλειοδότης δηλώνει τη συμμετοχή του σε συγκεκριμένο πλειστηριασμό, σύμφωνα με τους όρους αυτού, αφού έχει καταβάλει την εγγύηση της παραγράφου 1 του άρθρου 965 και έχει υποβάλει ηλεκτρονικά το πληρεξούσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 1003, επί κοινής δε πλειοδοσίας το κατά την παράγραφο 4 του παρόντος πληρεξούσιο μέχρι ώρα 15:00, δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού. Οι προσφορές, με ποινή ακυρότητας, δεν πρέπει να περιλαμβάνουν αίρεση ή όρο, και είναι ανέκκλητες. Το τέλος χρήσης των συστημάτων για τη διενέργεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού καταβάλλεται από τον υπερθεματιστή. Η κατάθεση της εγγύησης, του τέλους χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμών και του πλειστηριασμού γίνεται αποκλειστικά σε ειδικό ακατάσχετο επαγγελματικό λογαριασμό που θα διατηρείται σε ελληνικό τραπεζικό ίδρυμα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Σε περίπτωση πλειοδοσίας περισσότερων, σύμφωνα με την παρ. 4, η κατάθεση της εγγύησης και του τέλους χρήσης μπορεί να γίνει από οποιονδήποτε πλειοδότη είτε αυτός ενεργεί ατομικά είτε ως εκπρόσωπος των λοιπών. Κάθε υποψήφιος πλειοδότης, επί κοινής δε πλειοδοσίας ο εκπρόσωπος των λοιπών, διορίζει με ηλεκτρονική δήλωση αντίκλητο που κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης μέχρι ώρα 15:00 δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού, διαφορετικά αντίκλητος θεωρείται ο γραμματέας του πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται, ακόμη και όταν ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης ή του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του Κράτους.

6. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού μετά το πέρας της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου ελέγχει τα υποβαλλόμενα αρχεία, διαπιστώνει με πράξη του, μέχρι ώρα 17:00 της προηγούμενης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ημέρας, την τήρηση των

διατυπώσεων που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους και υποβάλλει στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών (ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ.) κατάλογο των υποψηφίων πλειοδοτών που δικαιούνται να λάβουν μέρος.

7. Αν τα κατασχεμένα πράγματα βρίσκονται στην περιφέρεια περισσότερων ειρηνοδικείων, ο πλειστηριασμός διενεργείται, κατ' επιλογήν του επισπεύδοντος, στην περιφέρεια οποιουδήποτε εκ των άνω ειρηνοδικείων. Εάν ο πλειστηριασμός μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά σε μία μόνο από αυτές, επιλέγεται υποχρεωτικά η περιφέρεια του συγκεκριμένου ειρηνοδικείου και αν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν μπορεί να διενεργηθεί σε καμία από αυτές, επιλέγεται η περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Αρμόδιο για την επίλυση των διαφορών που αναφύονται από τη διενέργεια του πλειστηριασμού είναι το δικαστήριο του τόπου εκτέλεσης.

8. Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί διενεργούνται μόνο εργάσιμη ημέρα Τετάρτη ή Πέμπτη ή Παρασκευή, από τις 10:00' έως τις 12:00' και από τις 14:00' έως τις 16:00'. Σε υποβολή προσφοράς κατά το τελευταίο λεπτό του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, ήτοι από ώρα 11:59:00 έως 11:59:59 ή από ώρα 15:59:00 έως 15:59:59 δίδεται αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών. Για κάθε προσφορά που υποβάλλεται κατά το τελευταίο λεπτό της παράτασης, δίδεται νέα αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών, εφόσον υποβληθεί μεγαλύτερη προσφορά. Οι παρατάσεις μπορούν να συνεχισθούν για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο της μίας (1) ώρας από την ορισθείσα ώρα λήξης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οπότε ολοκληρώνεται η διαδικασία υποβολής προσφορών. Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει από την 1η Αυγούστου έως την 31η Αυγούστου, καθώς και την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα της ημέρας των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις Περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες, εκτός αν πρόκειται για πλοία, αεροσκάφη και για πράγματα που μπορούν να υποστούν φθορά.

9. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός είναι ανοικτού πλειοδοτικού τύπου κατά τον οποίο υποβάλλονται διαδοχικές προσφορές. Οι συμμετέχοντες υποβάλλουν συνεχώς προσφορά μεγαλύτερη από την εκάστοτε μέγιστη έως το χρόνο λήξης της υποβολής προσφορών. Στα ηλεκτρονικά συστήματα καταγράφονται όλες οι υποβληθείσες κατά τα ανωτέρω προσφορές.

10. Με την υποβολή της προσφοράς, οι υποψήφιοι πλειοδότες ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα για το ποσό της προσφοράς τους, τον ακριβή χρόνο υποβολής της, καθώς και ότι αυτή έχει καταγραφεί. Ο υποψήφιος πλειοδότης ενημερώνεται για την εκάστοτε μέγιστη υποβληθείσα προσφορά.

11. Όλοι οι υποψήφιοι πλειοδότες που λαμβάνουν μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα για τυχόν αναστολή, ματαίωση ή διακοπή του πλειστηριασμού, καθώς και για τον λόγο αυτής.



12. Μετά τη λήξη της διαδικασίας υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών, ανακοινώνεται το αποτέλεσμα του πλειστηριασμού μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων. Όσοι έχουν λάβει μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ενημερώνονται αμελλητί για το αποτέλεσμά του. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού συντάσσει την έκθεση της παρ. 2 του άρθρου 965, κατακυρώνοντας τα πράγματα στον πλειοδότη.

13. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό κινητών, ο υπερθεματιστής έχει υποχρέωση να καταβάλει στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης το αργότερο την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό. Με την καταβολή του πλειστηρίασματος και του τέλους χρήσης, το κατακυρωμένο πράγμα παραδίδεται στον υπερθεματιστή. Η παράδοση του πράγματος στον υπερθεματιστή δεν μπορεί να γίνει πριν την καταβολή του πλειστηρίασματος και του τέλους χρήσης. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο την πέμπτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η κατάθεση του πλειστηρίασματος είναι ακατάσχετη, δεν εμπίπτει στην πτωχευτική περιουσία και δεν υπόκειται στις δεσμεύσεις που επιβάλλει το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του. Εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού αποδίδει το τέλος χρήσης στον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο του οποίου αυτός είναι μέλος. Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών, μέρος του ανωτέρω ποσού, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 14 του παρόντος, αποδίδεται από τον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. Οι ειδικότεροι όροι της τήρησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών των υπαλλήλων των πλειστηριασμών ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

14. Με αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού, οι λεπτομέρειες υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών, η διαδικασία πιστοποίησης και εγγραφής χρηστών στα συστήματα, το ύψος και ο τρόπος καθορισμού, επιμερισμού, είσπραξης και απόδοσης του τέλους χρήσης των συστημάτων, αναπροσαρμογής του τέλους χρήσης και του μέρους αυτού που αποδίδεται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.».

#### **Άρθρο 65**

**Χρόνος πλειστηριασμού πραγμάτων υποκειμένων σε φθορά - Καταβολή εγγύησης σε μετρητά - Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 962 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 962 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 962 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 962**

1. Αν τα κατασχεμένα πράγματα μπορεί, κατά την κρίση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, να υποστούν

φθορά, πλειστηριάζονται αμέσως. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να προβεί σε κάθε κατάλληλη ενέργεια για την εξασφάλιση δημοσιότητας. Αν διαφωνήσει εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται ή εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αποφασίζει το ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.

2. Τα υποκείμενα σε φθορά ευπαθή προϊόντα, πλειστηριάζονται οποιαδήποτε μέρα, και η κατά την παρ. 6 του άρθρου 959 ανάρτηση στα ηλεκτρονικά συστήματα μπορεί να διενεργείται και αυθημερόν, πριν την έναρξη του πλειστηριασμού, η δε κατά την παρ. 1 του άρθρου 965 εγγυοδοσία δύναται να κατατεθεί και σε μετρητά.».

#### **Άρθρο 66**

**Από κοινού πλειοδοσία - Τροποποίηση των παρ. 1, 4 και 5 του άρθρου 965 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 965 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 διαγράφονται οι λέξεις «και περισσότεροι πλειοδότες από κοινού», προστίθενται νέα τρίτο και έκτο εδάφιο, στο πέμπτο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «σε μετρητά ή», β) στην παρ. 4 η λέξη «πέμπτη» αντικαθίσταται από την λέξη «δέκατη», γ) στην παρ. 5, στο δεύτερο εδάφιο ρυθμίζεται η επίδοση σε κοινή πλειοδοσία και στο ένατο εδάφιο οι λέξεις «Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης» (e-ΕΦΚΑ) και το άρθρο 965 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 965**

1. Η πλειοδοσία αρχίζει με βάση την τιμή πρώτης προσφοράς. Δεν μπορούν να πλειοδοτήσουν ο οφειλέτης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού και οι υπάλληλοί του. Για την από κοινού πλειοδοσία περισσότερων εφαρμόζονται οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 959. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει, αν προβληθεί εγγράφως πριν την έναρξη της διαδικασίας αντίρρηση από τον επισπεύδοντα ή τον καθ' ού η εκτέλεση ή από οποιονδήποτε πλειοδότη να αποκλείσει από την πλειοδοσία κάθε πρόσωπο εις βάρος του οποίου επισπεύδεται αναπλειστηριασμός, εφόσον το γεγονός αυτό προκύπτει από δημόσιο έγγραφο ή ομολογείται. Κάθε πλειοδότης οφείλει να καταθέτει με μεταφορά πίστωσης στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με εγγυητική επιστολή τράπεζας, διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) μήνα, ή με επιταγή που έχει εκδοθεί από τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, εγγυοδοσία ίση προς το τριάντα τοις εκατό (30%) της τιμής της πρώτης προσφοράς. Επί περισσότερων υποψηφίων πλειοδοτών κατά την παρ. 4 του άρθρου 959, η κατάθεση ή η έκδοση της επιταγής μπορεί να γίνει από οποιονδήποτε πλειοδότη είτε αυτός ενεργεί ατομικά είτε ως εκπρόσωπος των λοιπών. Αν υπερθεματιστής αναδείχθηκε άλλος, ή αν η κατακύρωση ματαιώθηκε από οποιονδήποτε λόγο, η εγγυοδοσία επιστρέφεται σε εκείνον που την είχε καταθέσει αμέσως μετά το πέρας του πλειστηριασμού.

2. Τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται στον πλειοδότη που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή.

Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού πρέπει να καταχωρίζει στην έκθεσή του όλες τις προσφορές που έγιναν.

3. Ο υπερθεματιστής έχει υποχρέωση να καταβάλει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα σε μετρητά ή με μεταφορά πίστωσης στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με επιταγή έκδοσης τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, την τρίτη εργάσιμη μέρα από τον πλειστηριασμό και αμέσως μετά τον παράδοσης του κατακυρωμένου πράγματος. Η παράδοση του πράγματος στον υπερθεματιστή δεν μπορεί να γίνει πριν αυτός καταβάλει το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης.

4. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο τη δέκατη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει εντόκως το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Οι αναλογούντες επί του πλειστηριάσματος τόκοι υπολογίζονται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και αποδίδονται από κοινού με το πλειστηρίασμα με εντολή του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία και οι αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν στην απόδοση του πλειστηριάσματος στους δικαιούχους, καθώς και άλλο σχετικό ζήτημα. Η κατάθεση είναι ακατάσχετη, δεν εμπίπτει στην πτωχευτική περιουσία και δεν υπόκειται στις δεσμεύσεις που επιβάλλει το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του.

5. Αν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει εμπροθέσμως το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει μέσα στις επόμενες δύο (2) εργάσιμες ημέρες να τον οχλήσει με εξώδικη πρόσκληση που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή. Αν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει το πλειστηρίασμα μέσα στις επόμενες από την όχληση πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, η κατακύρωση σε αυτόν ανατρέπεται, η εγγυοδοσία που έχει καταθέσει καταπίπτει, καλούνται δε οι επόμενοι πλειοδότες, η προσφορά των οποίων, αθροισόμενη με το ποσό της εγγυοδοσίας που κατέπεσε, είναι ίση με το πλειστηρίασμα, να καταβάλουν σε τακτή ημέρα που ορίζεται στην πρόσκληση το ποσό που είχαν προσφέρει. Η πρόσκληση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, επί δε κοινής πλειοδοσίας επιδίδεται στον εκπρόσωπο αυτών. Αν εμφανισθούν περισσότεροι ενδιαφερόμενοι συντάσσεται σχετική έκθεση από τον συμβολαιογράφο και η κατακύρωση γίνεται σε εκείνον που είχε προσφέρει κατά τον πλειστηριασμό το μεγαλύτερο ποσό. Το πλειστηρίασμα συνίσταται στο άθροισμα του ποσού που καταβλήθηκε και της εγγυοδοσίας του αρχικού υπερθεματιστή που κατέπεσε. Αν, κατά την ελεύθερη κρίση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, η κατά τα προηγούμενα εδάφια πρόσκληση των επόμενων πλειοδοτών είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής για λόγους που εκτίθενται σε σχετική έκθεση, καθώς και σε κάθε περίπτωση που η διαδικασία αυτή δεν τελεσφόρησε, γίνεται αναπλειστηριασμός κατά τις διατάξεις των επόμενων εδαφίων. Η επίσπευση του αναπλειστηριασμού γίνεται είτε με επιμέλεια του υπαλ-

λήλου του πλειστηριασμού είτε από τον υπέρ ου ή από τον καθ' ου η εκτέλεση ή από κάθε δανειστή που έχει αναγγελθεί με τίτλο εκτελεστό. Ο αναπλειστηριασμός επισπεύδεται με πράξη του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με δήλωση προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού του υπέρ ου ή του καθ' ου ή του δανειστή, για την οποία συντάσσεται πράξη. Περίληψη της πράξης, η οποία περιέχει και όσα πρέπει να περιλαμβάνονται στο απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, δημοσιεύεται με επιμέλεια του υπαλλήλου του πλειστηριασμού στην Ιστοσελίδα Δημοσιεύσεων Πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ). Η διάταξη του άρθρου 959 της παρ. 8 εφαρμόζεται αναλόγως και η σχετική προθεσμία υπολογίζεται αφότου συνταχθεί η πράξη. Ο αρχικός υπερθεματιστής, που δεν κατέβαλε το πλειστηρίασμα, δεν μπορεί να πλειοδοτήσει, δικαιούται όμως, έως ότου αρχίσει η πλειοδοσία, να καταβάλει το οφειλόμενο πλειστηρίασμα, με τον τόκο υπερημερίας, καθώς και τα έξοδα του αναπλειστηριασμού και να ζητήσει να του κατακυρωθεί το πράγμα.

6. Αν κατά τον αναπλειστηριασμό δεν επιτευχθεί το ίδιο πλειστηρίασμα, ο πρώτος υπερθεματιστής, που δεν κατέβαλε, ευθύνεται για τη διαφορά εντόκως, με το επιτόκιο υπερημερίας. Η εγγυοδοσία που είχε καταθέσει, με τους τυχόν τόκους της, καταλογίζεται στη διαφορά για την οποία ευθύνεται. Αν απομένει επιπλέον διαφορά, η έκθεση του αναπλειστηριασμού αποτελεί εναντίον του τίτλο εκτελεστό για τη συμπλήρωση. Αν έγιναν περισσότεροι αναπλειστηριασμοί, όλοι οι προηγούμενοι διαδοχικοί υπερθεματιστές, που δεν κατέβαλαν, εξακολουθούν να ευθύνονται εις ολόκληρον για την τυχόν διαφορά μεταξύ του αρχικού πλειστηριάσματος και του πλειστηριάσματος που τελικά επιτεύχθηκε και καταβλήθηκε, χωρίς όμως η ευθύνη του καθενός να υπερβαίνει το ποσόν της διαφοράς από τη δίκη του οφειλή. Οι εγγυοδοσίες που είχαν κατατεθεί από τους προηγούμενους διαδοχικούς υπερθεματιστές δεν επιστρέφονται έως ότου καταβληθεί το πλειστηρίασμα από τον τελικό υπερθεματιστή, προκειμένου να γίνει ο ως άνω καταλογισμός στην τυχόν διαφορά. Ο υπερθεματιστής που δεν κατέβαλε δεν δικαιούται, αν κατά τον αναπλειστηριασμό επιτεύχθηκε μεγαλύτερο πλειστηρίασμα, να απαιτήσει το επιπλέον.

7. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί, αν κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη, να ζητεί κατά τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού την επιβαλλόμενη από τις περιστάσεις συνδρομή και προστασία αστυνομικού οργάνου, στο οποίο παρέχει τις αναγκαίες οδηγίες και υποβάλλει αιτήματα για την τήρηση της τάξης και την αποκατάσταση της ομαλής διενέργειας και συνέχισης του πλειστηριασμού.»

#### **Άρθρο 67**

**Μη εμφάνιση πλειοδοτών -**

**Χρόνος υποβολής της αίτησης**

**του επισπεύδοντος για κατακύρωση σε αυτόν -**

**Τροποποίηση του άρθρου 966 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 966 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στην παρ. 1 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο, β) αντικαθίσταται η παρ. 2, γ) προστίθενται παρ. 2Α και 2Β,

δ) τροποποιείται η παρ. 3, προκειμένου να απαλειφθεί η αναφορά σε ελεύθερη εκποίηση και να προστεθεί παραπομπή στην παρ. 2B, και το άρθρο 966 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 966

1. Αν δεν παρουσιαστούν πλειοδότες ή δεν υποβληθούν προσφορές, το πράγμα που πλειστηριάζεται κατακυρώνεται στην τιμή της πρώτης προσφοράς σε εκείνον υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση, αν το ζητήσει. Ο επισπεύδων δανειστής υποβάλλει ηλεκτρονικά σχετική αίτηση, αφού παρέλθει η προθεσμία της παρ. 6 του άρθρου 959 και πριν από την έναρξη του πλειστηριασμού, στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος στη συνέχεια την αναρτά στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών.

2. Αν δεν υποβληθεί η αίτηση της παρ. 1, ο πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται με την ίδια τιμή πρώτης προσφοράς και σε ημερομηνία που ορίζεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, μέσα σε σαράντα (40) ημέρες, αναρτημένης της σχετικής δημοσίευσης στις αντίστοιχες ιστοσελίδες δημοσίευσης πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ (e-auction).

2Α. Αν και ο πλειστηριασμός της παρ. 2 αποβεί άγονος, διεξάγεται νέος με τιμή πρώτης προσφοράς ίση προς το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αρχικώς ορισθείσας τιμής και σε ημερομηνία που ορίζεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, αναρτημένης της σχετικής δημοσίευσης στις αντίστοιχες ιστοσελίδες δημοσίευσης πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ (e-auction).

2B. Σε περίπτωση που και ο πλειστηριασμός της παρ. 2Α αποβεί άγονος, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού τον επαναλαμβάνει μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, με τιμή πρώτης προσφοράς ίση προς το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της αρχικώς ορισθείσας, με ανάρτηση στις αντίστοιχες ιστοσελίδες δημοσίευσης πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ (e-auction).

3. Αν και ο νέος πλειστηριασμός έμεινε χωρίς αποτέλεσμα, το αρμόδιο δικαστήριο του άρθρου 933, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να άρει την κατάσχεση ή να διατάξει να γίνει αργότερα νέος πλειστηριασμός με την ίδια κατά την παρ. 2B τιμή ή και κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς.

4. Αν καταστεί ανέφικτη ή διακοπεί η διενέργεια του πλειστηριασμού, για λόγους τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας των ηλεκτρονικών συστημάτων διενέργειας αυτού, η διαδικασία θεωρείται ότι παραμένει σε εκκρεμότητα και συνεχίζεται με εντολή του επισπεύδοντος, κατόπιν ανάρτησης αναγγελίας από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στο ηλεκτρονικό σύστημα δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία συνέχισης. Τυχόν προσφο-

ρές πλειοδοτών που είχαν υποβληθεί πριν τη διακοπή της διαδικασίας παραμένουν ισχυρές.».

#### **Άρθρο 68**

#### **Αναγγελία - Υπογραφή υποχρεωτικά από δικηγόρο - Τροποποίηση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 972 του ΚΠολΔ**

Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 972 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως προς την υποχρεωτική υπογραφή της αναγγελίας από δικηγόρο και το άρθρο 972 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 972

1. Οι δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν την απαίτησή τους. Η αναγγελία επιδίδεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, σε εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται και σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και πρέπει να περιέχει:

α) διορισμό αντικλήτου στην περιφέρεια του πρωτοδικείου, του τόπου της εκτέλεσης, στον οποίο μπορούν να γίνονται όλες οι επιδόσεις και προσφορές που αφορούν την εκτέλεση. Αν δεν οριστεί αντίκλητος, αντίκλητος είναι ο δικηγόρος που υποχρεωτικά υπογράφει την αναγγελία, με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετης ειδικής ρύθμισης,

β) περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται. Η αναγγελία πρέπει να επιδοθεί το αργότερο δέκα πέντε (15) ημέρες μετά τον πλειστηριασμό και μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να κατατεθούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση. Τα έξοδα της αναγγελίας βαρύνουν όποιον αναγγέλλεται.

2. Το κύρος της αναγγελίας δεν επηρεάζεται από την αναστολή ή τη ματαίωση του πλειστηριασμού. Αν η απαίτηση του δανειστή που αναγγέλλεται στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό, η αναγγελία έχει τα ίδια αποτελέσματα με την κατάσχεση.».

#### **Άρθρο 69**

#### **Δήλωση συνέχισης πλειστηριασμού - Τροποποίηση των παρ. 1, 3 και 6 του άρθρου 973 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 973 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 και το πέμπτο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιούνται ως προς τις προθεσμίες ανάρτησης της γνωστοποίησης της δήλωσης και της νέας ημέρας του πλειστηριασμού και ως προς την αναφορά στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), β) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 6 προστίθενται οι λέξεις «ούτε και αίτηση ανάκλησης» και το άρθρο 973 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 973

1. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο πλειστηριασμός δεν έγινε κατά την ημέρα που είχε οριστεί, επισπεύδεται πάλι με δήλωση που κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και συντάσσεται σχετική πράξη. Η νέα ημέρα του πλειστηριασμού ορίζεται από τον υπάλληλο του πλει-



στηριασμού δυο (2) μήνες από την ημέρα της δήλωσης και όχι πάντως μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την ημέρα αυτή. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού εντός πέντε (5) ημερών μεριμνά ώστε να αναρτηθεί η γνωστοποίηση της δήλωσης και η ημέρα του πλειστηριασμού στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ).

2. Κάθε δανειστής, εφόσον έχει απαίτηση που στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο και κοινοποίησε σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση επιταγή προς εκτέλεση, μπορεί να επισπεύσει τον πλειστηριασμό.

3. Αν ένας δανειστής, άλλος από τον επισπεύδοντα, θέλει να επισπεύσει τον πλειστηριασμό κατά την παρ. 2, πρέπει να το δηλώσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και να συνταχθεί σχετική πράξη. Αν ο δανειστής αυτός έχει και ο ίδιος επιβάλει κατάσχεση, η δήλωση συνέχισης του πλειστηριασμού επέχει θέση ανάκλησης της δικής του κατάσχεσης. Αντίγραφο της πράξης επιδίδεται μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη δήλωση στον αρχικώς επισπεύδοντα. Ο πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον του ίδιου υπαλλήλου. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού εντός πέντε (5) ημερών μεριμνά ώστε να αναρτηθεί η γνωστοποίηση της δήλωσης και η ημέρα του πλειστηριασμού στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ).

4. Κάθε δανειστής της παρ. 2 μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να του επιτρέψει να επισπεύσει αυτός την εκτέλεση, αν ο πλειστηριασμός ματαιώθηκε για δεύτερη φορά χωρίς σοβαρό λόγο, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που από τη στάση του επισπεύδοντος προκύπτει συμπαιγνία ή ολιγωρία. Η ανάθεση της επίσπευσης στον αιτούντα μπορεί να εξαρτηθεί από τη ματαίωση του τυχόν επισπευδόμενου πλειστηριασμού. Ο δανειστής, στον οποίο ανατέθηκε η επίσπευση, οφείλει να προβεί στην κατά την παρ. 3 δήλωση. Ο πλειστηριασμός επισπεύδεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου αυτής.

5. Αν στην περίπτωση της παρ. 3 εμφανίστηκαν ταυτόχρονα περισσότεροι δανειστές που θέλουν να επισπεύσουν την εκτέλεση ή, στην περίπτωση της παρ. 4, οι αιτούντες είναι περισσότεροι, το κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, ύστερα από αυτοτελή ή παρεμπόμπουσα αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, δικάζοντας με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., επιλέγει τον καταλληλότερο στον οποίο και αναθέτει την επίσπευση. Ο πλειστηριασμός επισπεύδεται κατά τις διατάξεις της παρ. 3.

6. Αντιρρήσεις για οποιονδήποτε λόγο που αφορά το κύρος της δήλωσης συνέχισης, ασκούνται με ανακοπή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημέρα της κατά την παρ. 1 ανάρτησης. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της και γίνεται με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κατά της απόφασης που εκδίδεται μέσα σε έναν (1) μήνα από τη συζήτηση της ανακοπής δεν επιτρέπεται η άσκηση ενδίκων μέσων

ούτε και αίτηση ανάκλησης. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από την οποία συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.».

#### **Άρθρο 70**

#### **Γενικά προνόμια - Σειρά κατάταξης - Τροποποίηση των περ. 1, 3 και 4 του άρθρου 975 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 975 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) στο δεύτερο εδάφιο της περ. 1 και στο τελευταίο εδάφιο της περ. 3 πριν από τις λέξεις «του πλειστηριασμού» προστίθεται η λέξη «διενέργειας», β) στο πρώτο εδάφιο της περ. 3 και στην περ. 4 οι λέξεις «πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού», γ) στην περ. 3 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 975 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 975**

Η κατάταξη των δανειστών στον πίνακα γίνεται με την εξής σειρά. Αφού αφαιρεθούν τα έξοδα της εκτέλεσης, που ορίζονται αιτιολογημένα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, κατατάσσονται:

1) Οι απαιτήσεις για την κηδεία ή τη νοσηλεία εκείνου κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση, του συζύγου και των τέκνων του, αν προέκυψαν κατά τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης. Στην ίδια τάξη υπάγονται και οι απαιτήσεις αποζημίωσης δανειστών, λόγω αναπηρίας ποσοστού ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, με εξαίρεση την ικανοποίηση για ηθική βλάβη, εφόσον προέκυψαν έως την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή την κήρυξη της πτώχευσης.

2) Οι απαιτήσεις για την παροχή τροφίμων αναγκαίων για τη συντήρηση εκείνου κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση, του συζύγου και των τέκνων του, αν προέκυψαν κατά τους τελευταίους έξι (6) μήνες πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης.

3) Οι απαιτήσεις, που έχουν ως βάση τους την παροχή εξαρτημένης εργασίας, καθώς και οι απαιτήσεις από αμοιβές, έξοδα και αποζημιώσεις των δικηγόρων, που αμείβονται με πάγια περιοδική αμοιβή, εφόσον προέκυψαν μέσα στην τελευταία διετία πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης. Οι αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας της σχέσης εργασίας, καθώς και οι απαιτήσεις των δικηγόρων για αποζημίωση λόγω λύσης της σύμβασης έμμισθης εντολής κατατάσσονται στην τάξη αυτή ανεξάρτητα από τον χρόνο που προέκυψαν. Στην ίδια τάξη κατατάσσονται απαιτήσεις δικηγόρων από δικηγορικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν κατά υπόθεση στον οφειλέτη, εφόσον προέκυψαν ένα έτος πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού. Οι απαιτήσεις του Δημοσίου από φόρο προστιθέμενης αξίας και παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους με τις προσαυξήσεις κάθε

φύσης και τους τόκους που επιβαρύνουν τις απαιτήσεις αυτές. Στην ίδια τάξη υπάγονται και οι απαιτήσεις των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας της γενικής γραμματείας κοινωνικών ασφαλίσεων, οι απαιτήσεις αποζημίωσης σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου προς διατροφή, καθώς και οι απαιτήσεις αποζημίωσης λόγω αναπηρίας ποσοστού εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, εφόσον προέκυψαν έως την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή την κήρυξη της πτώχευσης.

4) Οι απαιτήσεις αγροτών ή αγροτικών συνεταιρισμών από πώληση αγροτικών προϊόντων, αν προέκυψαν κατά τον τελευταίο χρόνο πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης.

5) Οι απαιτήσεις του Δημοσίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης από κάθε αιτία, με τις προσαυξήσεις κάθε φύσης και τους τόκους που επιβαρύνουν τις απαιτήσεις αυτές.

6) Οι απαιτήσεις του Συνεγγυητικού κατά του οφειλέτη, εφόσον ο τελευταίος έχει ή είχε στο παρελθόν την ιδιότητα της επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2396/1996 και οι απαιτήσεις του Συνεγγυητικού έχουν προκύψει εντός δύο (2) ετών πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης.».

#### **Άρθρο 71**

##### **Σειρά κατάταξης προνομιούχων και μη - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 977 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 3 του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στο δεύτερο εδάφιο επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση και στο τέλος προστίθεται νέο εδάφιο και το άρθρο 977 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 977**

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου αυτού, αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 υπάρχουν και οι απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθμ. 3, προτιμώνται οι πρώτες. Αν υπάρχουν και απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθμ. 1 και 2, τότε οι απαιτήσεις του άρθρου 975 ικανοποιούνται έως το ένα τρίτο του πλειστηριασματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές και τα δύο τρίτα διατίθενται για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθμ. 1 και 2. Από τα υπόλοιπα που απομένουν από το ένα τρίτο ή τα δύο τρίτα, μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων των άρθρων 975 και 976 αριθμ. 1 και 2, κατά το προηγούμενο εδάφιο, κατατάσσονται, ώσπου να καλυφθούν, οι απαιτήσεις της άλλης από τις προαναφερόμενες δύο κατηγορίες, που δεν έχουν ικανοποιηθεί.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου αυτού, αν υπάρχουν περισσότερες απαιτήσεις από αυτές που αναφέρονται στα άρθρα 975 ή 976, η απαίτηση της προηγούμενης τάξης προτιμάται από την απαίτηση της επόμενης τάξης και αν είναι της ίδιας τάξης ικανοποιούνται συμμέτρως. Αν συντρέχουν περισσότερες απαιτήσεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 976 αριθμ. 2, ακολουθείται η κατά το ουσιαστικό δίκαιο σειρά.

3. Αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 υπάρχουν και απαιτήσεις του άρθρου 976, καθώς και μη προνομιούχες απαιτήσεις, τότε οι απαιτήσεις του άρθρου 976 ικανοποιούνται έως το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), οι απαιτήσεις του άρθρου 975 έως το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και οι μη προνομιούχες απαιτήσεις έως το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού του πλειστηριασματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμέτρως. Από τα υπόλοιπα που απομένουν από το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) ή από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) κατατάσσονται, ώσπου να καλυφθούν οι απαιτήσεις της εκάστοτε άλλης από τις δύο προαναφερόμενες κατηγορίες, που δεν έχουν ικανοποιηθεί. Από τα υπόλοιπα που απομένουν από την ικανοποίηση των εγχειρόγραφων δανειστών ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 976 και του άρθρου 975 κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 976 και μη προνομιούχες απαιτήσεις, οι πρώτες ικανοποιούνται έως το ενενήντα τοις εκατό (90%) και οι δεύτερες έως το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού του πλειστηριασματος, που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμέτρως. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 975 και μη προνομιούχες απαιτήσεις, οι απαιτήσεις του άρθρου 975 ικανοποιούνται σε ποσοστό έως το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του ποσού του πλειστηριασματος, που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές, ενώ οι μη προνομιούχοι ικανοποιούνται στο υπόλοιπο ποσοστό συμμέτρως. Εάν υπάρχουν και εγχειρόγραφοι δανειστές οι προνομιούχες απαιτήσεις των άρθρων 975 και 976 δεν συμμετέχουν στο δέκα τοις εκατό (10%) ακόμη και εάν δεν ικανοποιήθηκε η απαίτησή τους.».

#### **Άρθρο 72**

##### **Σειρά κατάταξης υπερπρονομιούχων, προνομιούχων και μη - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 977Α του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 977Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι λέξεις «πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού», το ποσοστό 275% αναγράφεται και ολογράφως και το άρθρο 977Α διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 977Α**

1. Αν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου γεννηθούν εξ ολοκλήρου απαιτήσεις και συσταθεί για την εξασφάλισή τους ενέχυρο επί μη βεβαρημένου κατά την ανωτέρω ημερομηνία πράγματος, αυτές κατατάσσονται, με την επιφύλαξη της παρ. 2 και αφού αφαιρεθούν τα έξοδα της εκτέλεσης, με την εξής σειρά:

α) απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθμ. 1 και 2

β) απαιτήσεις του άρθρου 975 και απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθμ. 3

γ) μη προνομιούχες απαιτήσεις.

2. Απαιτήσεις οι οποίες προέκυψαν πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού και αφορούν σε μη καταβληθέντες μισθούς έως έξι (6) μηνών από παροχή εξαρτημένης εργασίας και έως του ποσού το οποίο ισού-

ται ανά μήνα οφειλόμενου μισθού και ανά εργαζόμενο με το νόμιμο κατώτατο μισθό υπαλλήλου άνω των είκοσι πέντε (25) ετών επί διακόσια εβδομήντα πέντε τοις εκατό (275%) ικανοποιούνται προνομιακά πριν από κάθε άλλη απαίτηση (υπερ-προνόμιο) και μετά την αφαίρεση των εξόδων της εκτέλεσης.

3. Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων βεβαρημένων πραγμάτων, οι απαιτήσεις της παρ. 2 του παρόντος, εφόσον έχουν αναγγελθεί, ικανοποιούνται από το ποσό των πλειστηριασμάτων που πρέπει να διανεμηθούν στους πιστωτές ως εξής: α) συμμετρως, εφόσον οι πλειστηριασμοί διενεργήθηκαν ταυτοχρόνως ή β) κατά τη σειρά διενέργειας των πλειστηριασμών και έως την ολοσχερή εξόφλησή τους, εφόσον οι πλειστηριασμοί διενεργήθηκαν διαδοχικώς. Στην περ. β' του προηγούμενου εδαφίου, οι ειδικοί προνομιούχοι πιστωτές σε βάρος των οποίων ικανοποιήθηκαν εν όλω ή εν μέρει οι απαιτήσεις αυτές, υποκαθίστανται για το επιπλέον της αναλογίας τους στο πλειστηρίασμα από τον πλειστηριασμό των υπόλοιπων πραγμάτων.

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του παρόντος, αν υπάρχουν περισσότερες απαιτήσεις από αυτές που αναφέρονται στα άρθρα 975 ή 976, η απαίτηση της προηγούμενης τάξης προτιμάται από την απαίτηση της επόμενης τάξης και αν είναι της ίδιας τάξης ικανοποιούνται συμμετρως. Αν συντρέχουν περισσότερες απαιτήσεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 976 αριθμ. 2, ακολουθείται η κατά το ουσιαστικό δίκαιο σειρά.

5. Μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων που έχουν πρόνομιο, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, οι μη προνομιούχοι πιστωτές ικανοποιούνται συμμετρως από το υπόλοιπο του ποσού του πλειστηριασματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές.».

#### **Άρθρο 73**

##### **Ανακοπή κατά του πίνακα - Υποχρεώσεις υπαλλήλου πλειστηριασμού - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 979 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 1 του άρθρου 979 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 979 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 979**

1. Μέσα σε τρεις (3) ημέρες αφότου συνταχθεί ο πίνακας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού καλεί με έγγραφο εκείνον υπέρ του οποίου έγινε και εκείνον κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση και τους δανειστές που αναγγέλθηκαν, για να λάβουν γνώση του πίνακα της κατάταξης. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει την επόμενη ημέρα της πρόσκλησης να επιδείξει ή και να χορηγήσει στα ως άνω πρόσωπα τον πίνακα και τα σχετικά έγγραφα.

2. Μέσα σε δώδεκα (12) εργάσιμες ημέρες αφότου επιδοθεί η πρόσκληση της παρ. 1 οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ανακόψει τον πίνακα της κατάταξης, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 933 επ. Αντίγραφο της ανακοπής επιδίδεται, μέσα στην ίδια προθεσμία, και στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Κατά της απόφασης που εκδίδεται επιτρέπεται η άσκηση όλων

των ένδικων μέσων πλην της ανακοπής ερημοδικίας. Η ανακοπή στρέφεται κατά των δανειστών των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη. Η συζήτηση προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της, αν ο δανειστής είναι κάτοικος ημεδαπής ή μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την κατάθεσή της, αν ο δανειστής είναι κάτοικος αλλοδαπής.».

#### **Άρθρο 74**

##### **Δήλωση τρίτου στη γραμματεία του ειρηνοδικείου - Τροποποίηση του άρθρου 985 του ΚΠολΔ**

Στην παρ. 2 του άρθρου 985 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την έγγραφη κατάθεση της δήλωσης, β) προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 985 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 985**

1. Μέσα σε οκτώ (8) ημέρες αφότου του επιδοθεί το κατασχετήριο, ο τρίτος οφείλει να δηλώσει αν υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε, αν έχει στα χέρια του το κατασχεμένο πράγμα και αν επιβλήθηκε στα χέρια του άλλη κατάσχεση και συνάμα να αναφέρει ποιος την επέβαλε και για ποιο ποσό. Όταν η κατάσχεση επιβάλλεται στα χέρια πιστωτικού ιδρύματος, αυτό θα πρέπει να δηλώσει, αν υφίσταται στα χέρια του ακατάσχετη απαίτηση κατά την έννοια του άρθρου 982 παρ. 2 στοιχ. γ' και δ'.

2. Η δήλωση της παρ. 1 κατατίθεται εγγράφως στη γραμματεία του ειρηνοδικείου του τόπου της κατοικίας εκείνου που δηλώνει και συντάσσεται σχετική έκθεση. Είναι δυνατή η υποβολή της δήλωσης και με ηλεκτρονικά μέσα. Στην περίπτωση αυτή η σχετική έκθεση συντάσσεται επίσης ηλεκτρονικά. Ο τρόπος υποβολής της δήλωσης και της σύνταξης της σχετικής έκθεσης με Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Η παράλειψη της δήλωσης εξομοιώνεται με αρνητική δήλωση. Αν η δήλωση παραλειφθεί ή είναι ανακριβής, ο τρίτος ευθύνεται να αποζημιώσει αυτόν που επέβαλε την κατάσχεση.».

#### **Άρθρο 75**

##### **Ανακοπή κατά δήλωσης - Εφαρμογή της ειδικής διαδικασίας των περιουσιακών διαφορών - Τροποποίηση του άρθρου 986 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 986 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τελευταίο εδάφιο και το άρθρο 986 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 986**

Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δήλωση του άρθρου 985 όποιος επέβαλε την κατάσχεση έχει δικαίωμα να την ανακόψει ενώπιον του κατά τα άρθρα 12 επ. και 23 επ. δικαστηρίου. Με την ανακοπή μπορεί να ζητηθεί και αποζημίωση κατά το άρθρο 985 παρ. 3. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εκατόν



είκοσι (120) ημέρες από την κατάθεση της, μπορεί δε να επιδοθεί και στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε την προσβαλλόμενη δήλωση. Η ανακοπή εκδικάζεται κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 επ.».

**Άρθρο 76**  
**Κατάσχεση ακινήτων - Τροποποίηση**  
**της παρ. 2 του άρθρου 993 του ΚΠολΔ**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 993 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται, ως προς τον χρόνο διενέργειας του πλειστηριασμού ακινήτων, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 993 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 993

1. Η κατάσχεση γίνεται με τη σύνταξη έκθεσης από το δικαστικό επιμελητή μπροστά σ' έναν ενήλικο μάρτυρα. Η κατάσχεση του ενυπόθηκου κτήματος μπορεί να γίνει είτε κατά του οφειλέτη είτε κατά του τρίτου κυρίου είτε κατά εκείνου που νέμεται με νόμιμο τίτλο το ενυπόθηκο κτήμα, αφού κοινοποιηθεί η επιταγή στον οφειλέτη και στον τρίτο. Η προθεσμία του άρθρου 926 αρχίζει από την τελευταία κοινοποίηση.

2. Οι διατάξεις των παρ. 1 εδάφιο β' και 2 έως 4 του άρθρου 954 εφαρμόζονται και εδώ, με εξαίρεση τον χρόνο διενέργειας του πλειστηριασμού, ο οποίος ορίζεται υποχρεωτικά σε επτά (7) μήνες από την ημερομηνία περάτωσης της κατάσχεσης και πάντως όχι μετά την παρέλευση οκτώ (8) μηνών από την ημερομηνία αυτή. Εάν η παραπάνω προθεσμία συμπληρώνεται τον μήνα Αύγουστο, τότε για τον υπολογισμό της λαμβάνεται υπόψη ο επόμενος μήνας. Το κατασχεμένο ακίνητο πρέπει, ύστερα από επιτόπια μετάβαση του δικαστικού επιμελητή, να περιγράφεται με ακρίβεια ως προς το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και τα παραρτήματα που κατασχέθηκαν, ώστε να μη χωρεί αμφιβολία για την ταυτότητά του. Για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου, που κατάσχεται, λαμβάνεται υπόψη η εμπορική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά τον χρόνο της κατάσχεσης.

3. Για την επιβολή της κατάσχεσης και την περιγραφή του ακινήτου ο δικαστικός επιμελητής έχει το δικαίωμα να εισέρχεται σε αυτό έστω και αν κατέχεται από τρίτο.».

**Άρθρο 77**  
**Κατάσχεση ακινήτων - Επιδόσεις -**  
**Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 4**  
**του άρθρου 995 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 τροποποιούνται ως προς τις τιθέμενες προθεσμίες, β) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τις εφαρμοστέες διατάξεις και το άρθρο 995 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 995

1. Αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται μόλις περατωθεί η κατάσχεση στον καθ' ου η εκτέλεση, αν ήταν παρών, και, αν αυτός αρνηθεί να παραλάβει το

έγγραφο που του επιδίδεται, ο επιμελητής συντάσσει έκθεση για την άρνησή του. Αν είναι απών ή δεν είναι δυνατή η άμεση κατάρτιση του αντιγράφου, η επίδοση γίνεται το αργότερο την επομένη της ημέρας που έγινε η κατάσχεση, εφόσον εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου όπου έγινε η κατάσχεση, διαφορετικά μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την κατάσχεση. Η παράλειψη των διατυπώσεων αυτών επιφέρει ακυρότητα. Ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η εμπορική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά τον χρόνο της κατάσχεσης και το π.δ. 59/2016 (Α' 95).

2. Με ποινή ακυρότητας, αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται στον υποθηκοφύλακα (κτηματολόγιο) της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κατάσχεση. Αν πρόκειται για πλοία νηολογημένα στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που τηρεί το νηολόγιο, όπου είναι γραμμένο το πλοίο, και αν πρόκειται για αεροσκάφη γραμμένα σε μητρώο που τηρείται στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που το τηρεί. Ο υποθηκοφύλακας ή όποιος τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο οφείλει να εγγράφει την ίδια ημέρα την κατάσχεση σε ειδικό βιβλίο κατασχέσεων που τηρείται για το σκοπό αυτό και να παραδώσει μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών, αφότου κατά τα προαναφερόμενα του έγινε η επίδοση, το σχετικό πιστοποιητικό βαρών στον αρμόδιο για την εκτέλεση δικαστικό επιμελητή, ενώ ο γραμματέας του ειρηνοδικείου οφείλει αυθημερόν να καταχωρίσει την κατασχετήρια έκθεση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο, με βάση τα ονοματεπώνυμα των καθ' ων η κατάσχεση.

3. Αν πρόκειται για κατάσχεση ενυπόθηκου κτήματος και η κατάσχεση έγινε κατά του τρίτου, κυρίου ή νομέα, πρέπει να επιδοθεί σ' αυτόν και στον οφειλέτη αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα. Αν η κατάσχεση έγινε κατά του οφειλέτη, πρέπει να επιδοθεί στον τρίτο, κύριο ή νομέα, αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα.

4. Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κατάσχεση, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση επίδοσης της επιταγής της εκτέλεσης, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις επίδοσής της στον οφειλέτη, τον τρίτο κύριο ή νομέα και τον υποθηκοφύλακα ή όποιον τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο, το πιστοποιητικό βαρών, καθώς και, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, την έκθεση εκτίμησης του πιστοποιημένου εκτιμητή του π.δ. 59/2016. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού συντάσσει έκθεση για όλα αυτά. Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρου και του καθ' ου η εκτέλεση, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου αυτών και, αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, την επωνυμία και τον αριθμό φορολογικού τους μητρώου, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου που κατασχέθηκε κατά το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και όσα παραρτήματα συγκατάσχονται, καθώς και μνεία των υποθηκών ή προσημειώσεων που υπάρχουν επάνω στο ακίνητο, την τιμή της πρώτης προσφοράς, του ποσού για το οποίο

γίνεται η κατάσχεση, τους όρους του πλειστηριασμού, που θέτει ο υπέρ ου η εκτέλεση και που γνωστοποιήθηκαν στον δικαστικό επιμελητή με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927 και το όνομα και τη διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, εκδίδεται από τον δικαστικό επιμελητή και δημοσιεύεται με επιμέλεια αυτού μέχρι την δέκατη πέμπτη ημέρα από την κατάσχεση στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ). Στο απόσπασμα περιλαμβάνεται και η βεβαίωση του δικαστικού επιμελητή, σχετικά με την αδυναμία ορισμού συμβολαιογράφου του τόπου εκτέλεσης ή της Περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης. Το απόσπασμα επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις των προηγούμενων εδαφίων, διαφορετικά είναι άκυρος. Ο δικαστικός επιμελητής παραδίδει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, σε ηλεκτρονική μορφή, φωτογραφίες του κατασχεθέντος ακινήτου, τις οποίες λαμβάνει κατά την επιτόπια μετάβασή του σε αυτό. Η λήψη τους από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού αναφέρεται στην παραπάνω έκθεση. Τα πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνονται στο απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, καθώς και η έκθεση του πιστοποιημένου εκτιμητή και οι φωτογραφίες αναρτώνται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στο ηλεκτρονικό σύστημα πλειστηριασμού.

5. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις των άρθρων 972 και 973 εφαρμόζονται και εδώ.».

**Άρθρο 78**  
**Προθεσμία - Καταγγελία μίσθωσης**  
**από τον υπερθεματιστή - Τροποποίηση**  
**της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 997**  
**του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 997 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται με την επιμύκηση της προθεσμίας καταγγελίας μίσθωσης από τον υπερθεματιστή, β) στις περ. α) και β) της παρ. 2 οι λέξεις «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οκτώ (8)» και γ) προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 997 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 997**

1. Απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και υπέρ των δανειστών που αναγγέλθηκαν η διάθεση του κατασχεμένου από τον οφειλέτη· αν πρόκειται για ενυπόθηκο ακίνητο είναι άκυρη η διάθεσή του και από τον τρίτο, κύριο ή νομέα. Μετά την κατάσχεση του ακινήτου η εκμίσθωσή του από τον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο ή νομέα ή η παραχώρηση της χρήσης ή κατοχής του με βάση άλλη έννομη σχέση μπορεί να καταγγελθεί από τον υπερθεματιστή μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την καταγγελία αυτή η μίσθωση ή άλλη έννομη σχέση λύεται μετά από δύο (2) μήνες και χωρεί η κατά το άρθρο 1005 παρ. 2

εκτέλεση. Δικαίωμα καταγγελίας της μίσθωσης κατά το άρθρο 615 ΑΚ δεν θίγεται και η περίληψη εκτελείται κατά του μισθωτή αφού περάσουν οι προθεσμίες του άρθρου αυτού που αρχίζουν αφότου η περίληψη επιδοθεί στο μισθωτή.

2. Τα αποτελέσματα της παρ. 1 αρχίζουν αναδρομικά: α) για τον οφειλέτη, αφότου του επιδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 995 αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης ή συνταχθεί η έκθεση, που πιστοποιεί την άρνησή του να παραλάβει το αντίγραφο κατά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 995, με την προϋπόθεση ότι θα ακολουθήσει η επίδοση του αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών, β) για τον τρίτο, κύριο ή νομέα, αφότου του επιδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 995 αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης ή συνταχθεί η έκθεση, που πιστοποιεί την άρνησή του να παραλάβει το αντίγραφο κατά το άρθρο 995 παρ. 1 και 4, με την προϋπόθεση ότι θα ακολουθήσει η επίδοση του αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης εντός προθεσμίας οκτώ (8) ημερών, γ) για τους τρίτους, μόνο αφότου η κατάσχεση εγγραφεί κατά το άρθρο 995 στο βιβλίο κατασχέσεων και εφόσον έγιναν οι, κατά τις περ. α' και β' της παραγράφου αυτής, επιδόσεις στον οφειλέτη και τον τρίτο, κύριο ή νομέα.

3. Σε όποιον επέβαλε την κατάσχεση και στους δανειστές που αναγγέλθηκαν δεν αντιτάσσεται η μεταγραφή ή η εγγραφή υποθήκης που έγινε μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων σε οποιονδήποτε τίτλο και αν στηρίζεται η υποθήκη. Η τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη, που έγινε μετά την εγγραφή της κατάσχεσης, είναι έγκυρη και για το δανειστή που επέβαλε την κατάσχεση και για τους δανειστές που έχουν αναγγελθεί.

4. Αν συμπέσει την ίδια ημέρα εγγραφή κατάσχεσης και μεταγραφή ή εγγραφή υποθήκης στο ίδιο ακίνητο, προτιμάται αυτή που καταχωρίστηκε έστω και ελάχιστο χρόνο νωρίτερα.

5. Μετά την εγγραφή της αναγκαστικής κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων επιτρέπεται να επιβληθεί και άλλη αναγκαστική κατάσχεση επάνω στο ίδιο ακίνητο από άλλο δανειστή του οφειλέτη. Οι διαφορετικές διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης διενεργούνται ξεχωριστά, χωρίς να επηρεάζει η μια την άλλη. Δεν επιτρέπεται η αναζήτηση των εξόδων της εκτέλεσης που προκατέβαλε εκείνος ο δανειστής, η εκτέλεση του οποίου δεν περατώθηκε.

6. Ο κατασχών ή ο δικαστικός επιμελητής που επέβαλε την κατάσχεση μπορεί με την επίδειξη αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης να ζητήσει και να λάβει από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. αντίγραφα των προ της κατασχέσεως μισθωτηρίων και από τις αρμόδιες πολεοδομίες τον φάκελο του ακινήτου.».

**Άρθρο 79**  
**Προϋποθέσεις ματαίωσης πλειστηριασμού**  
**και άρση κατάσχεσης - Τροποποίηση της παρ. 2**  
**του άρθρου 1002 του ΚΠολΔ**

Η παρ. 2 του άρθρου 1002 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται με την προσθήκη της προϋπόθε-

σης κατοχής εκτελεστού τίτλου ως προς τους δανειστές που αναγγέλθηκαν και το άρθρο 1002 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1002

1. Ο πλειστηριασμός ολοκληρώνεται με την κατακύρωση. Ο υπερθεματιστής δεσμεύεται ώσπου να γίνει καλύτερη προσφορά ή ώσπου να ματαιωθεί η κατακύρωση.

2. Έως την κατακύρωση εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει δικαίωμα να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που έχουν τίτλο εκτελεστό και αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα και το τέλος χρήσης του ηλεκτρονικού συστήματος πλειστηριασμού. Στην περίπτωση αυτή ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 969 εφαρμόζεται και εδώ.»

**Άρθρο 80**  
**Προθεσμίες καταβολής**  
**πλειστηριάσματος - Τροποποίηση**  
**της παρ. 1 του άρθρου 1004**  
**του ΚΠολΔ**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1004 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως προς την τιθέμενη προθεσμία και το άρθρο 1004 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1004

1. Στον πλειστηριασμό ακινήτων ο υπερθεματιστής έχει υποχρέωση να καταβάλει στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης το αργότερο τη δέκατη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο τη δέκατη πέμπτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η κατάθεση του πλειστηριάσματος είναι ακατάσχετη, δεν εμπίπτει στην πτωχευτική περιουσία και δεν υπόκειται στις δεσμεύσεις που επιβάλλει το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του. Εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού αποδίδει το τέλος χρήσης στον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο του οποίου αυτός είναι μέλος. Εντός τριών (3) εργασιμών ημερών, μέρος του ανωτέρω ποσού, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 14 του άρθρου 959, αποδίδεται από τον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

2. Αν ο υπερθεματιστής είναι ενυπόθηκος δανειστής, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να επιτρέψει να μην καταβάλει το ποσό του πλειστηριάσματος που αναλογεί στην ενυπόθηκη απαίτησή του ή μέρος του ποσού αυτού, ώσπου να γίνει η οριστική κατάταξη, με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση. Κατά τα λοιπά και σε ό,τι αφορά την κατάθεση του πλειστηριάσματος στο Τα-

μείο Παρακαταθηκών και Δανείων και τον υπολογισμό της τοκοδοσίας εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 965 παρ. 4, με εξαίρεση όσα ρυθμίζονται ειδικά στην παρούσα διάταξη.»

**Άρθρο 81**  
**Δικαίωμα του υπερθεματιστή έναντι**  
**του μισθωτή - Τροποποίηση**  
**του άρθρου 1009 του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 1009 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την προθεσμία, β) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και το άρθρο 1009 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1009

Αν το ακίνητο που πλειστηριάστηκε ήταν μισθωμένο για την άσκηση σε αυτό επιχείρησης, ο υπερθεματιστής έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη μίσθωση, οπότε αυτή λύεται μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την καταγγελία. Αν το ακίνητο που πλειστηριάστηκε ήταν μισθωμένο ως κατοικία, ο υπερθεματιστής έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη μίσθωση οπότε η μίσθωση λύεται μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την καταγγελία. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, η καταγγελία δεν είναι δυνατή πριν τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου στο άρθρο 2 του ν. 1703/1987 (Α' 78) χρονικού διαστήματος. Στην περίπτωση αυτή η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης εκτελείται κατά του μισθωτή και του υπομισθωτή, καθώς και κατά οποιουδήποτε αντλεί τα δικαιώματά του από αυτούς ή κατέχει το μίσθιο γι' αυτούς.»

**Άρθρο 82**  
**Αξίωση του υπερθεματιστή**  
**για την καταβολή τόκων σε περίπτωση**  
**ακύρωσης - Τροποποίηση του άρθρου 1018**  
**του ΚΠολΔ**

Στο άρθρο 1018 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 1018 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1018

Σε περίπτωση που ο πλειστηριασμός ακυρώθηκε και διενεργηθεί νέος, η απαίτηση του υπερθεματιστή του πλειστηριασμού που ακυρώθηκε να αναλάβει το πλειστηρίασμα που διανεμήθηκε κατατάσσεται μετά τα έξοδα της εκτέλεσης του νέου πλειστηριασμού και πριν από τις απαιτήσεις των άρθρων 975, 976, 977Α, 1007, 1012 παρ. 3 και 1015 παρ. 3. Στην ίδια τάξη κατατάσσεται και η αξίωση του υπερθεματιστή για την καταβολή τόκων, που οφείλονται από την ημέρα καταβολής του πλειστηριάσματος, μόνον εάν προαποδεικνύεται ότι δεν έχει εκτελεστεί από αυτόν η περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης. Για να ικανοποιηθεί αυτή η απαίτηση, ο υπερθεματιστής μπορεί να επισπεύσει πλειστηριασμό με βάση την απόφαση που ακύρωσε την εκτέλεση και πιστοποίηση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ότι το πλειστηρίασμα έχει καταβληθεί και διανεμηθεί.»



**ΜΕΡΟΣ Β'  
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ  
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'  
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ  
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ  
ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ**

**Άρθρο 83**

**Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικών Συμβουλίων - Τροποποίηση των άρθρων 67 και 78 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών**

1. Στο άρθρο 67 του ν. 1756/1988 (Α' 35) προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Για τη συμμετοχή του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικών Συμβουλίων (European Network of Councils for the Judiciary), που εδρεύει στις Βρυξέλλες, καταβάλλεται κατ' έτος εισφορά που ορίζεται σύμφωνα με το καταστατικό του και καλύπτονται οι δαπάνες που σχετίζονται με τις εργασίες του.».

2. Στο άρθρο 78 του ν. 1756/1988 προστίθεται παρ. 12 ως εξής:

«12. Για τη συμμετοχή του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικών Συμβουλίων (European Network of Councils for the Judiciary), που εδρεύει στις Βρυξέλλες, καταβάλλεται κατ' έτος εισφορά που ορίζεται σύμφωνα με το καταστατικό του και καλύπτονται οι δαπάνες που σχετίζονται με τις εργασίες του.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'  
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥΣ  
ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ**

**Άρθρο 84**

**Εισαγωγική εκπαίδευση και πρακτική άσκηση των δικαστικών υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση του άρθρου 74 του ν. 4798/2021**

Η παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4798/2021 (Α' 68) τροποποιείται α) ως προς την προσθήκη των λέξεων «ανά κλάδο δικαιοδοσίας», β) ως προς την προσθήκη της πρότασης του Προέδρου ενός εκ των ανωτάτων δικαστηρίων επί της σχετικής απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης και το άρθρο 74 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 74

**Εισαγωγική εκπαίδευση - Πρακτική άσκηση**

1. Η εισαγωγική εκπαίδευση και η πρακτική άσκηση των υπαλλήλων που στελεχώνουν τον Κλάδο ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων διαρκεί δώδεκα (12) μήνες.

2. Αντικείμενο της εκπαίδευσης είναι η μετάδοση στους εκπαιδευομένους των αναγκαίων γνώσεων και η

καλλιέργεια των συναφών δεξιοτήτων, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντα του άρθρου 67.

3. Η πρακτική άσκηση των υπαλλήλων του Τμήματος Δικαστικών Υπαλλήλων Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων υλοποιείται στο ή στα δικαστήρια που αφορά η προκήρυξη του άρθρου 69.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται ανά κλάδο δικαιοδοσίας τα θέματα που σχετίζονται με την εισαγωγική εκπαίδευση και την πρακτική άσκηση των υπαλλήλων που στελεχώνουν τον Κλάδο ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων, οι προϋποθέσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης της εισαγωγικής εκπαίδευσης και της πρακτικής άσκησης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, μετά από πρόταση του Προέδρου του ανώτατου δικαστηρίου του οικείου δικαιοδοτικού κλάδου.».

**Άρθρο 85**

**Μονιμοποίηση υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. - Τροποποίηση του άρθρου 223 του ν. 4798/2021**

Στην παρ. 1 του άρθρου 223 του ν. 4798/2021 (Α' 68) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 223 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του Κώδικα οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων προσωπικού των δικαστηρίων, εισαγγελιών και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, και, όπου δεν υπάρχουν, οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων, καλούν, με απόδειξη, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, τους υπαλλήλους που υπηρετούν επί δύο (2) τουλάχιστον έτη με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου να λάβουν γνώση των υπηρεσιακών τους φακέλων και να υποβάλουν οποιοδήποτε πρόσθετο στοιχείο θεωρούν πρόσφορο, καθώς και υπόμνημα, προκειμένου να κριθούν για μονιμοποίηση. Για τους υπαλλήλους με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που δεν υπηρετούν επί δύο (2) έτη κατά τον χρόνο δημοσίευσης του Κώδικα, η ως άνω διαδικασία εκκινεί από τη συμπλήρωση δύο (2) ετών υπηρεσίας. Κάθε υπάλληλος μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του εντός τριάντα (30) ημερών από την κλήση του. Μετά την πάροδο αυτής της προθεσμίας ο προϊστάμενος αποστέλλει αμέσως στο αρμόδιο για τη μονιμοποίηση των δικαστικών υπαλλήλων πρωτοβάθμιο δικαστικό συμβούλιο τον πλήρη υπηρεσιακό φάκελο του υπαλλήλου και τα υποβληθέντα από αυτόν στοιχεία.».

**Άρθρο 86**

**Ασφαλιστικό καθεστώς μονιμοποιούμενων υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. στα δικαστήρια**

Οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου που μονιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 223 του ν. 4798/2021 (Α' 68) δύνανται, αντί της αυτοδίκαιης υπαγωγής τους στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής και υγειονομικής περίθαλψης που διέπει το προσωπικό με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου της θέσης, στην οποία διορίζονται ως μόνιμοι δικαστικοί υπάλληλοι, να διατηρήσουν, από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της

απόφασης διορισμού της παρ. 6 του άρθρου 223 του ν. 4798/2021, το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς της θέσης από την οποία προέρχονται και όλη η εφεξής υπηρεσία τους στη νέα τους θέση θεωρείται ότι διανύεται στο καθεστώς αυτό. Η διατήρηση του προηγούμενου του διορισμού τους ως μονίμων δικαστικών υπαλλήλων ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού καθεστώτος γίνεται με ανέκκλητη δήλωσή τους, η οποία υποβάλλεται στην δικαστική αρχή που υπηρετούν, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης διορισμού τους.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΡΟΔΟΥ**

##### **Άρθρο 87 Καταχώριση ενδίκων βοηθημάτων στο Κτηματολογικό Γραφείο Ρόδου - Τροποποίηση του άρθρου 51 του ν. 4821/2021**

Στο άρθρο 51 του ν. 4821/2021 (Α' 134) η λέξη «άσκηση» αντικαθίσταται από τη λέξη «κατάθεση» και το άρθρο 51 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 51  
Καταχώριση ενδίκων βοηθημάτων  
στο Κτηματολογικό Γραφείο Ρόδου

Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της αναστολής λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Ρόδου και των στεγαζομένων σε αυτό Υποθηκοφυλακείων Χάλκης και Τήλου, η παραλαβή από το Κτηματολογικό Γραφείο των αιτήσεων και αγωγών, που αφορούν εγγραπτά δικαιώματα και πράξεις επί ακινήτων στις περιοχές αρμοδιότητας των ανωτέρω υπηρεσιών, εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή τους, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 52 του Κανονισμού Δωδεκανήσου 132/1929 και το άρθρο 220 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), λογίζεται ως νομότυπη και εμπρόθεσμη αίτηση προς καταχώριση (εγγραφή) των σχετικών ενδίκων βοηθημάτων.».

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ**

##### **Άρθρο 88 Περιεχόμενο της άσκησης του ασκούμενου δικηγόρου - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4194/2013**

Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4194/2013 (Α' 208), τροποποιείται ως προς την προσθήκη δυνατότητας άσκησης σε υποθηκοφυλακεία, κτηματολογικά γραφεία και Υποκαταστήματα του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. α) Μέρος της άσκησης, διάρκειας έως δώδεκα (12) μηνών, μπορεί να πραγματοποιηθεί στη γραμματεία του πολιτικού και διοικητικού εφετείου ή πρωτοδικείου ή της αντίστοιχης εισαγγελίας ή του ειρηνοδικείου, ή σε άμισθο ή έμμισθο υποθηκοφυλακείο ή στα Κτηματολογικά Γραφεία Κω, Λέρου και Ρόδου ή σε Κτηματολογικά

Γραφεία και Υποκαταστήματα του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» (του ν. 4512/2018) της έδρας του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο έχει εγγραφεί ο ασκούμενος.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο συνολικός αριθμός, η κατανομή των ασκούμενων δικηγόρων στα δικαστήρια, τις εισαγγελίες, τα υποθηκοφυλακεία, τα Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματα του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» (του ν. 4512/2018), η διαδικασία, ο τρόπος επιλογής, ο καθορισμός της έναρξης, ο ακριβής χρόνος άσκησης, η εξειδίκευση των καθηκόντων που επιτελούν οι ασκούμενοι, η αμοιβή και ο τρόπος καταβολής της, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την πραγματοποίηση της άσκησης.

γ) Με απόφαση των οργάνων διοίκησης του πρωτοδικείου, του εφετείου, της εισαγγελίας του ειρηνοδικείου, του υποθηκοφυλακείου, των Κτηματολογικών Γραφείων Κω, Λέρου και Ρόδου και του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» (του ν. 4512/2018), έπειτα από γνώμη του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, καθορίζεται η ειδικότερη τοποθέτηση των ασκούμενων δικηγόρων ανά πολιτικό ή διοικητικό εφετείο, πρωτοδικείο, εισαγγελία, ειρηνοδικείο, υποθηκοφυλακείο, Κτηματολογικά Γραφεία Κω, Λέρου και Ρόδου ή Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματα του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» (του ν. 4512/2018).».

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ**

##### **Άρθρο 89 Εκκαθάριση και καταβολή αποζημιώσεως - Αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3226/2004**

Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3226/2004 (Α' 208) αντικαθίσταται και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15  
Μη έκδοση γραμματίου προεισπραξης  
επί καταβολής αποζημιώσεως

1. Για την αποζημίωση που καταβάλλεται σε δικηγόρο υπηρεσίας εκδίδεται ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 61 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208).

Η εκκαθάριση και καταβολή της αποζημίωσης πραγματοποιούνται ως εξής:

Τμήμα της αποζημίωσης καταβάλλεται στον δικαιούχο δικηγόρο, προ της οριστικής εκκαθάρισης, με την έκδοση χρηματικού εντάλματος, το οποίο εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών αφότου υποβληθούν στο ΤΑΧΔΙΚ: α) η πράξη διορισμού του δικηγόρου, β) το ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής του προηγούμενου εδαφίου και γ) η βεβαίωση της αρμόδιας δικαστικής ή άλλης αρχής σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων του δικηγόρου. Τα ανωτέρω μπορούν να διαβιβάζονται στο ΤΑΧΔΙΚ και με ηλεκτρονικά μέσα.

Το υπόλοιπο της αποζημίωσης καταβάλλεται στον δικηγόρο μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα κατωτέρω:

Κατά την εκκαθάριση της αποζημίωσης υπολογίζονται οι εισφορές υπέρ e-ΕΦΚΑ και οι κρατήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 61 και 62 του Κώδικα Δικηγόρων, καθώς και η προκαταβολή φόρου που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 69 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος [ν. 4172/2013, (Α' 167)] και τα αντίστοιχα ποσά παρακρατούνται και αποδίδονται στους οικείους φορείς τον επόμενο μήνα εκείνου της καταβολής του υπόλοιπου της αποζημίωσης. Οι παρακρατούμενες ασφαλιστικές εισφορές αποδίδονται μέσω των Δικηγορικών Συλλόγων στον e-ΕΦΚΑ. Ομοίως, οι κρατήσεις των άρθρων 61 και 62 του Κώδικα Δικηγόρων αποδίδονται στους οικείους φορείς μέσω των Δικηγορικών Συλλόγων.

Το προσήκον φορολογικό στοιχείο εκδίδεται κατά την είσπραξη του ως άνω υπολοίπου της αποζημίωσης, μετά την εκκαθάριση και πριν την πλήρη εξόφληση αυτής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης. Η εξόφληση αποτελεί τον χρόνο πληρωμής του υπόλοιπου (ημίσεος) της αμοιβής από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας. Ο δικηγόρος υπηρεσίας υποχρεούται να καταχωρίσει ηλεκτρονικά το φορολογικό στοιχείο που εκδίδει για την ως άνω αποζημίωση στην αντίστοιχη διαδικτυακή πύλη (portal.olomeleia.gr). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται το ποσοστό της αποζημίωσης που καταβάλλεται στον δικαιούχο δικηγόρο προ της οριστικής εκκαθάρισης, ο φορέας που το καταβάλλει, ο τρόπος χρηματοδότησής του για τον σκοπό αυτόν, καθώς και κάθε τεχνική, διαδικαστική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Δεν εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής σε περίπτωση παροχής νομικής βοήθειας από δικηγόρους που ενεργούν στο πλαίσιο προγραμμάτων νομικής αρωγής μη κρατικών φορέων και δεν λαμβάνουν αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών τους.»

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

### Άρθρο 90 Δίκαιη ικανοποίηση λόγω καθυστέρησης εκδίκασης υπόθεσης - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4239/2014

Στο άρθρο 7 του ν. 4239/2014 (Α' 43): α) στην παρ. 1 προστίθενται οι λέξεις «και των δικαστικών συμβουλίων», β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 7

#### Διαδικασίες ενώπιον ποινικών δικαστηρίων

1. Τα οριζόμενα στα προηγούμενα άρθρα εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων των επομένων παραγράφων.

2. Η αρμοδιότητα προς εκδίκαση της αίτησης για δίκαιη ικανοποίηση, όταν αφορά καθυστέρηση εκδίκασης υπόθεσης ενώπιον του Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου Ανηλίκων, ανατίθεται σε Πρόεδρο Πρωτοδικών, ενώπιον δε του Μικτού Ορκωτού Εφετείου και του Εφετείου Ανηλίκων ανατίθεται σε Πρόεδρο

Εφετών, αντίστοιχα, που υπηρετούν στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση. Η αρμοδιότητα προς εκδίκαση της αίτησης για δίκαιη ικανοποίηση, όταν αφορά καθυστέρηση εκδίκασης υπόθεσης κατά τη διαδικασία ενώπιον δικαστικού συμβουλίου, ανατίθεται σε Πρόεδρο του αντίστοιχου δικαστικού σχηματισμού που εξέδωσε το βούλευμα.

3. Κατά την επιμέτρηση της ποινής το αρμόδιο δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της διαδικασίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του κατηγορούμενου. Στη δικαστική απόφαση γίνεται ρητή μνεία με συνοπτική αιτιολογία, ότι κατά την επιμέτρηση της ποινής, το δικαστήριο έλαβε υπόψη του την κατά τα άνω υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της διαδικασίας, γεγονός το οποίο μπορεί να συνιστά, εν όλω ή εν μέρει, δίκαιη ικανοποίηση για την καθυστέρηση της ποινικής διαδικασίας.

4. Η αίτηση για δίκαιη ικανοποίηση λόγω καθυστέρησης εκδίκασης υπόθεσης κατά τη διαδικασία ενώπιον δικαστικού συμβουλίου ασκείται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έκδοση του σχετικού βουλεύματος, για το οποίο ο αιτών παραπονείται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της διαδικασίας.»

#### Άρθρο 91

#### Αυτεπάγγελτη αναβολή λόγω μη εμφάνιση συνηγόρου νομικής βοήθειας - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 7 του ν. 3226/2004

Στο άρθρο 7 του ν. 3226/2004 (Α' 24) προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Ο συνήγορος νομικής βοήθειας οφείλει να ενεργεί κατά την άσκηση των καθηκόντων του, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων. Σε περίπτωση μη εμφάνισής του στο δικαστήριο, η υπόθεση αναβάλλεται αυτεπάγγελα, ο δε λόγος της αναβολής, καθώς και η νέα δικάσιμος γνωστοποιούνται χωρίς χρονοτριβή στον δικαιούχο.»

#### Άρθρο 92

#### Διορισμός σε θέσεις στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων - Τροποποίηση του άρθρου 63 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στην παρ. 2 του άρθρου 63 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών [ν. 1756/1988 (Α' 35)] προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Μέσα σε έναν (1) μήνα από τότε που δημιουργείται κενή θέση εισαγωγικού βαθμού Αντεπιτρόπου, ο Υπουργός Δικαιοσύνης με ανακοίνωσή του, που αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, προσκαλεί τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης αίτηση διορισμού, συνοδευόμενη με τα κατά την κρίση τους δικαιολογητικά των προσόντων τους. Για την ανάρτηση αυτή ενημερώνονται αμελλητί όλα τα διοικητικά εφετεία της Χώρας. Ειδικά για την πλήρωση των κενών θέσεων Αντεπιτρόπων, οι οποίες προβλέπεται ότι θα προκύψουν την 30ή Ιουνίου, λόγω συνταξιοδότησεως Αντεπιτρόπων ένεκα συμπληρώσεως



του ορίου ηλικίας, η ανακοίνωση αναρτάται εντός του μηνός Ιανουαρίου του αντίστοιχου έτους.».

#### **Άρθρο 93**

**Δυνατότητα κάλυψης κενών θέσεων με πρόσληψη, μετάταξη ή μεταφορά υπηρετούντων ήδη υπαλλήλων του κλάδου πληροφορικής στα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια - Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 4745/2020**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 4745/2020 (Α' 214) τροποποιείται, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα κάλυψης κενών θέσεων με πρόσληψη, μετάταξη ή μεταφορά υπηρετούντων ήδη υπαλλήλων του κλάδου πληροφορικής, πλην του Συμβουλίου της Επικρατείας και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, και στα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια, σύμφωνα με τις παρ. 2, 3 και 4 του ίδιου άρθρου και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι παρ. 2, 3 και 4 εφαρμόζονται και για την κάλυψη, με πρόσληψη, μετάταξη ή μεταφορά, υφιστάμενων κενών οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου πληροφορικής της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, όπου στις παρ. 3 και 4 αναφέρεται το υπηρεσιακό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του οικείου Διοικητικού Εφετείου. Ως προς τη μεταφορά θέσεων και προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου επιτρέπεται η κάλυψη μέχρι το ήμισυ κάθε κατηγορίας των υφιστάμενων κενών οργανικών θέσεων.».

#### **Άρθρο 94**

**Συνυπογραφή κοινής υπουργικής απόφασης από τον Υπουργό Οικονομικών - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4786/2021**

Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4786/2021 (Α' 43) τροποποιείται ως προς την προσθήκη στην εξουσιοδοτική διάταξη του Υπουργού Οικονομικών και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών, και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής των εισφορών της παρ. 3, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.».

#### **ΜΕΡΟΣ Γ'**

#### **ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Ο.Τ.Α.**

#### **Άρθρο 95**

**Καταβολή μισθοδοσίας προσωπικού της Δράσης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4483/2017**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4483/2017 (Α' 107) τροποποιείται ως προς τον χρόνο εφαρ-

μογής της, το δεύτερο εδάφιο καταργείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εφόσον η χρηματοδότηση της δράσης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» δεν επαρκεί για την κάλυψη των δαπανών μισθοδοσίας και ασφαλιστικών εισφορών του απαιτούμενου προσωπικού που απασχολείται σε αυτή με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ), για οποιονδήποτε ετήσιο κύκλο αυτής, οι Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα καλύπτουν τις δαπάνες αυτές από κάθε είδους τακτικά ή έκτακτα ανειδίκευτα έσοδά τους, ή μπορούν να επιχορηγούνται για τον σκοπό αυτόν από το ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης του άρθρου 71 του ν. 4509/2017 (Α' 201).».

#### **Άρθρο 96**

**Τροποποίηση της κατά χρόνο άσκησης αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών δόμησης των δήμων - Τροποποίηση του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010**

1. Στο άρθρο 97Α του ν. 3852/2010 (Α' 87): α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 προστίθενται οι λέξεις «Εφόσον δεν έχει εκδοθεί το π.δ. της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4495/2017 (Α' 167),» η ημερομηνία «1η.10.2021» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.1.2022» και στο δεύτερο εδάφιο η φράση «κατά τη δημοσίευση του παρόντος» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «την 1η.11.2020», γ) στην παρ. 6 οι ημερομηνίες «1η.10.2021» και «1.11.2020» αντικαθίστανται από τις ημερομηνίες «1η.1.2022» και «30.9.2021», αντίστοιχα, δ) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 97Α διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 97Α**

#### **Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ)**

1. Εφόσον δεν έχει εκδοθεί το π.δ. της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4495/2017 (Α' 167), από την 1η.1.2022, εκτός από τις υπηρεσιακές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 97, σε κάθε δήμο συστήνεται και λειτουργεί Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ). Στους δήμους όπου δεν υφίστανται ΥΔΟΜ την 1η.11.2020, συστήνεται σε επίπεδο Τμήματος. Η δομή και οι οργανικές θέσεις της ΥΔΟΜ ορίζονται, αφού ληφθεί υπόψη η ελάχιστη στελέχωση της παρ. 2, κατά την πρώτη τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) του δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 134).

2. α) Οι Υπηρεσίες Δόμησης που λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος στελεχώνονται τουλάχιστον από έναν αγρονόμο τοπογράφο μηχανικό, έναν αρχιτέκτονα μηχανικό, έναν χωροτάκτη πολεοδόμο μηχανικό, έναν πολιτικό μηχανικό και έναν μηχανολόγο ή ηλεκτρολόγο μηχανικό. Ο χωροτάκτης-πολεοδόμος μηχανικός, αν δεν υπάρχει, αντικαθίσταται από αρχιτέκτονα ή τοπογράφο μηχανικό με μεταπτυχιακό τίτλο ή ειδίκευση στην πολεοδομία και ο αγρονόμος τοπογράφος από πολιτικό μηχανικό. Η ελάχιστη στελέχωση για τις Υπηρεσίες Δόμησης σε επίπεδο Διεύθυνσης ανέρχεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) των θέσεων κάθε κατηγορίας προσωπικού της οικείας Διεύθυνσης, όπως προβλέπεται στον Οργανισμό

Εσωτερικής Υπηρεσίας του δήμου, συμπεριλαμβανόμενων υποχρεωτικά των ειδικοτήτων του προηγούμενου εδαφίου.

β) Στην κατά την περ. α' στελέχωση, προσμετράται το πάσης φύσεως απασχολούμενο προσωπικό, ανεξάρτητα της σχέσης εργασίας του, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4674/2020 (Α' 53).

3. α) Το πρώτο δίμηνο κάθε έτους η Αποκεντρωμένη Διοίκηση διαπιστώνει την επάρκεια της ελάχιστης στελέχωσης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 και εκδίδει πιστοποιητικό επάρκειας, το οποίο κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και στη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β) Αν δεν πληρούνται η ελάχιστη στελέχωση, με ευθύνη του οικείου δημάρχου, οι αρμοδιότητες της ΥΔΟΜ ασκούνται με συμβάσεις διαδημοτικής και διαβαθμιδικής συνεργασίας με δήμους και περιφέρειες, κατά το άρθρο 99 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

4. Η εφαρμογή των εγκυκλίων και των οδηγιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για θέματα εφαρμογής της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας από τις ΥΔΟΜ είναι υποχρεωτική.

5. Οι ΥΔΟΜ οφείλουν να κοινοποιούν ηλεκτρονικά όλες τις διοικητικές πράξεις που εκδίδουν, στην αρμόδια για τη πολεοδομία/χωροταξία Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντοπίζει ζητήματα νομιμότητας επί των πράξεων αυτών, ενημερώνει το οικείο Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ), κατά τη διαδικασία των άρθρων 20 επ. του ν. 4495/2017 (Α' 167).

6. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 δεν κωλύουν τη λειτουργία των ΥΔΟΜ σε όλους τους δήμους της Χώρας από 1ης.1.2022. Εφόσον έως την 30ή.9.2021, δεν έχουν τροποποιηθεί οι ΟΕΥ, οι ΥΔΟΜ λειτουργούν με την ελάχιστη στελέχωση της παρ. 2 ή, εφόσον δεν την πληρούν, κατά την περ. β' της παρ. 3.

7. Η παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4674/2020 (Α' 53) καταργείται.

8. Με την έκδοση του π.δ. της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4495/2017 (Α' 167), το παρόν άρθρο καταργείται.». 2. Το παρόν ισχύει από τις 30.9.2021.

#### **Άρθρο 97**

**Τροποποίηση της κατά χρόνο άσκησης αρμοδιοτήτων από τους δήμους στο πλαίσιο υφιστάμενης διοικητικής υποστήριξης - Τροποποίηση του άρθρου 376 του ν. 4700/2020**

1. Στο άρθρο 376 του ν. 4700/2020 (Α' 127): α) στις παρ. 2, 3, 4 και 5 η ημερομηνία «1η.10.2021» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.1.2022», β) στις παρ. 2 και 3 η ημερομηνία «30.9.2021» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31.12.2021», γ) στην παρ. 4 η ημερομηνία «1.11.2021» αντικαθίσταται από την ημερομηνία

«1η.2.2022», δ) στην παρ. 5 διαγράφεται η περ. α) και οι παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 376 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Ως χρόνος έναρξης άσκησης από τους δήμους των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν σε αυτούς, στο πλαίσιο των οριζόμενων στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010 (Α' 87), για τις οποίες παρέχεται κατά τη δημοσίευση του παρόντος διοικητική υποστήριξη, ορίζεται η 1η.1.2022. Μέχρι τις 31.12.2021 συνεχίζουν να εφαρμόζονται και οι ρυθμίσεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010. Η παρ. 1 του άρθρου 1 της από 31.12.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4147/2013 (Α' 98), συνεχίζει να ισχύει.

3. Εκκρεμείς δίκες κατά την 1η.1.2022, που αφορούν υποθέσεις στο πλαίσιο της παροχής διοικητικής υποστήριξης, συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση από τον δήμο, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου αφορά η προσβληθείσα πράξη. Ανεκτέλεστες δικαστικές αποφάσεις κατά διοικητικών πράξεων, που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της διοικητικής υποστήριξης από 1.1.2011 έως 31.12.2021, εκτελούνται από τον δήμο στα διοικητικά όρια του οποίου αφορά η προσβαλλόμενη πράξη.

4. Εκκρεμείς υποθέσεις κατά την 1η.1.2022 στο πλαίσιο παροχής διοικητικής υποστήριξης συνεχίζονται από τον κατά τόπο αρμόδιο δήμο. Για την παράδοση των φακέλων των υποθέσεων αυτών συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής από τους ενδιαφερομένους δήμους με ρητή αναφορά του σταδίου εκκρεμότητας της σχετικής υπόθεσης. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου υποβάλλεται στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση έως 1η.2.2022. Φάκελοι αρχειοθετημένων υποθέσεων, που καταρτίστηκαν από τις υπηρεσίες που παρείχαν τη διοικητική υποστήριξη, παραμένουν στα αρχεία τους.

5. Από την 1η.1.2022 καταργείται η παρ. 4 του άρθρου 205 του ν. 3852/2010.».

2. Το παρόν ισχύει από 30.9.2021.

#### **Άρθρο 98**

**Ορισμός αμίσθων αντιδημάρχων σε δήμους ή δημοτικές ενότητες που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης - Τροποποίηση του άρθρου 59 του ν. 3852/2010**

Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 59 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Με την απόφαση της παρ. 5 και τηρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου αυτού, μπορεί να ορίζονται αμισθοί αντιδήμαρχοι σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το ένα τρίτο του αριθμού των αντιδημάρχων της παρ. 2. Τυχόν κλάσμα στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραια μονάδα, αν ισούται ή υπερβαίνει το ήμισυ αυτής. Οι αμισθοί αντιδήμαρχοι δεν δικαιούνται αντιμισθίας ή οποιασδήποτε άλλης οικονομικής απολαβής και ο αριθμός τους δεν προσμετράται για τον υπολογισμό των θέσεων ειδικών συμβούλων - συνεργατών, κατά την παρ. 1 του άρθρου 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143). Σε δήμους

ή δημοτικές ενότητες δήμων, που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από φυσικές καταστροφές, μπορούν να ορίζονται έως δύο (2) επιπλέον άμισθοι αντιδήμαρχοι, πλέον των οριζόμενων στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρούσας, ειδικά για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της εξέλιξης του συνόλου των έργων, εργασιών και δράσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση των φυσικών καταστροφών. Η ισχύς της απόφασης ορισμού των ανωτέρω αντιδημάρχων παύει αυτοδικαίως κατά την ημερομηνία λήξης ισχύος της απόφασης κήρυξης της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**  
**ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ**  
**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**Άρθρο 99**

**Επανάταξη πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 στις ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως και 17 του ν. 4321/2015, των άρθρων 98 έως και 109 του ν. 4611/2019 και στον ν. 4469/2017 - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 291 του ν. 4738/2020**

Στο άρθρο 291 του ν. 4738/2020 (Α' 207), το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τον μήνα καταβολής των δόσεων και ως προς την καταληκτική ημερομηνία καταβολής τους, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται ως προς την παράταση της προθεσμίας καταβολής των δόσεων και ως προς την καταληκτική ημερομηνία καταβολής τους και το άρθρο 291 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 291**

Επανάταξη πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 στις ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως και 17 του ν. 4321/2015, των άρθρων 98 έως και 109 του ν. 4611/2019 και του ν. 4469/2017

1. Οφειλέτες με οφειλές βεβαιωμένες στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα Ελεγκτικά Κέντρα και δόσεις ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής, για τις οποίες έχουν χορηγηθεί αναστολή είσπραξης και παράταση καταβολής, σύμφωνα με την από 11.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), την από 30.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), την από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104) και τον ν. 4690/2020, οι οποίοι απώλεσαν κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος 1η Μαρτίου 2020 έως και 31 Ιουλίου 2021 ρύθμιση τμηματικής καταβολής σύμφωνα με: α) τα άρθρα 1 έως και 17 του ν. 4321/2015 (Α' 32), β) τα άρθρα 98 έως και 109 του ν. 4611/2019 (Α' 73) και γ) τον ν. 4469/2017 (Α' 62), δύνανται να επανενταχθούν στο ίδιο καθεστώς ρύθμισης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις για την υπολειπόμενη οφειλή

και για τον εναπομείναντα αριθμό δόσεων της ρύθμισης κατόπιν αίτησής τους. Η επανένταξη του οφειλέτη στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή των δόσεων των μηνών Αυγούστου και Σεπτεμβρίου 2021, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα Οκτωβρίου 2021 μαζί με τη δόση του μηνός Οκτωβρίου 2021. Η καταληκτική ημερομηνία της αναβιώσασας ρύθμισης επεκτείνεται κατά το πλήθος των δόσεων που ήταν ανεξόφλητες την ημέρα της αναβίωσης.

2. Οφειλέτες που ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

(α) εφόσον πρόκειται για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα επιτηδευματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που επλήγησαν λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, να έχουν κύριο ΚΑΔ δραστηριότητας που ορίζεται σύμφωνα με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών,

(β) εφόσον πρόκειται για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες:

(βα) είτε η σύμβαση εργασίας τους να ανεστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.07.2021, λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), το άρθρο 11 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 (Α' 235),

(ββ) είτε έλαβαν αποζημίωση ειδικού σκοπού με μονομερή δήλωση για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.07.2021, σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 και το άρθρο 13 της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020,

(βγ) είτε εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.07.2021, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4690/2020, το άρθρο 123 του ν. 4714/2020 και το άρθρο 40 του ν. 4778/2021 (Α' 26),

(βδ) είτε έλαβαν μειωμένο μίσθωμα για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.07.2021 και έχουν αποζημιωθεί κατόπιν ελέγχου των δηλώσεων «COVID», σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020, την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (Α' 104) και το άρθρο 27 του ν. 4772/2021 (Α' 17),

(βε) είτε ήταν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ οποιοδήποτε διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.07.2021 και οι οποίοι απώλεσαν κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος 1ης.3.2020 έως και 31η.7. 2021 ρύθμιση τμηματικής καταβολής σύμφωνα με: i) τα άρθρα 1 έως και 17 του ν. 4321/2015, ii) τα άρθρα 98 έως και 109 του ν. 4611/2019 και iii) τον ν. 4469/2017 δύνανται να επανενταχθούν στο ίδιο καθεστώς ρύθμισης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις για την υπολειπόμενη οφειλή και για τον εναπομείναντα αριθμό δόσεων της ρύθμισης κατόπιν αίτησής τους. Η επανένταξη του



οφειλέτη στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή των δόσεων των μηνών Αυγούστου και Σεπτεμβρίου 2021, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα Οκτωβρίου 2021 μαζί με τη δόση του μηνός Οκτωβρίου 2021. Η καταληκτική ημερομηνία της αναβίωσας ρύθμισης επεκτείνεται κατά το πλήθος των δόσεων που ήταν ανεξόφλητες την ημέρα της αναβίωσης.».

#### **Άρθρο 100**

##### **Επέκταση του χρόνου συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων με εμπράγματα εξασφαλίσεις στην κύρια κατοικία για δανειολήπτες που έχουν πληγεί από τις δυσμενείς συνέπειες του κορωνοϊού COVID-19**

1. Σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν ήδη κριθεί δικαιούχοι της συνεισφοράς του Δημοσίου, σύμφωνα με το κεφάλαιο Γ' του ν. 4714/2020 (Α' 148), επεκτείνεται η καταβολή αυτής για τρεις (3) επιπλέον μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ως εξής:

α) Για τα δάνεια της υποπερ. στα) της περ. στ) της παρ. 4 του άρθρου 71 του ν. 4714/2020, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) επί της μηνιαίας δόσης.

β) Για τα δάνεια της υποπερ. στβ) της περ. στ) της παρ. 4 του άρθρου 71 του ν. 4714/2020, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί της μηνιαίας δόσης.

γ) Για τα δάνεια της υποπερ. στγ) της περ. στ) της παρ. 4 του άρθρου 71 του ν. 4714/2020, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί της μηνιαίας δόσης.

2. Η διάρκεια παρακολούθησης για την τήρηση των υποχρεώσεων του οφειλέτη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 79 του ν. 4714/2020 (Α' 148) εκκινεί μετά την ολοκλήρωση της περιόδου συνεισφοράς, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος.

#### **Άρθρο 101**

##### **Εμπρόθεσμο καταβολής του ποσού που βαρύνει τον οφειλέτη - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4714/2020**

Στο τρίτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4714/2020 (Α' 148) τροποποιείται το ύψος του ποσού που θεωρείται ως εμπρόθεσμη καταβολή στο πλαίσιο τήρησης των υποχρεώσεων του οφειλέτη κατά τον χρόνο καταβολής της συνεισφοράς και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά τη διάρκεια της καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, ο οφειλέτης έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις: α) Καταβάλλει εμπρόθεσμα το ποσό της οφειλής που βαρύνει τον ίδιο. Εμπρόθεσμη θεωρείται η καταβολή που πραγματοποιείται το αργότερο κατά την καταληκτική ημερομηνία που έχει ορίσει ο χρηματοδοτικός φορέας. Ο οφειλέτης δεν μπορεί να θεωρηθεί εκπρόθεσμος ως προς την καταβολή του ποσού που βαρύνει τον ίδιο, εάν το ποσό που εκκρεμεί προς πληρωμή δεν υπερβαίνει τις δύο μηνιαίες δόσεις.

β) Παρέχει πρόσβαση στα στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται η επιλεξιμότητά του και παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που ζητούνται από το Δημόσιο κατά τον εκ των υστέρων έλεγχο των στοιχείων της αίτησής του.».

#### **Άρθρο 102**

##### **Παράταση της προθεσμίας ρύθμισης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 69 του ν. 4790/2021**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 69 του ν. 4790/2021 (Α' 48) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία ολοκλήρωσης της διαδικασίας της περ. γ) της παρ. 3 του ίδιου άρθρου και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η διαδικασία της περ. γ) της παρ. 3 ολοκληρώνεται ως την 31η Δεκεμβρίου 2021 το αργότερο, ενώ η συμφωνία αναδιάρθρωσης εναπόκειται στην ελεύθερη βούληση των μερών και στη σύμπτωση δηλώσεων βουλήσεως αμφοτέρων. Για όλα τα δάνεια της περ. γ) της παρ. 3, οι μηνιαίες δόσεις που καταβάλλει ο οφειλέτης τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου καταβολής της συνεισφοράς, όσο και κατά τη διάρκεια παρακολούθησης της τήρησης των υποχρεώσεων του οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 72, δεν επιτρέπεται να μεταβάλλονται σε σχέση με τις δόσεις που προβλέπονται στην υφιστάμενη σύμβαση ή τη συμφωνία αναδιάρθρωσης και έχουν ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο αξιολόγησης της βιωσιμότητας του οφειλέτη. Από τον ανωτέρω περιορισμό εξαιρούνται: α) οι οφειλές που έχουν όρια και μη σταθερές δόσεις, για τις οποίες η εν λόγω υποχρέωση θεωρείται ότι καταλαμβάνει το εγκεκριμένο όριο κατά την περίοδο καταβολής της συνεισφοράς και β) οι περιπτώσεις, όπου είναι καθορισμένο συμβατικά το δόσολόγιο, σύμφωνα με τις χρηματοροές της επιχείρησης χωρίς να έχει ληφθεί υπόψη η επιδότηση. Επίσης, για τα δάνεια των περ. α) και β) της παρ. 3 και υπό την επιφύλαξη τυχόν αντίθετης συμβατικής πρόβλεψης της ήδη υφιστάμενης σύμβασης δεν επιτρέπεται, για όσο χρόνο διαρκεί η επιδότηση, καθώς επίσης και για την περίοδο παρακολούθησης, η κατά τρόπο δυσμενέστερο για τον οφειλέτη μεταβολή των ουσιαστών όρων της σύμβασης που αφορούν στο κεφάλαιο, στην τιμολόγηση και στη διάρκεια αυτού.».

#### **Άρθρο 103**

##### **Εμπρόθεσμο καταβολής του ποσού που βαρύνει τον οφειλέτη - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4790/2021**

Στο τρίτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4790/2021 (Α' 48) τροποποιείται το ύψος του ποσού που θεωρείται ως εμπρόθεσμη καταβολή, στο πλαίσιο τήρησης των υποχρεώσεων του οφειλέτη κατά τον χρόνο καταβολής της συνεισφοράς και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Καταβάλλει εμπρόθεσμα το ποσό της οφειλής που βαρύνει τον ίδιο. Εμπρόθεσμη θεωρείται η καταβολή, που πραγματοποιείται το αργότερο κατά την καταληκτική ημερομηνία που έχει ορίσει ο χρηματοδοτικός φορέας. Ο οφειλέτης δεν μπορεί να θεωρηθεί εκπρόθεσμος

ως προς την καταβολή του ποσού που βαρύνει τον ίδιο, εάν το ποσό που εκκρεμεί προς πληρωμή δεν υπερβαίνει τις δύο μηνιαίες δόσεις. Σε κάθε περίπτωση, μετά την ολοκλήρωση της καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, ελέγχεται η ύπαρξη τυχόν μη καταβεβλημένων ποσών που βαρύνουν τον οφειλέτη, και εάν υφίστανται, αυτός καλείται από τους χρηματοδοτικούς φορείς να τα καταβάλλει εντός τριάντα (30) ημερών. Σε περίπτωση μη καταβολής αυτών εντός του χρονικού διαστήματος του προηγούμενου εδαφίου, επέρχεται αναδρομική έκπτωση αυτού και επιστρέφεται η συνεισφορά, σύμφωνα με τα άρθρα 73 περί διακοπής της καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, και 74 περί αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της συνεισφοράς».

**Άρθρο 104**  
**Εξαίρεση από την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 16Γ του ν. 3864/2010**

Στο τέλος της παρ. 8 του άρθρου 16Γ του ν. 3864/2010 (Α' 119) προστίθεται η φράση «ή απόκτησης μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 27Α του ν. 4172/2013» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Η υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 3461/2006 δεν ισχύει σε περίπτωση άμεσης ή έμμεσης απόκτησης από το Ταμείο δικαιωμάτων ψήφου, συνεπεία της κεφαλαιακής ενίσχυσης που παρέχεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, μέσω της συμμετοχής του Ταμείου σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πιστωτικού ιδρύματος ή της μετατροπής των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή της άρσης των περιορισμών του Ταμείου στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου του άρθρου 7α ή απόκτησης μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 27Α του ν. 4172/2013.»

**Άρθρο 105**  
**Διαδικασία ανάθεσης στο Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. ως φορέα ωρίμανσης, διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας και παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 130 του ν. 4799/2021**

Στο άρθρο 130 του ν. 4799/2021 (Α' 78) τροποποιούνται η παρ. 1 με την προσθήκη διαγωνιστικών και μετασυμβατικών διαδικασιών ως συμπληρωματικών αρμοδιοτήτων του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., η παρ. 2 με την προσθήκη αναφοράς στις αρμοδιότητες της παρ. 1 και το άρθρο 130 διαμορφώνεται ως εξής:

1. Το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. μπορεί εναλλακτικά να ορίζεται ως φορέας ωρίμανσης και διενέργειας του διαγωνισμού, καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων του παρόντος:

α) με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, για έργα που εντάσσονται στο Πρόγραμμα, ύστερα από σχετικό αίτημα του δικαιούχου του Προγράμματος,

β) με την επιφύλαξη της περ. α), από τους δικαιούχους του Προγράμματος, για συμβάσεις αρμοδιότητάς τους. Στην περίπτωση αυτήν, για την ανάθεση απαιτείται

και έγκριση του αιτήματος ανάθεσης του δικαιούχου του Προγράμματος από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.

2. Σε περίπτωση που για την άσκηση μιας από τις αρμοδιότητες της παρ. 1, επιλέγεται το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., με την ως άνω απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας εξειδικεύονται, ύστερα από πρόταση του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. και του δικαιούχου του Προγράμματος, τα στάδια και το ειδικότερο περιεχόμενο της αρμοδιότητας αυτής. Η πρόταση υποβάλλεται στην Κυβερνητική Επιτροπή Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας από τον δικαιούχο του Προγράμματος.

**Άρθρο 106**  
**Σύσταση - Σκοπός - Επωνυμία - Έδρα - Διάρκεια Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. - Τροποποίηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011**

Η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί του σκοπού της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.», τροποποιείται με την προσθήκη διαγωνιστικών και μετασυμβατικών διαδικασιών ως συμπληρωματικών αρμοδιοτήτων του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. και η παρ. 1. διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.» (Ταμείο). Το Ταμείο έχει σκοπό:

α) Την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου, καθώς και περιουσιακών στοιχείων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) ή δημοσίων επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε ν.π.δ.δ., όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 5, σύμφωνα με τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των εσόδων. Τα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται στο Ταμείο, σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις.

β) Την ωρίμανση Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας που έχουν ενταχθεί στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας» (Πρόγραμμα) του ν. 4799/2021 (Α' 78), σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 5B, τη διενέργεια των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των έργων που ανατίθενται στο πλαίσιο αυτών.

Κατά την επιδίωξη του σκοπού του Ταμείου λαμβάνεται μέριμνα για τη συμβολή του στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των 17 Παγκόσμιων Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (SDGs).».

**Άρθρο 107**  
**Ωρίμανση συμβάσεων στρατηγικής σημασίας, διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση αυτών και παρακολούθηση της εκτέλεσής τους - Τροποποίηση του άρθρου 5B του ν. 3986/2011**

Στο άρθρο 5B του ν. 3986/2011 (Α' 152): α) στην παρ. 1 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο με την προσθήκη διαγω-

νιστικών και μετασυμβατικών διαδικασιών ως συμπληρωματικών αρμοδιοτήτων του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., προστίθενται νέα δεύτερο και τρίτο εδάφια και στο τέταρτο εδάφιο από την ονομασία της υπηρεσιακής μονάδας διαγράφεται η λέξη «Ωρίμανσης», β) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 με την προσθήκη διαγωνιστικών και μετασυμβατικών διαδικασιών ως συμπληρωματικών αρμοδιοτήτων του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., γ) τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 3 με την προσθήκη των συμβαλλομένων μερών στην υπογραφή σύμβασης, καθώς και η περ. β) με την αντικατάσταση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας από τον Περιφερειάρχη, δ) στην παρ. 4 προστίθεται στοιχείο iii) στην υποπερ. αβ' της περ. α', στο τέλος του τρίτου εδαφίου της περ. α' αντικαθίστανται οι λέξεις «του έργου» από τις λέξεις «της Σύμβασης», στο τέλος της υποπερ. γγ' της περ. β' η φράση «του έργου» αντικαθίσταται από τη φράση «της Σύμβασης, της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την εκτέλεση της σύμβασης», το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της περ. γ' τροποποιούνται με την προσθήκη διαγωνιστικών και μετασυμβατικών διαδικασιών ως συμπληρωματικών αρμοδιοτήτων του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., στην αρχή του πρώτου εδαφίου της περ. δ' διαγράφεται η λέξη «έργα/» και το ίδιο εδάφιο τροποποιείται με την προσθήκη διαγωνιστικών και μετασυμβατικών διαδικασιών ως συμπληρωματικών αρμοδιοτήτων του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., στο πρώτο εδάφιο της περ. ε' της παρ. 4, μετά τη φράση «Εκτός των ανωτέρω», προστίθεται η φράση «με την επιφύλαξη των κανόνων κρατικών ενισχύσεων», μετά από τη φράση «για την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών από το» διαγράφεται η λέξη «Ειδικό», αντικαθίσταται η φράση «της Τεχνικής Βοήθειας (capacity building) του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς» από τη φράση ««Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης» ε) τροποποιείται η παρ. 6 με την προσθήκη της φράσης «μιας σύμβασης, τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης μιας σύμβασης» και το άρθρο 5B διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 5B

##### Ωρίμανση συμβάσεων στρατηγικής σημασίας

1. Το Ταμείο είναι αρμόδιο για την ωρίμανση Συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126 του ν. 4799/2021 (Α' 78), τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση αυτών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 130 του ίδιου νόμου. Κατά τη διενέργεια των εν λόγω διαγωνιστικών διαδικασιών, το Ταμείο λειτουργεί ως Διενεργούσα τον διαγωνισμό Αρχή για λογαριασμό του δικαιούχου του Προγράμματος, εκτελεί όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την ομαλή εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας και προβαίνει στην κατακύρωση της σύμβασης, καθώς και σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες μέχρι την πλήρωση των τυχόν προβλεπομένων αιρέσεων. Η σύμβαση υπογράφεται από τον δικαιούχο του Προγράμματος, ο οποίος αποτελεί και την Αναθέτουσα Αρχή.

Για την επιτέλεση του σκοπού της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 1 και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος άρθρου, δημιουργείται στο Ταμείο, ως διακριτός λειτουργικός κλάδος δραστηριότητας αυτού, Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, η οποία λειτουργεί ως διακριτή λογιστική μονάδα.

2. Το Ταμείο διενεργεί την ωρίμανση των Συμβάσεων του Προγράμματος της παρ. 1, τη διενέργεια των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο αυτών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος άρθρου, των άρθρων 125 έως 131 του ν. 4799/2021 και των όρων της σύμβασης της περ. α) της παρ. 3. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών το Ταμείο ενεργεί κατ' εντολή, για λογαριασμό και στο όνομα του δικαιούχου του Προγράμματος ή/και ύστερα από έγκριση του ανωτέρω δικαιούχου και υπέχει έναντι τρίτων αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια.

3. α) Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 1 υπογράφεται μεταξύ του Ταμείου και του δικαιούχου του Προγράμματος σύμβαση, με την οποία τίθενται οι ελάχιστοι υποχρεωτικοί όροι που προβλέπονται στην παρ. 4. Με τη σύμβαση αυτήν εξειδικεύεται περαιτέρω το περιεχόμενο της αρμοδιότητας που ανατίθεται στο Ταμείο, καθορίζεται η αμοιβή του Ταμείου για τις υπηρεσίες που παρέχει, προβλέπονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών, καθώς και οι σχετικές προθεσμίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Με την ίδια σύμβαση μπορεί να ρυθμίζεται και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση της αρμοδιότητας του Ταμείου.

β) Σε περίπτωση που η Σύμβαση του Προγράμματος είναι αρμοδιότητας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 126 του ν. 4799/2021, η σύμβαση της περ. α) υπογράφεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή τον οικείο Δήμαρχο.

4. Για την εκτέλεση της σύμβασης που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 3:

α) Το αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο υποχρεούται να:

αα) παρέχει στο Ταμείο όλες τις αναγκαίες για την άσκηση της αρμοδιότητάς του πληροφορίες, μελέτες και έγγραφα, που του ζητούνται και να ανταποκρίνεται εντός του χρονοδιαγράμματος και των εν γένει προθεσμιών που συμφωνούνται με το Ταμείο, ως προς τα ζητήματα που είναι κρίσιμα για την πρόοδο της Σύμβασης και

αβ) εγκρίνει, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την παραλαβή πλήρους και εμπειριστατωμένης εισήγησης του Ταμείου, άλλως να απορρίπτει ρητά και αιτιολογημένα εντός της ίδιας προθεσμίας τη σχετική εισήγηση για:

i) τον προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στο Ταμείο και τις τυχόν τροποποιήσεις του,

ii) τη μελέτη σκοπιμότητας του έργου, και

iii) τη διακήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης.

Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω μηνιαίας προθεσμίας, οι σχετικές με τα ανωτέρω ζητήματα



εισηγήσεις του Ταμείου θεωρείται ότι έχουν αυτοδικαίως εγκριθεί.

Σε περίπτωση ρητής απόρριψης των εισηγήσεων του Ταμείου από το αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο εφαρμόζονται τα άρθρα 128 και 129 του ν. 4799/2021 (Α' 78), για την αξιολόγηση και αναθεώρηση της Σύμβασης.

β) Το Ταμείο υποχρεούται σε:

αα) άρθρα, πλήρη και σύμφωνη προς τους κανόνες της σύγχρονης επιστήμης και τέχνης άσκηση της αρμοδιότητάς του στο πλαίσιο εκτέλεσης της σύμβασης, εντός του χρονοδιαγράμματος και των εν γένει προθεσμιών που προβλέπεται σε αυτήν,

ββ) πλήρη και εμπειριστατημένη υποβολή εισηγήσεων στο αρμόδιο για την υπογραφή της σύμβασης όργανο, για τα ζητήματα της υποπερ. αβ) της περ. α), και

γγ) έγκαιρη και τακτική έγγραφη ενημέρωση του αρμόδιου για την υπογραφή της σύμβασης οργάνου και του εποπτεύοντος Υπουργού, σχετικά με την πρόοδο της ωρίμανσης της Σύμβασης, της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την εκτέλεση της σύμβασης.

γ) Το συνολικό κόστος των αρμοδιοτήτων ωρίμανσης των συμβάσεων, διενέργειας των συναφών διαγωνιστικών διαδικασιών και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων που ανατίθενται στο Ταμείο με τη σύμβαση της περ. α) της παρ. 3, καλύπτονται πλήρως από τον δικαιούχο του Προγράμματος, σύμφωνα με τον εγκριμένο προϋπολογισμό του αντικειμένου που ανατίθεται στο Ταμείο και τις τυχόν τροποποιήσεις του. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που ορίζονται στις περ. δ) και ε), προκαταβάλλεται στο Ταμείο από τον δικαιούχο του Προγράμματος το ογδόντα τοις εκατό (80%) του προϋπολογισμού, που αφορά τις δαπάνες για την ωρίμανση της σύμβασης, τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης και το πενήντα τοις εκατό (50%) των λειτουργικών εξόδων, που αναμένεται να έχει το Ταμείο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τα προβλεπόμενα στη σύμβαση της παρ. 3. Με την ολοκλήρωση των συμφωνημένων υπηρεσιών εξοφλείται στο Ταμείο το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό.

δ) Για συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από πόρους του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του Ταμείου και του Ταμείου Ανάκαμψης, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, που προβλέπει ότι προκαταβάλλεται στο Ταμείο ποσό μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ έναντι της παροχής υπηρεσιών ωρίμανσης συμβάσεων, διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών ή παρακολούθησης της εκτέλεσης συμβάσεων, που θα ανατεθούν στο Ταμείο από τους δικαιούχους των Προγραμμάτων. Το ποσό αυτό παρακρατείται έναντι των δικαιούχων των Προγραμμάτων από το Ταμείο Ανάκαμψης και συμψηφίζεται με οφειλές τους προς το Ταμείο, μέχρι του ποσού που ορίζεται ανά σύμβαση, που ανατίθεται στο Ταμείο της παρ. 3.

ε) Εκτός των ανωτέρω, με την επιφύλαξη των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, το Ταμείο δύναται να λαμβάνει

χρηματοδότηση για την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.) 2021-2027, προκειμένου να ωριμάζει Συμβάσεις, που δύναται να χρηματοδοτηθούν από πόρους του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α.

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης της περ. α) της παρ. 3, το Ταμείο ευθύνεται αποκλειστικά και μόνον έναντι του δικαιούχου του Προγράμματος για θέματα της αρμοδιότητάς του και υπέχει έναντι τρίτων αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια.

Κάθε ευθύνη του Ταμείου από τη σύμβαση, που συναρτάται με τα ζητήματα της περ. β) αποσβέννυται με την αντίστοιχη ρητή ή σιωπηρή έγκριση του αρμόδιου για την υπογραφή της σύμβασης οργάνου.

5. Ο συνολικός προϋπολογισμός των συμβάσεων της περ. α) της παρ. 3 μπορεί, ύστερα από συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, να προσαυξάνεται έως μισή μονάδα τοις εκατό (0,5%) επί του Προϋπολογισμού της Σύμβασης Στρατηγικής Σημασίας, όπως ορίζεται στον ν. 4799/2021, για την κάλυψη των αναγκαίων λειτουργικών δαπανών του Ταμείου που συνάπτονται με την παροχή των υπηρεσιών του σε εκτέλεση των συμβάσεων αυτών.

6. Κατά την ωρίμανση μιας σύμβασης, τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης μιας σύμβασης εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 10 έως 17 του παρόντος νόμου.

#### **Άρθρο 108**

##### **Χρηματοδότηση δράσεων**

##### **Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου**

Το άρθρο δέκατο ένατο της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 157) που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο δέκατο ένατο

Χρηματοδότηση δράσεων

Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

Η ανακατανομή των πιστώσεων που εγγράφονται ετησίως στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου κατ' εφαρμογήν των άρθρων 195 έως 197 του ν. 4662/2020 (Α' 27) είναι δυνατή, σύμφωνα με το άρθρο 71 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και την κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 7 του άρθρου αυτού απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, για την εξυπηρέτηση της αποστολής του εν λόγω Υπουργείου.»

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**

##### **ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

##### **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

#### **Άρθρο 109**

##### **Πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών**

##### **νοσηλευτών - Τροποποίηση του άρθρου 165**

##### **του ν. 4763/2020**

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 165 του ν. 4763/2020 (Α' 254), περί της πρόσληψης προσωρινών αναπληρωτών νοσηλευτών για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών

των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε Σχολικούς Νοσηλευτές, τροποποιείται, ώστε η δυνατότητα πρόσληψης προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών γενικής εκπαίδευσης του κλάδου ΠΕ87.02-Νοσηλευτικής να μην αφορά ειδικά στο σχολικό έτος 2020-2021, και το άρθρο 165 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 165

Πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών νοσηλευτών

Αν οι λειτουργικές ανάγκες των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε Σχολικούς Νοσηλευτές του κλάδου ΠΕ25 δεν είναι δυνατό να καλυφθούν από τα μέλη που είναι ενταγμένα στον αξιολογικό πίνακα Γ1 του Α.Σ.Ε.Π. του οικείου κλάδου, λόγω εξάντλησης των διαθέσιμων υποψηφίων, μπορεί να προσλαμβάνονται ως προσωρινοί αναπληρωτές εκπαιδευτικοί γενικής εκπαίδευσης που είναι ενταγμένοι στον αξιολογικό πίνακα κατάταξης Α' του Α.Σ.Ε.Π. του κλάδου ΠΕ87.02-Νοσηλευτικής. Οι προσλήψεις του πρώτου εδαφίου μπορεί να πραγματοποιούνται μόνο σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4547/2018 (Α' 102). Κατά τη διαδικασία των προσλήψεων αυτών προηγούνται οι υποψήφιοι του κλάδου ΠΕ25. Οι υποψήφιοι του κλάδου ΠΕ87.02 δύναται να συμμετέχουν στην ανωτέρω διαδικασία υπό την προϋπόθεση ότι κατέχουν: α) πτυχίο ένταξης στον κλάδο ΠΕ25, β) σχετική άδεια άσκησης επαγγέλματος και γ) ταυτότητα μέλους του οικείου συλλόγου.»

Άρθρο 110

Πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών βοηθών βρεφοκόμων - παιδοκόμων - Τροποποίηση του άρθρου 102 του ν. 4790/2021

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 102 του ν. 4790/2021 (Α' 48), περί της πρόσληψης προσωρινών αναπληρωτών βοηθών βρεφοκόμων - παιδοκόμων για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η δυνατότητα πρόσληψης προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών γενικής εκπαίδευσης του κλάδου ΤΕ01.30-Βοηθοί Βρεφοκόμων-Παιδοκόμων δεν αφορά ειδικά στο σχολικό έτος 2020-2021, β) διαγράφεται η φράση «της προκήρυξης 1ΕΑ/2019 (Α.Σ.Ε.Π. 13)», γ) η φράση «στον προσωρινό αξιολογικό πίνακα κατάταξης Α' της προκήρυξης ΑΓΤ/2020 του Α.Σ.Ε.Π.» αντικαθίσταται από τη φράση «στον αξιολογικό πίνακα κατάταξης Α' του Α.Σ.Ε.Π.» και το άρθρο 102 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 102

Πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών βοηθών βρεφοκόμων - παιδοκόμων

Αν οι λειτουργικές ανάγκες των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό (Ε.Β.Π.) του κλάδου ΔΕ01-Ε.Β.Π. δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν από τα μέλη που έχουν ενταχθεί στον τελικό αξιολογικό πίνακα Γ2' του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.)

του οικείου κλάδου, λόγω εξάντλησης των διαθέσιμων υποψηφίων, δύναται να προσλαμβάνονται ως προσωρινοί αναπληρωτές εκπαιδευτικοί γενικής εκπαίδευσης που έχουν ενταχθεί στον αξιολογικό πίνακα κατάταξης Α' του Α.Σ.Ε.Π. του κλάδου ΤΕ01.30-Βοηθοί Βρεφοκόμων-Παιδοκόμων υπό την προϋπόθεση ότι κατέχουν πτυχίο ένταξης στον κλάδο ΔΕ01-Ε.Β.Π.» Οι προσλήψεις του πρώτου εδαφίου δύναται να πραγματοποιούνται μόνο σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4547/2018 (Α' 102). Κατά τη διαδικασία των προσλήψεων αυτών προηγούνται οι υποψήφιοι του κλάδου ΔΕ01-Ε.Β.Π.»

Άρθρο 111

Ειδική προκήρυξη κάλυψης κενών σε σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και εκπαίδευσης, σε σχολικές μονάδες της ειδικής αγωγής και στα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης - Τροποποίηση του τίτλου και της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4547/2018

1. Ο τίτλος του άρθρου 86 του ν. 4547/2018 (Α' 102) τροποποιείται, ώστε η ειδική προκήρυξη κάλυψης κενών να αφορά και στα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης, και διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 86

Ειδική προκήρυξη κάλυψης κενών σε σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σε σχολικές μονάδες της ειδικής αγωγής και στα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4547/2018, περί της ειδικής προκήρυξης για την κάλυψη κενών σε σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της ειδικής αγωγής, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, η ειδική πρόσκληση πρόσληψης με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων για την κάλυψη κενών θέσεων αφορά όχι μόνο σε σχολικές μονάδες αλλά και σε Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και πραγματοποιείται για κάλυψη κενών που δημιουργήθηκαν όχι μόνο λόγω άρνησης ανάληψης υπηρεσίας ή παραίτησης από τη θέση αναπληρωτών εκπαιδευτικών, μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.), αλλά και λόγω μη επάρκειας του αριθμού των υποψηφίων στους αξιολογικούς πίνακες που έχουν υποβάλει δήλωση προτίμησης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4589/2019 (Α' 13), β) στο τρίτο εδάφιο, οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί, μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. δύναται να υποβάλλουν αίτηση - δήλωση συμμετοχής στην ειδική πρόσκληση όχι μόνο για σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και για ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., ανεξάρτητα από το εάν έχουν υποβάλει δήλωση προτίμησης για πρόσληψη, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4589/2019, ή από το εάν οι περιοχές, στις οποίες βρι-

σκονται οι εν λόγω σχολικές μονάδες και τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., συμπίπτουν με τις περιοχές και τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., για τα οποία έχουν υποβάλει δήλωση προτίμησης στην πρόσκληση του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4589/2019, και η παρ. 1 του άρθρου 86 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μετά την 1η Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους, εφόσον διαπιστώνεται αδυναμία κάλυψης των λειτουργικών αναγκών σε σχολικές μονάδες, καθώς και σε Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) λόγω άρνησης ανάληψης υπηρεσίας ή παραίτησης από τη θέση αναπληρωτών εκπαιδευτικών, μελών Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. ή μη επάρκειας του αριθμού των υποψηφίων στους αξιολογικούς πίνακες που έχουν υποβάλει δήλωση προτίμησης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4589/2019 (Α' 13), μπορεί να πραγματοποιείται ειδική πρόσκληση πρόσληψης με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων για την κάλυψη των κενών θέσεων συγκεκριμένων σχολικών μονάδων και ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Οι κενές θέσεις που πρόκειται να καλυφθούν με την ειδική πρόσκληση δηλώνονται από τους Περιφερειακούς Διευθυντές Εκπαίδευσης στη Γενική Διεύθυνση Εκπαιδευτικού Προσωπικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί, μέλη του Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π., που έχουν ενταχθεί στους τελικούς αξιολογικούς πίνακες της παρ. 3 του άρθρου 61 του ν. 4589/2019 μπορούν να υποβάλλουν αίτηση - δήλωση συμμετοχής στην ειδική πρόσκληση για σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., ανεξάρτητα από το εάν έχουν υποβάλει δήλωση προτίμησης για πρόσληψη, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4589/2019 (Α' 13) ή από το εάν οι περιοχές, στις οποίες βρίσκονται οι εν λόγω σχολικές μονάδες και τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., συμπίπτουν με τις περιοχές και τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., για τα οποία έχουν υποβάλει δήλωση προτίμησης στην πρόσκληση του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4589/2019. Η παρ. 6 του άρθρου 63 του ν. 4589/2019 εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου.»

**Άρθρο 112**  
**Μεταβατικές διατάξεις για τους Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 231 του ν. 4823/2021**

Στην παρ. 1 του άρθρου 231 του ν. 4823/2021 (Α' 136), περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' του νόμου αυτού, για τις δομές και τα στελέχη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, περί της αρμοδιότητας ανάθεσης και κατανομής της επιστημονικής και παιδαγωγικής ευθύνης σχολικών μονάδων στους Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου, μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση των Συμβούλων Εκπαίδευσης, των Περιφερειακών Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης και των Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης, σε περίπτωση κενών ή κενούμενων θέσεων, το τελευταίο εδάφιο τροποποιείται,

ως προς το παραπεμπόμενο εδάφιο, και η παρ. 1 του άρθρου 231 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.) και οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου, που καταργούνται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 233, συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4547/2018 (Α' 102), όπως ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, έως την επιλογή και τοποθέτηση των Συμβούλων Εκπαίδευσης, των Περιφερειακών Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης και των Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης. Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση των Συμβούλων Εκπαίδευσης, των Περιφερειακών Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης και των Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης, την αρμοδιότητα ανάθεσης και κατανομής της επιστημονικής και παιδαγωγικής ευθύνης σχολικών μονάδων στους Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου, σε περίπτωση κενών ή κενούμενων θέσεων, έχουν οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης. Για την παύση της λειτουργίας των ΠΕ.Κ.Ε.Σ. εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα στις Κυβερνήσεως. Οι με κάθε σχέση εργασίας οργανικές θέσεις προσωπικού, περιλαμβανομένων και των προσωρινών ή προσωποπαγών θέσεων των ΠΕ.Κ.Ε.Σ., εκτός των θέσεων που καταργούνται με την παρ. 1 του άρθρου 233, μεταφέρονται στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Η ανάληψη υπηρεσίας από τους Περιφερειακούς Επόπτες Ποιότητας της Εκπαίδευσης, τους Επόπτες Ποιότητας της Εκπαίδευσης και τους Συμβούλους Εκπαίδευσης γίνεται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης του τρίτου εδαφίου.»

**Άρθρο 113**  
**Τροποποίηση του συντελεστή της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 - Τροποποίηση του άρθρου 54 του ν. 4777/2021**

Στο άρθρο 54 του ν. 4777/2021 (Α' 25), περί των μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α' του νόμου αυτού, για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Ειδικά για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, η προθεσμία της παρ. 7 του άρθρου 4B του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως το άρθρο αυτό προστίθεται με το άρθρο 2 του παρόντος, η οποία αφορά στην έκδοση απόφασης τροποποίησης του συντελεστή της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής (Ε.Β.Ε.), λήγει την 1η Νοεμβρίου 2021.»

**Άρθρο 114**  
**Ρυθμίσεις για την πράξη «Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ) - Νέα Φάση» - Τροποποίηση του άρθρου 169 του ν. 4763/2020**

Στο άρθρο 169 του ν. 4763/2020 (Α' 254), περί των μεταβατικών διατάξεων του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 33 ως εξής:



«33. Ειδικά στην Πράξη «Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ) - Νέα Φάση» και μέχρι την ολοκλήρωσή της, από 1ης.9.2021 απασχολούνται κατά προτεραιότητα εκπαιδευτές ενηλίκων με πιστοποίηση εκπαιδευτικής επάρκειας από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. Αν αποδεδειγμένα ελλείπουν υποψήφιοι εκπαιδευτές με την εν λόγω πιστοποίηση, απασχολούνται μη πιστοποιημένοι εκπαιδευτές.».

#### Άρθρο 115

##### Στεγαστικό επίδομα καταρτιζόμενων των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Τροποποίηση του άρθρου 10 του ν. 3220/2004

Στο άρθρο 10 του ν. 3220/2004 (Α' 15), περί του στεγαστικού επιδόματος φοιτητών, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, προστίθεται τρίτο εδάφιο, περί χορήγησης του ετήσιου στεγαστικού επιδόματος και στους καταρτιζόμενους των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), β) στο πρώτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 2, προστίθεται η φράση «ή ο καταρτιζόμενος των δημόσιων Ι.Ε.Κ.», γ) στο τρίτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 2, η φράση «ο Νομός Αττικής, πλην όλων των νησιωτικών περιοχών» αντικαθίσταται από τη φράση «η Περιφέρεια Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων», δ) στην περ. β) της παρ. 2, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, περί της επιτυχούς ολοκλήρωσης της φοίτησης στα δύο (2) εξάμηνα του έτους κατάρτισης των καταρτιζόμενων των δημόσιων Ι.Ε.Κ., ως προϋπόθεση χορήγησης του επιδόματος, ε) στην περ. δ) της παρ. 2, προστίθεται η φράση «ή του καταρτιζόμενου των δημόσιων Ι.Ε.Κ.» και η φράση «σε δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό λιγότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων, όπως οι οργανισμοί αυτοί τοπικής αυτοδιοίκησης προβλέπονταν πριν την ισχύ του ν. 2539/1997 (Α' 244)» αντικαθίσταται από τη φράση «σε δήμο ή δημοτική ενότητα ή δημοτική κοινότητα με πληθυσμό λιγότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων, σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 (Α' 87)», στ) στην περ. γ) της παρ. 2Α μετά από τη φράση «σε δήμο» προστίθεται η φράση «ή δημοτική ενότητα ή δημοτική κοινότητα», ζ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, προστίθεται η φράση «ή ο καταρτιζόμενος των δημόσιων Ι.Ε.Κ.», η) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, προστίθεται η φράση «ή ο καταρτιζόμενος των δημόσιων Ι.Ε.Κ.», θ) στην παρ. 4, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, περί της διάρκειας χορήγησης του επιδόματος στους καταρτιζόμενους των δημόσιων Ι.Ε.Κ., και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

#### «Άρθρο 10

##### Στεγαστικό επίδομα φοιτητών

1. Στους προπτυχιακούς φοιτητές των Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ανώτερων Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών και των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού της Ελλάδας, καθώς και των Σχολών της Κύπρου που περιλαμβάνονται στο σύστημα των Πανελλαδικών Εξετάσεων, Έλληνες υπηκόους ή υπηκόους άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χορηγείται ετήσιο στεγαστικό επίδομα ίσο με χίλια (1.000) ευρώ. Δεν δικαιούνται του επιδόματος αυτού όσοι φοιτούν για

την απόκτηση δεύτερου πτυχίου. Το ετήσιο στεγαστικό επίδομα του προηγούμενου εδαφίου χορηγείται με τους ίδιους όρους και στους καταρτιζόμενους των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.).

2. Προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος αυτού αθροιστικώς είναι οι εξής:

α) Ο φοιτητής ή ο καταρτιζόμενος των δημόσιων Ι.Ε.Κ. να διαμένει σε μισθωμένη οικία λόγω των σπουδών του, σε πόλη άλλη της κύριας κατοικίας του στην οποία οι γονείς του ή ο ίδιος δεν έχουν πλήρη κυριότητα ή επικαρπία άλλης κατοικίας. Το πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης θεωρείται ως μία πόλη. Επίσης, θεωρείται ως μία πόλη η Περιφέρεια Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, καθώς και των πόλεων ή περιοχών που απέχουν από το κέντρο της Αθήνας περισσότερο από σαράντα (40) χιλιόμετρα, οι οποίες θεωρούνται ως αυτοτελείς πόλεις.

β) Να αποδεικνύεται η φοίτησή τους με πιστοποιητικό της σχολής ή τμήματος, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο φοιτητής είχε επιτυχία στις εξετάσεις τουλάχιστον στα μισά του συνολικού αριθμού των μαθημάτων του, που προβλέπεται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του προηγούμενου έτους ή των αντίστοιχων δύο εξαμήνων, εκτός του πρώτου έτους για το οποίο απαιτείται μόνο πιστοποιητικό εγγραφής. Οι καταρτιζόμενοι των δημόσιων Ι.Ε.Κ. απαιτείται να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τη φοίτηση στα δύο (2) εξάμηνα του έτους κατάρτισης, εκτός από το πρώτο έτος για το οποίο απαιτείται μόνο βεβαίωση φοίτησης.

γ) Το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου έτους να μην υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ προσαυξανόμενο κατά τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο παιδί πέραν του ενός. Ως ετήσιο οικογενειακό εισόδημα θεωρείται το συνολικό ετήσιο φορολογούμενο πραγματικό ή τεκμαρτό, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα του φορολογούμενου, της συζύγου του και των ανήλικων τέκνων του, από κάθε πηγή. Η εν λόγω εισοδηματική ενίσχυση δεν λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου οικογενειακού εισοδήματος με βάση το οποίο χορηγείται.

δ) Οι γονείς του φοιτητή ή του καταρτιζόμενου των δημόσιων Ι.Ε.Κ. ή ο ίδιος να μην είναι κύριοι ή επικαρπωτές κατοικιών (ιδιοχρησιμοποιούμενων ή εκμισθωμένων) που υπερβαίνουν τα διακόσια (200) τ.μ., με εξαίρεση κατοικίες ή διαμερίσματα που βρίσκονται σε δήμο ή δημοτική ενότητα ή δημοτική κοινότητα με πληθυσμό λιγότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων, σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 (Α' 87).

2.Α. Κατ' εξαίρεση, στους προπτυχιακούς φοιτητές που εισάγονται και εγγράφονται κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας το ετήσιο στεγαστικό επίδομα της παρ. 1 χορηγείται εφόσον συντρέχουν, σωρευτικά, οι εξής προϋποθέσεις:

α) Ο φοιτητής διαμένει σε μισθωμένη οικία λόγω των σπουδών του, σε πόλη άλλη της κύριας κατοικίας του, στην οποία οι γονείς του ή ο ίδιος δεν έχουν πλήρη κυρι-

ότητα ή επικαρπία άλλης κατοικίας. Το πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης θεωρείται ως μία πόλη. Επίσης, θεωρείται ως μία πόλη η Περιφέρεια Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, καθώς και των πόλεων ή περιοχών του που απέχουν από το κέντρο της Αθήνας περισσότερο από σαράντα (40) χιλιόμετρα, οι οποίες θεωρούνται ως αυτοτελείς πόλεις.

β) Το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου έτους δεν υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, προσαυξανόμενο κατά τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο παιδί πέραν του ενός. Ως ετήσιο οικογενειακό εισόδημα θεωρείται το συνολικό ετήσιο φορολογούμενο πραγματικό ή τεκμαρτό, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα του φορολογούμενου, της συζύγου του και των ανήλικων τέκνων του, από κάθε πηγή. Η εν λόγω εισοδηματική ενίσχυση δεν λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου οικογενειακού εισοδήματος με βάση το οποίο χορηγείται.

γ) Οι γονείς του φοιτητή ή ο ίδιος δεν είναι κύριοι ή επικαρπωτές κατοικιών (ιδιοχρησιμοποιουμένων ή εκμισθωμένων) που υπερβαίνουν τα διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.), με εξαίρεση κατοικίες ή διαμερίσματα που βρίσκονται σε δήμο ή δημοτική ενότητα ή δημοτική κοινότητα με πληθυσμό λιγότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων, σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 (Α' 87).

3. Δικαιούχος του επιδόματος είναι το πρόσωπο που θεωρείται ότι βαρύνει ο φοιτητής ή ο καταρτιζόμενος των δημόσιων Ι.Ε.Κ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 2238/1994. Κατ' εξαίρεση, δικαιούχος θα είναι ο ίδιος ο φοιτητής ή ο καταρτιζόμενος των δημόσιων Ι.Ε.Κ. εφόσον:

- α) είναι ορφανός από τους δύο γονείς ή
- β) οι γονείς του είναι κάτοικοι εξωτερικού ή
- γ) είναι πάνω από είκοσι πέντε (25) ετών ή
- δ) είναι υπόχρεος σε υποβολή φορολογικής δήλωσης,

σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 2238/1994 και δεν θεωρείται προστατευόμενο μέλος σύμφωνα με το άρθρο 7 του ίδιου νόμου.

4. Το επίδομα χορηγείται για τόσα έτη όσα είναι και τα έτη σπουδών της αντίστοιχης σχολής ή τμήματος, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας τους, η διάρκεια δε αυτών βεβαιώνεται στο πιστοποιητικό καλής επίδοσης που χορηγείται στον φοιτητή. Για τους καταρτιζόμενους των δημόσιων Ι.Ε.Κ., το επίδομα χορηγείται για το διάστημα φοίτησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 25 του ν. 4763/2020 (Α' 254) και βεβαιώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας των Ι.Ε.Κ.

5. Το επίδομα δεν κατάσχεται, χορηγείται ολόκληρο χωρίς καμία κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου και δεν υπόκειται σε φορολογία.

6. Αν μετά από έλεγχο αποδειχθεί ότι το επίδομα εισπράχθηκε από μη δικαιούχο, λόγω μη συνδρομής των προϋποθέσεων, αυτό καταλογίζεται στο τριπλάσιο και επιδιώκεται η επιστροφή του στο Δημόσιο, κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργού Οικονομικών και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος πληρωμής του ανωτέρω επιδόματος, ο χρόνος

πληρωμής του, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η αρχή ή οι φορείς ελέγχου και εκκαθάρισης της δαπάνης, η αρχή ή οι φορείς πληρωμής αυτού, ο τρόπος λογιστικής τακτοποίησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση δικαιούχων που φοιτούν σε φορείς που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι., ΑΣΠΑΙΤΕ, Α.Ε.Α.) η εκκαθάριση των αιτήσεων αυτών, καθώς και η ενταλματοποίηση της δαπάνης πραγματοποιείται από τους φορείς αυτούς. Από τους ίδιους φορείς πραγματοποιείται η εκκαθάριση και ενταλματοποίηση της δαπάνης για όσες αιτήσεις δεν εκκαθαρίστηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη των ισχυουσών περί παραγραφής διατάξεων και με τους όρους και προϋποθέσεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του δικαιούχου. Για την εκκαθάριση και την ενταλματοποίηση της δαπάνης οι ανωτέρω φορείς επιχορηγούνται από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΠΑΙΘ) οι οποίες μεταβιβάζονται στον προϋπολογισμό τους σε διακριτό κωδικό αριθμό. Υποχρεώσεις δαπανών που αφορούν σε δικαιούχους φοιτητές των Σχολών των Υπουργείων Τουρισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αναλαμβάνονται από τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων αυτών. Ειδικά, για το έτος 2017 η κάλυψη των δαπανών αυτών από τα ως άνω Υπουργεία, θα πραγματοποιηθεί με μεταφορά πίστωσης από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΠΑΙΘ).».

#### **ΜΕΡΟΣ Δ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **Άρθρο 116 Μεταβατικές διατάξεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**

1. α) Το άρθρο 20Α, η παρ. 2 του άρθρου 115, η περ. 5 του άρθρου 118, η παρ. 4 του άρθρου 119, το άρθρο 122Α, η παρ. 3 του άρθρου 226, η παρ. 1 του άρθρου 237, το άρθρο 238, η παρ. 2 του άρθρου 242, η περ. 1 του άρθρου 400, η περ. 1 του άρθρου 401, τα άρθρα 468 και 469 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται για τα ένδικα βοηθήματα και δικόγραφα, που πρόκειται να κατατεθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

β) Το άρθρο 17Α, η παρ. 1 του άρθρου 155, το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 179, το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 227, το άρθρο 232, οι παρ. 3, 4, 5, 7, 8 και 9 του άρθρου 237, οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 254, η παρ. 4 του άρθρου 260, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 308, το άρθρο 421, η παρ. 3 του άρθρου 422, η παρ. 3 του άρθρου 424 και η παρ. 2 του άρθρου 764 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις. Στις υποθέσεις που εκδικάζονται με τις ειδικές διαδικασίες, η παρ. 2 του άρθρου 260, όπως τροποποιείται

με το άρθρο 16 του παρόντος, εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς υποθέσεις εκτός εάν η συζήτηση της αγωγής έχει ήδη ματαιωθεί, οπότε η προθεσμία των ενενήντα (90) ημερών αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. α) Τα άρθρα 516 και 527, η παρ. 1 του άρθρου 542, η παρ. 1 του άρθρου 556 και οι περ. 2 και 3 του άρθρου 560 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται για τα ένδικα μέσα, που θα κατατεθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Η παρ. 2 του άρθρου 509, το πρώτο εδάφιο των παρ. 1 και 3 του άρθρου 524, η περ. 7 του άρθρου 544, η παρ. 3 του άρθρου 546, το άρθρο 548, η περ. γ' της παρ. 2 και το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 562 και οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 570 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται και επί των εκκρεμών ενδίκων μέσων.

3. α) Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 591, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, η παρ. 4, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 και η παρ. 8, του άρθρου 633, καθώς και το άρθρο 636Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις.

β) Η παρ. 3 του άρθρου 633 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 40 του παρόντος, εφαρμόζεται για τις διαταγές πληρωμής που ακυρώνονται τελεσίδικα μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ανεξάρτητα από τον χρόνο έκδοσής τους.

4. α) Η παρ. 3 του άρθρου 683 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 43 του παρόντος, και το άρθρο 732Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 52 του παρόντος, εφαρμόζονται για τις αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων που πρόκειται να κατατεθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

β) Η παρ. 5 του άρθρου 683, το άρθρο 684, οι παρ. 5 έως 8 του άρθρου 686, η παρ. 3 του άρθρου 690, η παρ. 3 του άρθρου 691, το εδάφιο τρίτο της παρ. 2 του άρθρου 691Α, η παρ. 1 του άρθρου 693 και η παρ. 2 του άρθρου 711 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται και επί των εκκρεμών αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων.

5. Τα άρθρα για τη διαιτησία του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τα άρθρα 54, 55 και 56 του παρόντος, εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

6. α) Το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 933, όπως προστίθενται με το άρθρο 57 του παρόντος και το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 936 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 58 του παρόντος, εφαρμόζονται για όσες ανακοπές ασκηθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

β) Το άρθρο 937 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 59 του παρόντος, εφαρμόζεται για τις αποφάσεις που θα δημοσιευθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

γ) Το άρθρο 938 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 60 του παρόντος, εφαρμόζεται όταν η επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση

διενεργείται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

δ) Η παρ. 2 του άρθρου 950 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 61 του παρόντος, εφαρμόζεται και για τις εκκρεμείς αγωγές.

ε) Η περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 954 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 63 του παρόντος και η περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 953 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 62 του παρόντος, εφαρμόζονται σε όσες κατασχέσεις κινητών επιβληθούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

στ) Οι παρ. 4, 5 και 8 του άρθρου 959, η παρ. 2 του άρθρου 962, το τρίτο και έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 965, το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 965, το άρθρο 966, η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 972, οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 973, η παρ. 1 του άρθρου 997, η παρ. 1 του άρθρου 1004, το άρθρο 1009 και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1018 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται για όσους πλειστηριασμούς προσδιορίζονται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ζ) Η παρ. 6 του άρθρου 973, όπως τροποποιείται με το άρθρο 69 του παρόντος, εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς ανακοπές.

η) Το δεύτερο εδάφιο της περ. 1 του άρθρου 975, το πρώτο, τρίτο και πέμπτο εδάφιο της περ. 3, η περ. 4, το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 977 και η παρ. 2 του άρθρου 977Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα, εφαρμόζονται, όταν ο πίνακας κατάταξης αφορά σε πλειστηριασμό, που διενεργήθηκε μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

θ) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 979 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 73 του παρόντος νόμου, καθώς και το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 985 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθενται με το άρθρο 74 του παρόντος, εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ι) Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 986 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως προστίθεται με το άρθρο 75 του παρόντος, εφαρμόζεται σε όσες ανακοπές ασκηθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και σε όσες ανακοπές εκκρεμούν και έχουν εισαχθεί κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών.

ια) Οι παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιούνται με το άρθρο 77 του παρόντος, εφαρμόζονται για επιδόσεις που πρόκειται να γίνουν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

#### **Άρθρο 117**

#### **Μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 157 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων**

Για τη μετάταξη κατά το άρθρο 157 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων [ν. 4798/2021, (Α' 68)] στις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ δικαστικών υπαλλήλων, οι οποίοι ήταν εγγεγραμμένοι ή είχαν αποφοιτήσει από εκπαιδευτικά



ιδρύματα ανώτατης, ανώτερης ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις 24.4.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ως άνω Κώδικα, εφαρμόζονται οι σχετικές με τα τυπικά προσόντα των υπό μετάταξη δικαστικών υπαλλήλων διατάξεις του προϊσχύσαντος Κώδικα, ο οποίος είχε κυρωθεί με το άρθρο πρώτο του ν. 2812/2000 (Α' 67).

**Άρθρο 118**  
**Μεταβατική διάταξη για την κατά τόπον αρμοδιότητα εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων**

Το άρθρο 14 του ν. 4816/2021 (Α' 118) καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς υποθέσεις, που δεν έχουν συζητηθεί, οι οποίες παραπέμπονται στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο με τη διαδικασία του άρθρου 126Α του ν. 2717/1999 (Α' 97).

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**  
**ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 119**  
**Καταργούμενες διατάξεις**

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α) Η παρ. 5 του άρθρου 122 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

β) Η παρ. 6 του άρθρου 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η κατάργηση της παρ. 6 δεν θίγει το κύρος εκκρεμών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαδικασιών.

γ) Τα άρθρα 87 και 88 του ν.δ. 17.7/13.8.1923 (Α' 224), που διατηρήθηκαν σε ισχύ με την περ. 3 του άρθρου 52 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

**ΜΕΡΟΣ Ε'**  
**ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

**Άρθρο 120**  
**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Η ισχύς του Μέρους Α' και των άρθρων 116 και 119 του Μέρους Δ' αρχίζει την 1η.1.2022.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

**ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Οι Υπουργοί

Οικονομικών <b>ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ</b>	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών <b>ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ</b>	Ανάπτυξης και Επενδύσεων <b>ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ</b>
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων <b>ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ</b>	Εθνικής Άμυνας <b>ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ</b>	Παιδείας και Θρησκευμάτων <b>ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ</b>
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων <b>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ</b>	Υγείας <b>ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ</b>	Περιβάλλοντος και Ενέργειας <b>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ</b>
Προστασίας του Πολίτη <b>ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ</b>	Πολιτισμού και Αθλητισμού <b>ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ</b>	Δικαιοσύνης <b>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ</b>
Εσωτερικών <b>ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ</b>	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών <b>ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ</b>	Μετανάστευσης και Ασύλου <b>ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ</b>
Υποδομών και Μεταφορών <b>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ</b>	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής <b>ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ</b>	Τουρισμού <b>ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ</b>
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας <b>ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ</b>	Επικρατείας <b>ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ</b>	Επικρατείας <b>ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ</b>

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ**



## ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

### 1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

#### • Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

### 2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

**Ταχυδρομική Διεύθυνση:** Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

**ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ:** 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

#### ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

**Πωλήσεις - Συνδρομές:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

**Πληροφορίες:** (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

**Παραλαβή Δημ. Ύλης:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

**Ωράριο για το κοινό:** Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

**Πείτε μας τη γνώμη σας,**

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

